

Politiske saker

Innkomne forslag

Innlandet Arbeiderparti

Årsmøte 2020

Scandic Hotel, Hamar
21. - 22. mars 2020

ARBEIDSLIV

Forslag nr. 1

Tittel: Redusert sykefravær og deltidsstillinger

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

AP ønsker at arbeidet med reduisering av sykefravær videreutvikles, og at gode tiltak deles gjennom en delingskultur for alle. Det må settes av tilstrekkelig med midler nasjonalt for at dette viktige arbeidet kan gjøres på en god måte. Lokalt må det jobbes bredt og innovativt med både sykefravær og ufrivillig deltid.

Begrunnelse:

Det har blitt jobbet med å redusere sykefravær, spesielt innenfor pleie og omsorg, over flere år. Allikevel er dette en «verkebyll» for mange kommuner. Det ser ut til å være vanskelig å finne de helt riktige tiltakene. Forskning og rapporter har blitt skrevet. Tiltak har blitt prøvd ut. Et forpliktende og tydelig samarbeid der fokuset er på nærvær er nødvendig. Dette på tvers av avdelinger, bedrifter, etater og kommuner. Vi tror også det er avgjørende å fortsette arbeidet med å redusere ufrivillig deltid, da dette på mange måter kan henge sammen. Gode ledere som er trygge på endring og som har tydelige tanker om hvordan ulike tiltak skal utføres er nødvendig. Vi må tørre og evne å tenke nytt innenfor de nevnte områder. Gode ideer og opprøvde tiltak fra andre kommune må også brukes aktivt.

Styrets merknad:

Styret vil peke på at både IA-avtalen, idebanken.org, KS og Fagforbundet har veiledere og oppskrifter for mer heltidskultur, og støtter forslaget om at arbeidet med reduksjon av sykefraværet videreutvikles. Styret ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeidslivspolitik.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 2

Tittel: Et trygt og anstendig arbeidsliv

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Lillehammer Arbeiderparti mener staten må innføre regler om innkjøp av varer og tjenester som fremmer et seriøst arbeidsliv. I tillegg må man stoppe adgangen til å organisere seg bort fra arbeidsgiveransvaret slik vi har sett eksempler på blant annet innen private helse- og omsorgsselskaper. Lignende problemstillinger ser vi også i deler av den såkalte delingsøkonomien.

Krav om faste ansettelser i fulle stillinger og full lønn mellom oppdrag vil gjøre det mer attraktivt å ansette folk i de selskapene de faktisk jobber i og mindre attraktivt å benytte innleie. Det må legges til rette for at faste hele stillinger blir normen også i kvinnedominerte yrker innen blant annet helse, velferd, varehandel og privat tjenesteytende sektor.

Begrunnelse:

Et arbeid å gå til og ei lønn å leve av er blant de grunnleggende menneskerettigheter. Arbeidsdeltakelse er også viktig for innbyggernes frihet og deltakelse i fellesskapet. Et samfunn med små forskjeller mellom folk gir trygghet for alle. Høy yrkesdeltakelse er en viktig forutsetning for en velferdsstat som favner alle innbyggere. Det norske arbeidslivet er i stor grad preget av samspill mellom arbeidstaker, arbeidsgiver og politiske myndigheter. Treparsamarbeidet, eller Den Norske Modellen. Den norske modellen har blitt til gjennom

arbeidskamp og gjennom beviste politiske valg gjennom mange år. Faste ansettelse er grunnmuren i det norske arbeidslivet. Den sterkeste forkjemperen for et godt arbeidsliv har vært, og er fagbevegelsen. Det gode arbeidslivet er i dag under press. Vi ser en økende grad av individualisering og et sterkt press på opparbeidede rettigheter. Vi merker press på lover og regelverk som er til for å beskytte arbeidstakere. Sosial dumping, innleie av arbeidskraft og uoversiktlige selskapsstrukturer utfordrer det gode arbeidslivet. Ufrivillig deltid innen flere bransjer både i offentlig og privat sektor er en stor utfordring for de arbeidstakere som er berørt. For samfunnet er det dårlig utnyttelse av tilgjengelig arbeidskraft. Når landet i tillegg styres av den mest konservative regjering noensinne så betyr det at mektige krefter ønsker å flytte maktbalansen i det norske arbeidslivet.

Styrets merknad:

Styret støtter intensjonene i forslaget og ønsker at det oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeidslivspolitik.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 3

Tittel: Sterkere tiltak mot arbeidslivskriminalitet

Fra: Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Kampen mot arbeidslivskriminalitet må trappes vesentlig opp, med både oppstramming av lovverket, mer effektiv kontrollvirksomhet og sterkere reaksjoner overfor dem som blir tatt.

Begrunnelse:

Skatteunndragelse og svart arbeid er i ferd med å ødelegge norsk arbeidsliv. Det rammer velferden vår, det rammer enkeltmennesker i form av sosial dumping og menneskehandel, det rammer den seriøse delen av arbeidslivet.

Det unndras trolig skatt opp mot 70-80 milliarder årlig i Norge. Østeuropeiske bander styrer store deler av fag som maler- og mureryrket, i bygg- og anleggsbransjen foregår det utstrakt hvitvasking av svarte penger. Utenlandske arbeidsfolk som har blitt lurt til Norge med løfter om jobb og bolig, får ofte ikke utbetalt lønn, og mister både jobb og husvære når de melder fra til myndighetene.

Vi har også sett flere tilfeller av at slike virksomheter har blitt brukt ved arbeid på offentlig eide bygg.

Disse tilstandene ødelegger også rekruttering til håndverksfagene, det blir vanskelig å få lærlinger til yrker som er infisert av kriminelle.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeidslivspolitik.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 4

Tittel: Opprettelse av A-krimsentre

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti skal jobbe for opprettelse av A-krimssenter i Kongsvingerregionen.

Begrunnelse:

Det er etablert a-krimssentre i de fleste av landets regioner. Innlandet mangler et slikt organ. Arbeidslivskriminalitet er et stort og voksende samfunnsproblem, og fremstår som en trussel mot det seriøse og organiserte arbeidslivet. Det arbeidslivet som har skapt lønnsomme og trygge gode arbeidsplasser i Norge gjennom tidene.

Økonomisk kriminalitet en voksende trussel for finansieringen av velferdsstaten.

Det er derfor mer viktig enn noen gang å bekjempe ulovlig virksomhet med målrettede og effektive tiltak, og med en slik kompetanse som A-krimssentre er satt til å forvalte.

Regionen har allerede samlokaliserte tjenester i Kongsvinger hvor Skatt, Kjemnerkontor, Arbeidstilsyn og Politiet rykker ut sammen.

Sett hen til de utfordringer som er knyttet til bl.a. nærhet til Svenskegrensen og de muligheter som allerede i dag er til stede, vil Kongsvingerregionen være ett naturlig valg for etablering av ett ønsket A-krimssenter. Det er naturlig at dette senteret så bistår i etableringen i Mjøs-området.

Styrets merknad:

Styret støtter kampen mot arbeidslivskriminalitet og mener det må etableres A-krimssenter i Innlandet. Den konkrete plasseringen som det tas til orde for i forslaget vil ikke styret ha noen mening om før årsmøtet. Arbeiderpartiets stortingsgruppe har tidligere godkjent Gjøvik som lokasjon for et slikt senter i Innlandet, i forbindelse med alternativt statsbudsjett for 2020. Styret ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeidslivspolitik.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 5

Tittel: Etablere arbeidslivskriminalitetssenter i Vestre Toten

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Etablere arbeidslivskriminalitetssenter i Vestre Toten

Begrunnelse:

Et arbeidslivskriminalitetssenter skal hindre handlinger som bryter med norske lover om lønns- og arbeidsforhold, trygder, skatter og avgifter, gjerne utført organisert, som utnytter arbeidstakere eller virker konkurransevridende og undergraver samfunnsstrukturen.

Et slikt senter i Innlandet er naturlig at havner i Vestre Toten, nærmere bestemt Raufoss. Bygning 5 i industriparken med NTNU, fagskolen, videregående, seriøse bedrifter og en sterk foreningskultur vil være en viktig samarbeidspartner inn mot et slikt senter. En lokalisering i industriparken vil knytte senteret på arbeidslivet og få en unik kompetanse på et seriøst arbeidsliv.

Styrets merknad:

Styret støtter kampen mot arbeidslivskriminalitet og mener det må etableres A-krimssenter i Innlandet. Den konkrete plasseringen som det tas til orde for i forslaget vil ikke styret ha noen mening om før årsmøtet. Arbeiderpartiets stortingsgruppe har tidligere godkjent Gjøvik som lokasjon for et slikt senter i Innlandet, i forbindelse med alternativt statsbudsjett for 2020. Styret ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeidslivspolitik.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 6

Tittel: Arbeid til alle

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Arbeid til alle har alltid vært jobb nummer en for arbeiderbevegelsen. Gjennom et trygt og rettferdig arbeidsliv kan mennesker forme sine egne liv. Vi ønsker å forme et samfunn der alle mennesker er like mye verdt og alle får muligheten til å bidra. Den norske modellen er avhengig av gjensidig høy tillit mellom mennesker og et godt samarbeid mellom partene i arbeidslivet. At mennesker har en jobb å gå til er viktig for velferdsstaten, for å forhindre økte forskjeller og for å fortsette å være et land med høy grad av tillit i befolkningen

Et trygt og godt arbeidsliv for alle

FrP og Høyre-regjeringen fører en politikk som svekker arbeidstakernes rettigheter. Konsekvensene av å svekke arbeidsmiljøloven og å svekke det organiserte arbeidslivet er et mindre trygt og seriøst arbeidsliv. Det organiserte arbeidslivet er en av de viktigste suksessfaktorene bak den norske modellen. For AUF og Arbeiderpartiet vil kampen om et seriøst arbeidsliv alltid løftes høyt.

Derfor vil Innlandet Arbeiderparti:

- Definere i arbeidsmiljøloven hva et arbeidstaker - arbeidsgiver forhold er
- Innføre kollektiv søksmålsrett for å stanse ulovlig bruk av vikarer og midlertidige ansettelser
- Begrense statens adgang til midlertidige ansettelser gjennom en skjerping av Tjenestemannsloven
- Alle ansatte i bemanningsbyrå og vikarbyråer skal vikariere for en konkret ansatt ved innleie, og skal ikke ha lavere lønn enn den ansatte hen vikarierer for.
- Forbud mot innleie skal være hovedregelen, og innleie skal kun være tillatt der partene avtaler det
- Sikre at ansatte får lønn mellom oppdrag ved å forby nulltimerskontrakter og faste ansettelser uten garantilønn
- Tredoble fagforeningsfradraget
- Ansvar for å oppfylle dokumentasjonskravene for opprettelse av tariffavtale skal tilfalle arbeidsgiversiden
- Norge må reservere seg mot de nye kabotasjereglene som ligger i EUs mobilitetspakke del 3
- Hvis EUs nye arbeidsmarkedsbyrå (ELA) utfordrer Norges mulighet til å styre over egen arbeidslivspolitikkk skal Norge reservere seg mot deltakelse i samarbeidet

Alle unge fortjener jobb eller utdanning

Ung-data undersøkelsen viser at unge er mer bekymret for om de har en jobb å gå til i framtida. Jobber som forsvinner og usikkerhet rundt automatisering og robotisering bidrar til å forsterke denne frykten. Det er et politisk ansvar å sikre at unge har tro på at de i framtida vil ha en jobb å gå til, og at denne jobben er trygg.

Derfor vil Innlandet Arbeiderparti:

- Innføre ungdomsgaranti opp til 35 år som sikrer at alle i aldersgruppen har rett på jobb eller utdanning innen tre måneder.
- Lovfeste retten til læreplass
- Innføre et lærlingebevis som gir like rettigheter som gir like muligheter som studentbevis.
- Rettigheter i arbeidslivet og den norske modellen innføres som pensum i skolen

- Innføre et eget NAV Ung

Et trygt sikkerhetsnett for de som faller utenfor

NAV er vårt viktigste verktøy for å hjelpe mennesker ut i jobb. Uavhengig av om du er langtidsledig, søker sosialhjelp eller er varig uføretrygdet skal NAV oppleves som et trygt sted å komme. AUF tror på tillit framfor ensidig fokus på måling og ønsker derfor å gjennomføre en tillitsreform i NAV-systemet, der man avskaffer mange av de kvantitative målene og erstatte det med en helhetlig tankegang rundt brukerne. AUF mener tett og individuell oppfølging gir større motivasjon for å komme ut i arbeid enn kutt i stønader uten faglige begrunnelser.

Derfor vil Innlandet Arbeiderparti:

- Gjennomføre en tillitsreform i NAV-systemet
- Fjerne "målekortet" som styringsverktøy i NAV-systemet og redusere de kvantitative målemekanismene.
- NAV skal ikke benytte bemanningsbyråer og vikarbyråer til arbeidsrettede tiltak

Et arbeidsliv hvor alle får muligheten til å omstille seg

Arbeidslivet i Norge er et av de mest omstillingsdyktige i verden. I tiden fremover vil man stå overfor store utfordringer både ved grønn omstilling, teknologisk utvikling og robotisering. Men disse utfordringene gir også store muligheter for arbeidslivet og den norske økonomien. Uten en aktiv politikk vil arbeidsplasser, næringer og industri skape økt ledighet, økte forskjeller og skape skjev maktbalanse mellom arbeidstaker og arbeidsgiver. Men med en aktiv politikk kan omstilling føre til flere jobber, mindre belastning på jobb og nye grønne arbeidsplasser. Men skal vi få til denne omstillingen trenger vi et samfunn som i større grad enn i dag er rigget for at arbeidstakere skal kunne omstille seg.

Derfor vil Innlandet Arbeiderparti:

- Styrke Kompetanse Norge og utvide rammen for kompetansepluss
- Innføre kompetansepermisjon i arbeidslivet der staten dekker permisjon i bytte mot at arbeidstakere gjennomfører etter og videreutdanning
- Åpne for å ta utdanning samtidig som mottar offentlige kontantytelser av alle typer
- Opprette et teknisk beregningsutvalg for høyere utdanning som får i oppdrag å regulere antall arbeidsplasser etter arbeidslivets behov
- Gjøre det mulig å omstille fagbrev på fagskolen

Styrets merknad:

Styret mener forslaget har mange gode elementer som kan støttes, og ønsker at det oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeidslivspolitikken.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

ARBEIDSPlassER, NÆRING, INDUSTRI OG ENERGI

Forslag nr. 7

Tittel: Forbruk

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti:

- Gi forbrukere utvidet reklamasjonsrett. For å få produsenter til å lage varer med økt levetid og kvalitet vil vi øke reklamasjonsretten til seks år, mot dagens to og fem år. Vi vil også øke selgers bevisbyrde fra 6 måneder til 1 år.

- Gjøre det enklere å reparere tingene vi har. Vi vil ha større fokus på konkurranse om reparasjon av varer. Varer skal kunne repareres av alle profesjonelle reparatører uten at det går ut over garantien.
- Ha flere panteordninger og mer gjenbruk. Vi vil innføre flere panteordninger og miljøavgifter på produkter med betydelig miljøbelastning i produksjonen. Vi vil også pålegge kommunene å ha gode kildesorteringsordninger og stimulere til etablering av gjenbruks- og reparasjonsverksteder.
- Sikre innovasjon i næringslivet som gir mer gjenbruk. Vi vil gi offentlig støtte til innovasjon og investeringer for omlegging til sirkulære produksjonsprosesser i næringslivet, samt legge til rette for samarbeid innad i og på tvers av verdikjeder.
- Redusere importen av utenlandsk, industrielt produsert kjøtt. Hegne om miljøvennlig, norsk kjøttproduksjon ved økt bruk av utmarksbeite.
- Innføre matkastelov og innføre en avgift på matsvinn fra dagligvarebransjen og matprodusentene. En slik lov må ivareta hensyn til matsikkerhet og behov for bedriftenes inntjening, men omfatte så mange matvarer som mulig. Vi vil innføre avgift på matsvinn som ikke omfattes av loven.
- Matvarer i kantinene ved videregående skoler skal settes på halv pris en time før stenging
- Kantinene på videregående skoler skal ha en grense på innkjøp som skal samsvare med det gjennomsnittlige salget av mat
- Kantinene ved videregående skoler skal innføre et nytt system for å måle matsvinn som registreres ned på varegruppenivå.

Begrunnelse:

Alle skal kunne stole på at varene og tjenestene vi kjøper ikke er helsefarlige, har skadet naturen eller andre mennesker. Produksjonen av mat, klær og ting forurenses i dag mye, og vi må stimulere til mer miljøvennlig produksjon, mindre forbruk og større gjenbruk. Vi må legge til rette for at forbrukerne ved den offentlige skole også er med på å forebygge matsvinn. Derfor må vi legge til rette for at produksjonen ved den videregående skolen også er bærekraftig og er forebyggende mot matsvinn.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 8

Tittel: Aktiv grønn næringspolitikk
Fra: Gran Arbeiderparti

Forslag:

Innlandsutvalgets rapport fra 2015 må opp av skuffen! Innlandet Arbeiderparti vil ha en aktiv og grønn næringspolitikk i hele Innlandet.

Begrunnelse:

Innlandsutvalgets rapport fra oktober 2015 er et godt og viktig stykke arbeid som beskriver utfordringer, muligheter og rammebetingelser for næringsutvikling i Innlandet. Rapporten fikk god mottagelse og er fortsatt høyaktuell, men nåværende regjering har lav tro på aktiv næringspolitikk og rapporten har ligget i skuffen i fem år. Arbeiderpartiet i posisjon må få denne rapporten opp av skuffen umiddelbart og bidra til at Innlandet kan bli en sentral region i det grønne skiftet.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeid og næring.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 9

Tittel: Satsing på det «grønne gullet»

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet ønsker at den fornybare skogbruksnæringa blir et satsningsområde der forskningsprosjekter på området støttes. Denne framtidsetta næringa må beholdes på norske hender.

Begrunnelse:

Det har skjedd en fin dreining mot at større bygg stadig oftere blir bygd i tre. Verdens høyeste trehus er et eksempel på at grenser stadig flyttes. Innlandet – og Norge – har allerede god kompetanse på området. Skog og trevirke er i tillegg en stor CO₂ fanger, så satsning på bruk av trevirke i bygg og anlegg er svært viktig. Tre kan erstatte Olje i mange produkter. Skogen er en fornybar og miljøvennlig ressurs. Med tanke på framtidige inntekter til beste for landet vårt, er det viktig at næringen ikke selges ut. Det bør ikke være lov å hemmeligholde hvem som er kjøpere av skogseiendommer.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeid og næring.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 10

Tittel: Olje og gass

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Frede Barentshavet nord for olje- og gassproduksjon i forvaltningsplanen for Barentshavet og bruke forvaltningsplanen til å finne potensiale for fornybar næringsvirksomhet.
- Flytte grensen for iskantsonen sørover i tråd med miljøfaglige råd, og verne iskantsonen mot oljeboring
- Avskaffe leterfusjonsordningen, redusere friinntekten og opprette en liknende ordning for fornybar industrisatsning.
- Ha full stans av nye konsesjonstildelinger og ha en styrt avvikling av petroleumsindustrien med full avvikling i 2035.
- At det ikke skal gjøres nye lete- og prøveboringer
- Avskaffe TFO-ordningen (tildeling av forhåndsdefinerte områder)
- Fjerne regnskapsfordelene i petroleumsindustrien
- Øke CO₂-avgiften til 750 kroner per tonn.
- Bruke trepartssamarbeidet til å skape et veikart for fremtiden for næringene tilknyttet olje- og gassindustrien.
- Ha et sysselsettingsprogram som skal styre kompetansen i oljenæringa over mot fornybare næringer

Begrunnelse:

AUF vil bruke naturressursene våre til å skape industri, trygge arbeidsplasser og sikre fremtidens velferd. Over hele landet sikrer industrien gode jobber nært naturressursene. Det

betyr store ringvirkninger i lokalsamfunn. Industrien gir store eksportinntekter som sikrer velferden og som blir enda viktigere etter som inntektene fra olje og gass blir mindre dominerende i norsk økonomi.

Industrien er en viktig del av klimaløsningen. Vi må utvikle ny lavutslippsteknologi, utnytte våre naturressurser og i større grad bruke råvarer på nytt til produksjon av nye materialer og produkter.

I nesten femti år har norsk olje- og gassnæring vært en av de viktigste driverne for industri- og teknologit utvikling i landet vårt. Kunnskapen som er drevet frem er uvurderlig når Norge nå skal omstille seg inn i nye næringer. Kunnskapen og kjennskapen vår til havbunnen gir Norge en stor mulighet til å skape ny vekst i årene som ligger foran oss.

Gjennom Paris-avtalen har Norge forpliktet seg til å bidra med klimakutt lokalt og internasjonalt. For at vi skal hindre over 1,5 graders globale oppvarming er vi avhengig av en reduksjon i olje og gass produksjonen vår. Om vi lykkes med det avgjøres det neste tiåret.

I de neste årene skal forvaltningsplanen for Barentshavet, Norskehavet og Nordsjøen opp til revidering i Stortinget. Skal vi klare å nå klimamålene våre er vi avhengig til å si nei til åpning av nye områder for økt olje og gass produksjon. Derfor mener AUF at Barentshavet Nord ikke kan åpnes for ny olje- og gassproduksjon i den kommende forvaltningsplanen. Videre må iskantsonen oppdateres i tråd med den miljøfaglige anbefalingen om å inkludere hele området mellom fast is og åpent hav som en del av det særlig verdifulle og sårbare området. Det innebærer at man legger en isfrekvens på 0,5 % til grunn, som er det Havforskningsinstituttet og Norsk Polarinstitut anbefaler.

AUF ønsker å ta fordelene som petroleumsindustrien har hatt i en årrekke og gi til nye vekstnæringer. Det er nødvendig å få opp bærekraftige næringer som alternativ til petroleum som kan gi mange nye jobber. Derfor ønsker AUF at samfunnet skal ta risikoen ved utbygging og omstilling i næringslivet over en periode til de har fått bygget seg opp til å klare seg selv.

For å sikre en trygg og forutsigbar utfasing til det beste for de ansatte og næringen, mener AUF at tiden er moden for å avslutte tildelingen av nye konsesjoner. Ved å fortsette tildelingen av nye konsesjoner, legger man opp til petroleumsvirksomhet i mange tiår, noe som ikke vil være i tråd med ambisjonen om at Norge skal bli et fornybarsamfunn, og som utsetter den nødvendige omstillingen.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å vurderes nærmere der.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 11

Tittel: Industriutvikling uten sluttdato

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti mener at vi trenger en utvikling av den norske industrien, og ikke en avvikling. Derfor sier Innlandet Arbeiderparti klart nei til en sluttdato for olje- og gassnæringen.

Begrunnelse:

Verden står ovenfor en klimakrise, og dette må vi ta på alvor. Menneskeskapt aktivitet bidrar til klimaendringer og utslipp av klimagasser. Disse utslippene må reduseres, og hverken innbyggere eller ansatte i de ulike næringene Norge har kan forholde seg passive. Skal vi klare å få ned klimagassutslipp må politisk hold, næringsliv og industrien spille på lag.

Innlandet Arbeiderparti mener at vi trenger en utvikling av den norske industrien, og ikke en avvikling. Derfor sier Innlandet Arbeiderparti klart nei til en sluttdato for olje- og gassnæringen.

En politisk bestemt sluttdato for olje- og gassnæringen vil ikke bety at investeringene og kompetansen går fra oljen den ene dagen, til fornybare løsninger og klimateknologi den neste. Resultatet av en sluttdato vil være at investeringene og kompetansen flyttes ut av landet lenge før sluttdatoen er kommet.

Hvis investeringene forsvinner, forsvinner også arbeidsplassene og statens inntekter. Med en høyreregjering hvor velferdsstaten allerede er under stort press, vil dette føre til arbeidsledighet og kutt i vår felles velferd. Dyktige arbeidsfolk som kunne ha bidratt til utvikling av ny teknologi og industrielle løsninger, vil bli hektet av. Alle vil merke at de selv må ta regninger som velferdsstaten tok tidligere.

Vi må legge til rette for en industripolitikk som er rettferdig og forutsigbar. Den norske industrien er har verdensledende kompetansemiljøer. For å redusere klimagassutslipp og ha en bærekraftig industri har vi det som skal til for å lykkes: dyktige fagarbeidere, tradisjon for å satse på avansert teknologi og den norske modellen for trepartssamarbeid.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å vurderes nærmere der.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 12

Tittel: Nei til regjeringens CO2 -avgift!

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti sier klart nei til regjeringens forslag om CO2-avgift. Konsekvensen av denne avgiften kan være utflgging av bedriftene til andre land, arbeidsplasser som går tapt og en kompetanse man ikke lenger har behov for. Innlandet Arbeiderparti mener at man istedenfor må sørge for en forutsigbar og rettferdig opptrappingsplan for CO2-avgift, som kutter utslipp og ikke arbeidsplasser.

Begrunnelse:

Skal vi klare å få ned klimagassutslipp må politisk hold, næringslivet og industrien spille på lag. Den norske industrien er klimaløserne, og vi har arbeidere med enormt stor kompetanse som hver dag jobber med å redusere utslippene og gjøre Norge mer klimavennlig. Vi må legge til rette for en industripolitikk som er utviklende og forutsigbar, slik at bedriftene i Norge kan fortsette utviklingen til å bli enda mer utslippsfrie. Man utvikler ikke industrien ved å gjøre den utrygg, men ved å handle etter deres behov og muligheter.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å vurderes tatt inn i en større uttalelse.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 13

Tittel: Statlig toppfinansiering av næringsbygg i distriktskommuner

Fra: Sel Arbeiderparti

Forslag:

Skal vi øke verdiskapninga og sysselsettinga i distriktene basert på lokal tilgang på råstoff og regionale fortrinn, må vi styrke statlige virkemidler i regional- og distriktpolitikken. For å

utløse økning i private investeringer i næringsbygg må tilgangen på statlig risikokapital og toppfinansiering styrkes.

Begrunnelse:

Utfordringene ved etablering av arbeidsplasser i distriktene kan eksemplifiseres med arbeidet med nytt slakteri på Otta etter vedtaket om avvikling av Nortura Otta. Det trengs en investering i størrelsesorden 250-300 mill. nok. Banker og andre låneinstitusjoner krever en egenkapitalprosent på 30-35. I bynære strøk med høyere markedsverdi og dermed annenhåndsverdi på næringsbygg, vil et tilsvarende prosjekt ha krav om en egenkapitalprosent på 20. Vi ser denne ulikheten selv om vi i distriktene i mange tilfeller kan levere bedre lønnsomhet på samme prosjektet på grunn av bl.a. lavere arbeidsgiveravgift og mer stabil arbeidskraft. Næringssvake kommuner i Innlandet som opplever nedgang i arbeidsplasser og innbyggertall, starter derfor med 'tillegg' i konkurransen om private investeringer og etableringer.

Arbeiderpartiet vil ha bosetting i hele landet, en mer aktiv næringspolitikk og en offensiv satsing på nye arbeidsplasser i det grønne skifte. Da må vi fylle opp verktøykassa i distrikts- og næringspolitikken.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å vurderes tatt inn i en større uttalelse.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 14

Tittel: Grønne Arbeidsplasser

Fra: Løten Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet vil etablere et nasjonalt bioøkonomisenter i Innlandet med tilknytning til fagmiljøene i NCE Heidner Biocluster og Norwegian Wood Cluster.

Begrunnelse:

Grønne arbeidsplasser og bioøkonomi handler om å tjene penger på alt som gror - på en bærekraftig måte. Innlandet er motor og pådriver for bioøkonomien i Norge. Vi har de fremste kunnskapsmiljøene innenfor hele verdikjeder og vi er fylket med de største ressursene innenfor den grønne bioøkonomien. SINTEF utarbeidet en rapport som viser at Innlandet alene kan skape 25.000 nye grønne arbeidsplasser og årlig bidra med 20 milliarder kroner i økt verdiskaping. For å bygge ny grønn industri er kompetansemiljøene i Innlandet klare til å bidra med løse de utfordringen Norge og verden står overfor. Innlandet bør spille en nasjonal rolle som kompetansemiljø innen bioøkonomi. Her er det naturlig å bidra til at man styrker de statlige fagmiljøene som NIBIO Apelsvoll, styrking av våre utdannings- og forskningsmiljøer, Innovasjon Norge og NVE.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeid og næring.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 15

Tittel: Mer vannkraft i Norge

Fra: Nord-Fron

Forslag:

Det må legges til rette for at grunnrenteskatten kan endres slik at det kan produseres mer vannkraft i eksisterende kraftverk. Det kan gjøres ved å skjerme normal avkastning fra produksjon av vannkraft. Ved å øke friinntektsrenten i grunnrenteskatten, blir det lønnsomt for selskapene å oppgradere og utvide de eksisterende kraftverkene. Ved en slik endring vil grunnrenteskatten igjen bli en skatt bare på superprofitt, i tråd med grunnrenteskattens natur.

Begrunnelse:

Stortinget har vedtatt at utslipp av klimagasser skal reduseres med minst 40 prosent frem mot 2030, slik at Norge kan bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Elektrifisering av transportsektoren, offshoreinstallasjoner og annen industri er blant de viktigste tiltakene. Samtidig må det legges til rette for vekst i grønne, kraftintensive næringer som kan skape nye arbeidsplasser og inntekter. Disse to viktige utfordringene vil kreve mer fornybar energi i Norge. NVE venter at strømforbruket vil øke med 25 TWh (milliarder kilowattimer) – det vil si med rundt 17 prosent – frem mot 2040. Bedre utnyttelse av eksisterende vannkraftverk vil være den samfunnsøkonomiske og miljømessige beste løsningen for økt fornybar energi. Et gjennomsnitt av analyser fra NVE og NTNU viser at potensialet kan være opp mot 15 TWh økt produksjon.

Arbeiderpartiet har i partiprogrammet for 2017-2021 vedtatt å legge til rette for økt vedlikehold, oppgradering og fornyelse av eksisterende vannkraftanlegg. Det er samtidig viktig å understreke at den norske vannkrafttradisjonen videreføres ved at lokalsamfunn som stiller sine naturressurser til disposisjon for vannkraftproduksjon, får en del av skatteinntektene.

Kraftnæringen, eierkommuner, vertskommuner og fagbevegelsen påpeker at opprusting og utvidelse av eksisterende vannkraftverk er viktig for å nå klimamålene, noe Arbeiderpartiet har vært opptatt av siden Stortinget behandlet Energimeldingen i 2015-16. I våre merknader til meldingen understreket vi at det var "påkrevd å bedre insentivene for investeringer i eldre kraftanlegg, slik at man kan opprettholde og videreutvikle den store verdien som ligger i allerede utbygde kraftanlegg". Arbeiderpartiet har også i flere alternative statsbudsjett foreslått å heve normrenten for beregning av friinntekten i grunnrenteskatten for vannkraftverk.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeid og næring.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 16

Tittel: Skogen – en ressurs for folk flest

Fra: Elverum Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil at:

- Statskog stopper nedsalget av fellesskapets skogeiendommer
- det praktiseres åpenhet rundt hvem kjøperne av statens skogeiendommer er
- priskontrollen på rene skogeiendommer gjeninnføres for å sikre et prisnivå som gjør det mulig for folk flest å kjøpe skog
- konsesjonslovgivningen må styrkes slik at kommunene fortsatt kan påvirke hvem som eier landbrukseiendom

Begrunnelse:

Eiendomsretten til skogressursene konsentreres på stadig færre hender. Flere skogeiere bor andre steder enn der skogeiendommene ligger. Denne utviklingen kan på sikt true allemannsretten og samspillet med andre brukere av naturen. Jakt, fiske og friluftsliv må fortsatt være tilgjengelig for allmenheten. For å få til dette må myndighetene stoppe nedsalget i Statskog og beholde konsesjonslovgivningen som et verktøy for å styre hvem som får kjøpe landbrukseiendommer.

Privatiseringen av fellesskapets skogeiendommer er i ferd med å gå for langt. Statskog kjøpte 1,1 millioner dekar i 2010 i forbindelse med Orklas salg av Borregård. Dette var et viktig grep for å sikre at store verdier ikke skulle komme på utenlandske hender. Vår egen rødgrønne regjering forutsatte at om lag 500 000 dekar skulle videreselges gjennom såkalte arronderingssalg. Denne avhendingsprosessen omfattet også andre av statens skogeiendommer. Effektiv utnyttelse av statseiendom og realisering av verdier der det er naturlig er i utgangspunktet ikke negativt. Imidlertid foreslo den borgerlige regjeringen å selge ytterligere 150 000 dekar skog i 2016. Per september 2019 har Statskog solgt unna ca. 540 000 dekar. Grensen for nedsalg bør være nådd. Intensjonen med kjøpet av Borregård var tross alt å sikre verdiene for fellesskapet, ikke å sette i gang en privatisering av øvrige eiendommer. Selv om allemannsretten gjelder uansett hvem som eier utmarksressursene er statlig eierskap en viktig garantist for at folk flest har tilgang til jakt og fiske til en rimelig pris. Videre er det ønskelig med større åpenhet rundt hvem som kjøper skogeiendommene staten selger. Statskog oppgir selv at 66 prosent av kjøperne er lokale skogeiere. 12 prosent av arealet er kjøpt av Miljødirektoratet, mens syv prosent er kjøpt av kommuner. De resterende 15 prosent av kjøperne er en gruppe som benevnes som «andre». Denne gruppen er særlig interessant, spesielt fordi den har kjøpt 29 prosent av arealet. Det er ikke heldig dersom kapitalsterke kjøpere uten lokal tilknytning får kontroll med store utmarksarealer. Konsesjonslovgivningen har i så måte vært et viktig redskap for å sikre at omsetning av skogeiendommer skjer i tråd med samfunnets interesser. Dessverre har nåværende regjering bidratt til å svekke denne kontrollmekanismen. Det er for eksempel ikke lenger priskontroll på rene skogeiendommer. Dette fungerer selvsagt prisdrivende og fører til at det kreves mer kapital enn før for å investere i skog. Dermed blir muligheten mindre for at vanlige folk i lokalmiljøet kan kjøpe når en eiendom kommer for salg. Prisenivået på skog må stå i forhold til inntjeningsmulighetene. Skal man sikre dette må myndighetene få tilbake muligheten til å regulere prisutviklingen.

Justering av arealgrensene er en annen utfordring. Gjeldende hovedregel er at en bebygd eiendom på opptil 100 dekar med mindre enn 35 dekar fulldyrket eller overflatedyrket jord ikke er konsesjonspliktig. Det er ikke ønskelig med en ytterligere oppjustering av dette arealet. Det er i fellesskapets interesse at landbrukseiendommer blir omsatt innenfor et prisnivå som hindrer at kun personer med ekstra god råd kan investere i jord og skog. Dersom kun de største arealene utløser krav om konsesjon vil kommunene miste kontrollen over omsetning av mindre eiendommer. Dette vil igjen føre til et høyere prisnivå og mindre lokalt eierskap.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeid og næring.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 17

Tittel: Innlandet i det grønne skiftet

Fra: Elverum Arbeiderparti

Forslag:

Skogindustrien kan ta Innlandet ut av oljeskyggen

I en tid der oljeindustrien som motor i norsk økonomi er under press på grunn av miljøhensyn er Innlandet klare for å skape grønn vekst med basis i skogen som det nye, fornybare «gullet». For å utnytte potensialet i skogressursene våre fullt ut må verdiskapningen skje lokalt der skogen er.

Innlandet og Elverum har tilgang på store mengder virke i umiddelbar nærhet. Med riktig forvaltning er skogen en stor mulighet for innlendingene til å bidra i det grønne skiftet og møte fremtiden på en bærekraftig måte. Vi erkjenner at det vil ta lang tid før skogrelaterte næringer kan erstatte oljeindustrien, men det er viktig å stimulere alternative næringsveier allerede nå. Norge har vært heldige som har hatt mulighet til å leve godt på ikke-fornybar energi fra havområdene våre i 50 år, men reservene vil ta slutt i framtida. Utslipp fra fossil energi truer dessuten klodens eksistens.

For å møte fremtiden må vi ta i bruk ressurser og teknologi for å skape nye industrieventyr som er trygt fundert i bærekraft og hensyn til miljø. Det offentlige må ta en ledende rolle som tilrettelegger og premissleverandør for vekst. Oljeeventyret har vært en suksesshistorie for landet vårt fordi fellesskapet beholdt et betydelig eierskap til ressursene. Forutsetningene i Innlandet med Moelven Industrier ASA som en industriell motor og sterke skogfaglige miljøer i skogsamvirket gir skognæringen gode betingelser for videre utvikling. For eksempel er Glommen Mjøsen Skog SA en profesjonell aktør som har den nødvendige kompetansen for å drifte skog på en forsvarlig måte.

Imidlertid trenger næringen risikoavlastning for å vokse videre. Det trengs kapital for å skape nye arbeidsplasser. Selv om trevirke får stadig flere bruksområder sendes likevel altfor mye tømmer over grensen til Sverige. Dette gjør skognæringen i Innlandet sårbar. Vi trenger verktøy som stimulerer utvikling av mer industri lokalt. Kortere reisevei for tømmeret vårt vil også gi en miljømessig gevinst.

Elverum som skoghovedstad

Elverum er en naturlig skoghovedstad. Byens strategiske beliggenhet med betydelige skogressurser i egen kommune og nabokommunene taler for seg. I tillegg er byen et knutepunkt i regionen der viktige transportåre i form av vei og jernbane møtes. En ny riksveg 3/25 og mulig tilsving på jernbanen er grep som kan styrke Elverums posisjon ytterligere.

I 2017 ble det tatt ut 280 000 kubikkmeter skog i Elverum kommune. Stor avvirking av tømmer i Elverumsregionen gjør det naturlig å satse på skogindustri her. Skal Elverum lykkes med en slik satsing er det nødvendig å utvikle sterke fagmiljøer som både er innovative og utnytter nærheten til ressursene. Flere av de største aktørene er allerede tilknyttet byen, og nye tilgjengelige næringsarealer på Grundsetmoen burde gjøre det attraktivt å etablere produksjon her.

Satsing på skog kommer alle til gode

Dersom vi utnytter potensialet i skogen, kan vi redusere verdens behov for olje. Bruk av tre som byggemateriale og erstatning for produkter som i dag lages av olje er en effektiv måte å binde CO₂. Rett forvaltning av skog innebærer i tillegg skogplanting i områder som er avvirket. Planting av nye trær bidrar også til å binde CO₂.

Ved å videreutvikle en næring som har århundrelange tradisjoner i regionen vår får Innlandet sårt tiltrengte arbeidsplasser som også vil ha ringvirkninger for øvrig næringsliv og bosetting. Lokale skogeiere sikres avsetning på tømmeret sitt, og økt satsing vil forhåpentligvis stimulere til et aktivt skogbruk blant både små og store aktører.

Hvis satsing på skognæringen skal bli mer enn fine ord må det offentlige ta sin del av løftet gjennom risikoavlastning, tilrettelegging og deltagelse.

Innlandet Arbeiderparti vil at:

- Innlandet skal utnytte mulighetene som skogen gir til å ta landsdelen vår ut av oljeskyggen
- det nasjonalt satses på forskning og risikoavlastning, for å utvikle ny teknologi og virksomhet med utgangspunkt i skognæringen.

- skog- og utmarksarealer skal bevares i norsk eie og med felleskapet som en betydelig eier, for å sikre eierskap til framtidens ressurser og skogbruk, jordbruk, jakt, fiske og fritid.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeid og næring.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 18

Tittel: Skatt på havbruk
Fra: Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil arbeide for at det blir grunnrentebeskatning på havbruk (oppdrettsnæringen) og en produksjonsavgift til de berørte kommuner som er en del av kommunenes inntektssystem.

Begrunnelse:

I NOU 2018: 18 Skattelegging av havbruk, ble det foreslått av flertallet i utvalget om å innføre grunnrentebeskatning (skatt på bruk av felleskapet ressurser). Samt en produksjonsavgift (omfordelingsmekanisme fra stat til kommune) til de berørte havbrukskommunene og som er en del av kommunenes inntektssystem.

Lønnsomheten innenfor havbruksnæringen/oppdrettsnæringen har vært særdeles høy, og viser at det er grunnlag for en høyere skatt (gjennom grunnrente). Samtidig som grunnrente er en nettoskatt, og som vil variere med hensyn til lønnsomheten i næringen. Derfor vil ikke skatten være en stor utfordring i år med lavere lønnsomhet.

Gjennomsnittlig driftsmargin i ikke-finansielle aksjeselskap for perioden 2009-2018 var på 6.7 prosent (SSB, 2019), mens for oppdrettsnæringen (matfisk) har den vært over 30 prosent i flere år og med et gjennomsnitt på 25 prosent i samme tidsperiode (Fiskeridirektoratet, 2019).

Næringer som mottar «super-profitt» og bruker av felleskapets ressurser er næringer som bør ha en grunnrentebeskatning og dermed i større grad bidra til finansiering av velferdsstaten. Samtidig er dagens ordning med Havbruksfond (konsesjonsinntekter til kommunesektoren) som ligger utenfor kommunenes inntektssystem, med på å svekke intensjonen bak kommunenes inntektssystem. Dermed bør en fordeling av inntekter til berørte kommuner være en del av kommunens inntektssystem, og indirekte bidra til en utjevning av skatteinntektene. Dette gjennom en produksjonsavgift, og som de har innenfor vannkraft (naturressursskatt).

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å vurderes der.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 19

Tittel: Bevar våre kraftressurser!
Fra: Elverum Arbeiderparti, Engerdal Arbeiderparti, Stor-Elvdal Arbeiderparti, Trysil Arbeiderparti, Våler Arbeiderparti og Åmot Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet er imot salg av de norske kraftressursene til private og/eller utenlandske aktører.

Begrunnelse:

De norske kraftressursene er en del av vårt arvesølv, som vi må bevare under norsk kontroll og i norske hender. Ressursene er evigvarende, derfor vil et salg være kortsiktig fordi ressursene ikke kan prises riktig i markedet. Rattsø-utvalget har tatt til orde for å selge unna arvesølvet, hvor de legger opp til at store internasjonale selskaper kan kjøpe de norske vasskraftressursene. Regjeringen legger opp til en politikk hvor salget av de norske kraftressursene kan risikere å komme på private og utenlandske hender. Dette er en uønsket politikk og en lite fremtidsrettet og bærekraftig politikk.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om arbeid og næring.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

BOLIGPOLITIKK**Forslag nr. 20**

Tittel: En bolig å leve med

Fra: Løten Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet vil legge til rette for at det skal være mulig å gå fra å leie til å eie egen bolig.

Begrunnelse:

Den sterke prisveksten i boligmarkedet er i ferd med å skape nye classeskiller der unge, enslige og andre med lav eller middels kjøpekraft skvises sakte, men sikkert ut av eiermarkedet og inn i leiemarkedet. Vanlige folk skal ha mulighet til å skaffe seg sin egen bolig, alene eller sammen med andre. Sosialdemokratiet i Norge tok opp i seg disse ideene og gjorde det til bærebjelken i norsk boligpolitikk etter krigen. Gjennom en kombinasjon av billige lån fra Statens Husbank og billige tomter fra kommunen reiste det seg i løpet av noen tiår titusener av boliger. Husbanken og kommunalbanken må gjenreises for å understøtte en sosial boligpolitikk. De boligsøkende i dag er i for stor grad prisgitt et marked det er svært krevende å komme inn på. Store gruppers behov for en bolig man kan leve i og med blir ikke ivaretatt.

Styrets merknad:

Styret støtter vurderer at dette er i tråd med tidligere vedtatt politikk, og ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å vurdere om det inn i en uttalelse om f.eks. boligpolitikk.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 21

Tittel: En ny og bedre boligpolitikk

Fra: Dovre Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet må utforme en ny og bedre boligpolitikk som gjør det mulig for en større bredde av befolkningen, og da spesielt førstegangsetablerere å kunne skaffe seg sin egen bolig.

Begrunnelse:

Boligmarkedet og skattesystemet rundt bidrar i dag til nye klasseskiller i dagens samfunn. Ulikhetene i boligformuen øker. Innbyggere med middels eller lavt lønnsnivå har store problemer med å komme seg inn på boligmarkedet, spesielt i sentrale strøk, dersom de ikke har nær familie som har mulighet til å bidra økonomisk. På denne måten blir grupper av økonomiske årsaker stående igjen uten å kunne skaffe seg sin egen bolig. Dette går spesielt sterkt ut over befolkningsgrupper med innvandrerbakgrunn, og personer i distriktene der boligprisveksten er betydelig lavere enn i sentrumsnære strøk.

Historisk kan vi peke tilbake på 1950 – 1970 årene med en sosial boligpolitikk som ga en mulighet for de fleste til å skaffe seg sin egen bolig. Det var daværende arbeiderparti som utviklet og holdt denne modellen opp gjennom flere tiår. Vi mener ikke man kan kopiere politikken fra den tiden, men tankegangen kan nyttes for å finne systemer og virkemidler som gjør det mulig. De virkemidlene som er tilstede i dag hjelper noen, men er ikke tilstrekkelige for en større bredde av befolkningen. Husbanken er der fortsatt og kan bl.a. gis en langt større rolle enn i dagens opplegg. Vi mener det er viktig å sette en ny og forbedret boligpolitikk på partiets dagsorden frem til stortingsvalget i 2021. Det vil kunne fange opp en stor velgergruppe som ikke finner et godt svar på hvordan de skal nå frem i dagens boligmarked. Bolig og arbeid er grunnleggende byggesteiner for enhver familie. Dette kan vårt parti få god uttelling på ved det spennende valget vi står overfor.

Styrets merknad:

Styret vurderer at dette er i tråd med tidligere vedtatt politikk, og ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å vurdere om det inn i en uttalelse om f.eks. boligpolitikk.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 22

Tittel: Sett folk i stand til å skaffe seg bolig!

Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag:

Stange Arbeiderparti foreslår å få vurdert hvilke virkemidler som kan tas i bruk for å legge forholdene bedre til rette også for de som av økonomiske grunner står utenfor boligmarkedet (f.eks. førstegangsetablerere, aleneforeldre, aleneboende, familier med lav inntekt eller uten fast inntekt og mulighet for å få boliglån).

Begrunnelse:

Alle skal ha mulighet til å skaffe seg sin egen bolig. En mer sosial boligpolitikk er helt nødvendig, slik at inngangen på boligmarkedet blir enklere.

Det er både synd og leit at veldig mange unge i dag står uten mulighet til å skaffe seg et sted å bo. Det skaper også store forskjeller på de med og de uten sparepenger eller foreldre med penger.

Kravet om en stor egenkapital er negativt, spesielt for førstegangskjøpere og unge etablerere. Sosial boligbygging er ikke en del av det «spekulative» boligmarkedet.

OBOS har prosjekter i noen kommuner, der de unge kan få en rimeligere inngang på boligmarkedet, det er positivt, men kommer altfor få til gode.

Vi ber om at det arbeides for ordninger, samt vurdering om å gå tilbake til Husbank og

kommunalbanken som finansieringsmuligheter, slik at de unge kan få seg en bolig de har råd til å bo i.

Styrets merknad:

Styret vurderer at dette er i tråd med tidligere vedtatt politikk, og ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å vurdere om det inn i en uttalelse om f.eks. boligpolitikk.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 23

Tittel: Folk flest skal kunne kjøpe egen bolig

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Lillehammer Arbeiderparti vil ta inkluderende boligpolitikk på alvor ved å jobbe for bygging av boliger i alle prisklasser og størrelser. Vi skal også bidra til at det blir flere innganger til det å eie egen bolig.

Begrunnelse:

Å kjøpe bolig er krevende, det er høye krav til egenandel som for mange både er avskrekkende og umulig å oppfylle. Lillehammer Arbeiderparti ønsker å gjøre det lettere både for de unge voksne som er førstegangskjøpere, men også for de som av ulike andre grunner ikke har egenkapital nok til å kjøpe egen bolig. Vi ønsker å bruke ulike midler, men en forutsetning er bygging av mindre og rimeligere boenheter. Leie til eie og riktig bruk av husbanken er midler for å hjelpe de som trenger det inn på boligmarkedet.

Styrets merknad:

Styret vurderer at dette er i tråd med tidligere vedtatt politikk, og ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å vurdere om det inn i en uttalelse om f.eks. boligpolitikk.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 24

Tittel: Boligpolitikk for hele landet

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti mener at:

- Vi må sikre barnefamilier kontinuitet i boforhold i kommunale boliger gjennom for eksempel lengre eller evigvarende leiekontrakter
- At alle kommuner tar i bruk leie-til-eie-modellen som del av den sosiale boligpolitikken
- Innføre rett til leie-til-eie med finansiering gjennom Husbanken for vanskeligstilte på boligmarkedet
- Inngå forpliktende samarbeid mellom kommuner, stat og boligbyggelag med sikte på å ta i bruk leie-til-eie-modellen i flere utbyggingsprosjekter
- Åpne for at beboere i kommunale boliger skal kunne kjøpe boligen gjennom leie-til-eie eller lignende
- Utvide Husleietvistutvalget til alle fylker
- Bygge flere ikke-kommersielle utleieboliger
- Bygge flere utleieboliger med kommunal tilvisningsrett etter modell fra Oslo

- Utvide Husbankens utleieboligtilskudd til å dekke bygging av bolig til flere enn de som er vanskeligstilte
- At Husbanken skal samarbeide med boligbyggelagene om flere kombinerte prosjekter der utleieboliger for vanskeligstilte kombineres med ordinære utleieboliger
- Sette i gang forsøk og piloter med tredje boligsektor
- At kommuner skal kunne innføre eiendomsskatt på sekundærbolig
- Redusere og på sikt avvikle rentefradraget på boliglån

Begrunnelse:

Retten til en god og trygg bolig er et basisbehov etter menneskerettighetene. Høye boligpriser, manglende boligbygging og nye innstramninger i vilkårene for boliglån gjør at veien til egen bolig blir stadig vanskeligere. Derfor ønsker Arbeiderpartiet å ta lederskap i boligpolitikken og sørge for en sosial boligpolitikk for hele Norge.

Boligmarkedet i Norge har hatt 27 år med prisvekst. Norske husholdningers gjeld har økt med 1500 milliarder kroner siden 2009. Ifølge SSB har den gjennomsnittlige bolig gjelden til husholdningene økt med 42% bare fra 2012 til 2018. De høye boligprisene gjør det vanskelig for mange å komme inn på boligmarkedet, samtidig som den høye gjeldsveksten er en utfordring for bærekraften i norsk økonomi.

Høye boligpriser og innstramninger i egenkapitalkravet gjør at selv folk med fast jobb, inntekt og oppsparte midler henvises til leiemarkedet. Leiemarkedet er i dag dominert av private og profittstyrte aktører, majoriteten av utleiere er privatpersoner og mange er useriøse. Per i dag er bare 4 prosent av utleieboligene ikke-kommersielle og det mangler en profesjonell utleiesektor. Arbeiderpartiet mener at den profesjonelle og ikke-kommersielle utleiesektoren må utvides, og at rettighetene til leietakere må styrkes.

I Norge har vi i dag to boligsektorer. Kommunale boliger er forbeholdt de aller mest vanskeligstilte, mens mange eier sin egen bolig. I tillegg mener Arbeiderpartiet at det må utvikles en tredje boligsektor med flere veier til egen bolig. Leie-til-eie og etablererboliger senker terskelen for å komme inn på boligmarkedet, samtidig som boligkjøper må ta opp mindre lån. Arbeiderpartiet ønsker at leie-til-eie skal bli en viktigere del av boligpolitikken og at alle større kommuner skal ha leie-til-eie som del av sin boligsosiale politikk.

Gjennom særordninger i skattesystemet subsidieres boligeiere direkte med over 55 milliarder kroner i året, mens den offentlige ressursbruken for vanskeligstilte på boligmarkedet er rundt 7 milliarder. For å skape en boligpolitikk for vanlige folk og for hele Norge mener Arbeiderpartiet at de boligpolitiske virkemidlene må vris over mot de som er utenfor boligmarkedet, vanskeligstilte og bostedsløse. Derfor bør rentefradraget for boliglån reduseres og på sikt avvikles.

Styrets merknad:

Styret vurderer at dette er i tråd med tidligere vedtatt politikk, og ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å vurdere om det inn i en uttalelse om f.eks. boligpolitikk.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

DISTRIKT

Forslag nr. 25

Tittel: Statlige arbeidsplasser skal ikke bare legges til de store byene
Fra: Øyer Arbeiderparti

Forslag:

Det offentlige har gjennom omstillinger over flere år, ført til få arbeidsplasser i distriktene. Der staten har fjernet de fleste statlige arbeidsplasser i distriktene for å legge de til byene. Dette skaper mer urbanisering og taper distriktene for kompetanse og bosetting.

Begrunnelse:

Dette truer bosettingen og forsterker urbaniseringen, der de unge må flytte til byene som å ha noe å leve av. Dette må snus ved at det etableres både offentlige og private arbeidsplasser i distriktene. Arbeiderpartiet har i lang tid hatt som sitt fremste slagord «Arbeid til alle er jobb nummer en.» for oss betyr dette at det finnes arbeid der folk velger å leve sine liv også for de som velger distriktene. Det er en klar og tydelig sammenheng mellom offentlige og private arbeidsplasser, skal de private etableres er de ofte avhengig av at det offentlige også etableres der. Vi foreslår at staten skal ta grep slik at offentlige statlige arbeidsplasser skal fordeles etter innbyggertall i hver kommune.

Styrets merknad:

Styret vurderer at forslaget er i tråd med distriktpolitisk manifest vedtatt på landsmøtet i 2019.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 26

Tittel: Opprettholdelse av arbeidsgiverkontrollen i Kongsvingerregionen
Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Nord-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti skal jobbe for å videreføre den effektive arbeidsgiverkontrollen som per i dag er tilknyttet Kongsvinger og Eidskog Kemnerkontor.

Begrunnelse:

I forbindelse med at Stortinget har vedtatt å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunen til Skatteetaten fra 1. juni 2020, er det forslag om å flytte den i dag velfungerende arbeidsgiverkontrollen vekk fra Kongsvinger.

Det er i dag 3 ansatte i tilknytning til arbeidsgiverkontrollen for kommunene i Kongsvingerregionen. Det er vist meget gode resultater hvor måloppnåelse knyttet til kontrollomfanget og proveny er langt bedre enn det som er målt ellers i fylket. En slik kontrollmyndighet er viktig også i framtiden for å opprettholde og forbedre en ønsket etterlevelse av de regler som gjelder for arbeidsgiver/ansatte.

Ved en mulig opprettelse av ett A-krimssenter, vil en slik kompetanse og ett slikt kontor være av stor betydning.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 27

Tittel: Differensierte drivstoffavgifter i distriktene
Fra: Elverum Arbeiderparti, Engerdal Arbeiderparti, Stor-Elvdal Arbeiderparti, Trysil Arbeiderparti, Våler Arbeiderparti og Åmot Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet ønsker ikke en økning av drivstoffavgiftene. Det må innføres en differensiering av drivstoffavgiftene som gjør at distriktene får en lavere drivstoffavgift enn sentrale områder med velutbygd kollektivtilbud.

Begrunnelse:

Med bakgrunn i Nasjonal transportplan skal alle i Norge gis mulighet for transporttjenester. Dette er ikke tilfelle i dag. Med vår spredte bosetning er vi avhengig av privatbilen!

Når den offentlig kommunikasjon er mangelfull må folk bruke bil til og fra jobb, og til handelssentre for å gjøre innkjøp. Arbeiderpartiet har tidligere sagt at vi skal ivareta mangfoldet og ta hele landet i bruk. Derfor kan ikke distriktene få høyere drivstoffavgifter. Distriktene i Norge er avhengig av bilen. Det gjør ikke privatbilen til en luksus, men til en nødvendighet.

Det oppleves derfor som svært urettferdig at drivstoffavgiftene økes for oss som er nødt til å benytte oss av bilen hver dag. Samtidig som vi ser at drivstoffet er billigere i de områdene som har størst klimautfordringer knyttet til privatbilen. En differensiering av avgiftene mellom by og land er nødvendig, samtidig som vi ikke lengre kan være med på en ytterligere avgiftsøkning på drivstoff.

Styrets merknad:

Styret konstaterer at forslaget er i tråd med tidligere innsendt landsmøteforslag fra Hedmark Arbeiderparti, og ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 28

Tittel: Engasjement om nye kapitalkrav til bankene

Fra: Dovre Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderparti må på alle nivåer i påvirkning - og beslutningsrekken engasjere seg for at Finansdepartementets forslag til nye kapitalkrav til bankene ikke blir gjennomført med det innholdet som forslaget innebærer. Partiet må støtte opp om den faglige uttalelse som over 90 banker har utformet og kalt «Ubalansert forslag til kapitalkrav rammer standardmetodebankene»

Begrunnelse:

Av 123 banker faller 114 inn under det som kalles standardmetodebankene, og det er de små - og mellomstore bankene i landet. Forslaget vil øke kapitalbindingen og konsekvensen er at utlånskapasiteten vil reduseres. Dette vil føre til konkurransevridding og gjør det vanskeligere for de lokale sparebankene, som tar lav risiko og som er sterkest forankret i det norske lokalsamfunn. I kommunens arbeid med å bistå grundere og bedrifter med økonomiske utfordringer har vi god erfaring med hva en lokal bank betyr. Dovre, som en typisk distriktskommune har ikke lenger lokalkontor som representant for de større bankene, men vi har en sparebank med kontor i bygda. Denne banken yter en service overfor små bedrifter som er uunnværlig. Vi er redde for konsekvensen dersom hele modellen gjennomføres. For det er ingen som i dag fullt ut ser den praktiske konsekvensen det vil innebære. På vegne av 93 av de 114 bankene som kalles standardmetodebankene er det sendt inn et omfattende høringsbrev. De er enige i at bankene fortsatt skal være solide, og at det er behov for å regulere denne sikkerheten. Høringsbrevet inneholder også begrunnede forslag på hvordan man kan dempe den skjeve konsekvensen som oppstår. De

lokale/regionale bankers arbeidsbetingelser er helt avgjørende og viktig for å få vekst og utvikling i distriktene.

Styrets merknad:

Styret mener de lokale og regionale bankene er svært viktige for utvikling og vekst i Innlandet, og ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 29

Tittel: Effektive og enkle tiltak for å styrke distriktene

Fra: Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti skal arbeide for å:

1. Doble dagens Distriktstilskudd Sør-Norge
2. Fjerne strukturkriteriet fra kommunenes inntektssystem
3. Realisere en lik skatteutjevning i kommunenes inntektssystem som det er i fylkeskommunenes inntektssystem

Begrunnelse:

I løpet av regjeringens Solbergs tid har det blitt gjennomført flere politiske vedtak fra høyresiden, som har gitt mer sentralisering og en svekkelse av distriktene. Denne politikken må snus, men det kan ta tid. Det er derfor behov for enkle og effektive tiltak som kan rette opp deler av denne negative politikken relativt raskt ved et regjeringsskifte.

Eidskog Arbeiderparti ønsker derfor å foreslå tre tiltak som Innlandet Arbeiderparti bør arbeide for.

1. Først å doble dagens Distriktstilskudd Sør-Norge (785 millioner). Dette er tilskudd som er en del av rammetilskuddet og som går til kommuner i Sør-Norge, med en lavere distrikts indeks på 47 (indeks som viser distriktsutfordringer) og lavere skatteinntekter enn 120 prosent av landsgjennomsnittet. Distriktstilskuddet Nord-Norge (2.2 milliarder) bør også vurderes å økes.
2. Fjerne strukturkriteriet fra kommunens inntektssystem. Dette er et kriterie som ble innført fra 01.01.17 fra Solberg regjeringen, og graderer basistilskuddet. Det ble innført for å «straffe frivillige små kommuner».
3. I fylkeskommunenes inntektssystem blir fylkeskommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet kompenserte for 87.5 pst. av differansen mellom egen skatteinngang og gjennomsnittet i landet. Fylkeskommuner med skatteinngang over landsgjennomsnittet blir trukket for 87,5 pst. av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Skatteutjevningen mellom fylkeskommunene gir mer utjevning enn i kommunene, og dagens relativt svake utjevning mellom kommuner bidrar til å styrke sosiale forskjeller og sikrer ikke finansiering av likeverdige tjenester. Derfor bør det være lik skatteutjevning i kommunenes inntektssystem som det er i fylkeskommunenes inntektssystem.

Forslag 2 og 3 har ingen kostnadseffekt for staten ved at det er kun en intern omfordeling mellom kommunene. Forslag 1 har en kostnad, men som ligger godt under Arbeiderpartiets forslag til vekst i frie inntekter (skatteinntekter og rammetilskudd) i de ulike alternative budsjettene og er derfor et realistisk økonomisk forslag.

Forskning fra SSB (Stambøl, 2008) viser også at en økning i kommunalt konsum har større sysselsettingseffekt både i privat og kommunal sektor, i distriktskommuner enn i mer sentrumsnære/urbane kommuner. Dermed er det sannsynlig at forslagene 1-3 vil bidra til å øke sysselsettingsandelen i Norge.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 30

Tittel: Frivillighet – vern om frivilligsentralene

Fra: Follidal Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti krever at regjeringa snur i denne saken, og lytter til både grasrota og paraplyorganisasjonen Norges Frivilligsentraler.

Behold dagens finansieringsmodell.

Begrunnelse:

Frivillighet; ei viktig drivkraft i lokalmiljøet. Uten engasjement fra frivillige, vil samfunnet vårt bli vesentlig fattigere. Videre er frivillig arbeid et helt nødvendig supplement til det offentlige og alle oppgavene som skal løses.

Et viktig tiltak i denne sammenhengen er frivilligsentralene. Både de som mottar hjelp og tjenester, de som deltar på arrangementer og de frivillige som yter hjelp, sier alle at dette er et viktig fellesskap som er med på å gjøre livet bedre – og gi hverdagene mening. Mange nevner, i denne sammenhengen, også mindre ensomhet.

Innlandet Arbeiderparti er derfor svært kritiske til at en rekke kommuner kan miste store deler av statens tilskudd til Frivilligsentraler, dersom regjeringa endrer finansieringsordningen med utgangspunkt i innbyggertall. I en allerede pressa kommuneøkonomi står vi da i fare for at vi ikke greier å beholde dette viktige tilbudet.

Dugnadsånd, frivillig arbeid og ildsjeler som stiller opp for fellesskapet gjør bygd, by og landet vårt til et bedre sted å leve.

Styrets merknad:

Styret vurderer at forslaget er i tråd med vedtatt Arbeiderparti-politikk nasjonalt.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 31

Tittel: Ny kurs i jordbruket – mer jord i bruk

Fra: Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Norge trenger en ny retning på jordbrukspolitikken. I en tid med økende klimautfordringer og befolkningsvekst globalt, må samfunnsoppdraget til jordbrukspolitikken være i sentrum.

Jordbrukspolitikken må gi økt sjølforsyning ved at produksjonen av mat og fôr på norsk jord prioriteres, framfor produksjonsmåter basert på økt bruk av importert kraftfôr. Sjølforsyningsgraden fra norsk jordbruk, korrigert for importert fôr, skal økes til 50 prosent innen 2026.

Begrunnelse:

Norsk jordbruk preges av overproduksjon, gjeldsvekst, fallende sjølforsyning og for dårlige inntektsmuligheter. Årsaken er de jordbrukspolitiske virkemidlene som støtter opp om volum med billig kraftfôr, tilskudd til volum og statlig investeringsstøtte til kapasitetsøkning i nye storfjøs. Disse virkemidlene gjør det mer lønnsomt å produsere mat på importert kraftfôr til dyra, enn å produsere mat til folk og dyr på jord i Norge. Bruken av jord i Norge reduseres, mens bruken av jord i utlandet øker. Produksjonsvolum løsrives fra gardens ressursgrunnlag, sektorens driftsøkonomi, etterspørsel og avsetningsmuligheter i markedet, og fører til

produksjonsmåter som er i strid med de jordbrukspolitiske målsetningene.

Med klimautfordringer, fokus på folkehelse, økende ulikhet og befolkningsvekst globalt, må samfunnsoppdraget være å produsere nok, naturlig mat gjennom å bruke jord i Norge for å sikre landets befolkning matsikkerhet, god ernæring og mat av god kvalitet.

Virkemidlene må gjøre det mer lønnsomt å arbeide med jord, til både korn, frukt, grønnsaker og gras. Derfor må korn og kraftfôrprisen økes slik at verdien, og bruken, av norske jordbruksarealer øker, og samtidig forhindre overproduksjon ved at det blir mindre lønnsomt å bruke jord i utlandet. Det bør innføres tak på hvor mye tilskudd enkeltbruk kan motta.

Styrets merknad:

Styret vurderer at forslaget er i tråd med gjeldende Arbeiderparti-politikk nasjonalt.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

FLYKTNINGEPOLITIKK, ASYL, MANGFOLD, INTEGRERING

Forslag nr. 32

Tittel: Uretturnerbare asylsøkere må få midlertidig arbeidstillatelse

Fra: Stange Arbeiderparti og Arbeiderlaget Samhold/Ottestad

Forslag:

Arbeiderlaget Samhold/Ottestad ber Arbeiderpartiet fremme forslag til lovendringer slik at ureturnerbare asylsøkere kan gis midlertidig arbeidstillatelse så lenge de ikke kan returneres.

Begrunnelse:

I 2010 ble det gjennomført innstramminger i utlendingsloven som gjorde at mange asylsøkere, som fram til da hadde hatt arbeidstillatelse og skattekort, ikke lenger kunne jobbe lovlig i Norge.

En ureturnerbar asylsøker er en utlending som har fått avslag på sin søknad og ikke lenger ikke har lovlig opphold i Norge, men som myndighetene ikke kan tvangsreturnere fordi landet han/hun kommer fra av ulike økonomiske, sosiale og politiske grunner nekter å ta imot sin egen borger. Uretturnerbare asylsøkere har få rettigheter. De kan ikke ta lovlig arbeid, utdanning eller motta helsehjelp i Norge. Det er ca. 3000 ureturnerbare asylsøkere i Norge. Høsten 2019 hadde vi en sak hvor tidligere biskop Gunnar Stålsett måtte møte i retten fordi han hadde gitt arbeid til en ureturnerbar asylsøker. Saken belyste dette viktige problemet og skapte stor debatt. Dette er et spørsmål om å behandle mennesker med verdighet og gi alle muligheten til å kunne forsørge seg selv og ha framtidsutsikter.

Styrets merknad:

Styret vil påpeke at det må være en effektiv retur av de som får avslag på søknadene sine. De aller fleste ureturnerbare asylsøkere er ureturnerbare fordi de ikke reiser frivillig. Norge kan ikke tvangsreturnere folk til land der vi ikke har returavtaler. Men de kan reise selv. Asylsøkere med avslag som ikke reiser frivillig, vil dermed være ureturnerbare. Det er viktig å få på plass returavtaler og returprosedyrer med flere land, slik at tvungen retur kan gjennomføres for flere. Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 33

Tittel: Human asylpolitikk

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Gjøre familiegjenforening for flyktninger enklere og rimeligere
- Styrke ordningen med rettshjelptiltak i utlendingssaker.
- At hensynet til barnets beste er det gjeldende prinsippet.
- At barnevernet skal ha omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere.
- At enslige mindreårige asylsøkere ikke gis midlertidig oppholdstillatelse.
- Gjeninnføre rimelighetsvilkåret for internflukt.
- At ureturnerbare flyktninger skal få midlertidig arbeidstillatelse så lenge de ikke kan returneres til sitt hjemland.
- Innføre definisjon av statsløshet, en statsløshetsprosedyre og eget oppholdsgrunnlag for statsløse.

Begrunnelse:

Når internasjonale fluktkatastrofer rammer verden er det viktig at Norge har en politikk som sikrer at vi tar ansvar. Solidaritet med de som flykter må alltid stå sentralt i vår flyktningspolitikk. Vår flyktningspolitikk må være rettferdig og human, ikke bryte med internasjonale forpliktelser og gi dårligere vern av mennesker som er på flukt.

Ved inngangen til 2019 var 70,8 millioner mennesker i verden på flukt fra forfølgelse, vold og væpnet konflikt. For syvende år på rad stiger antall mennesker på flukt, samtidig som verdenssamfunnet svarer med strengere regler, stengte grenser og et stadig større gap mellom behov for nødhjelp og bevilgninger til nødhjelp. Over halvparten av verdens flyktninger er barn. Dette er barn som ikke får tilgang på trygghet, nok mat, helsehjelp eller utdanning. Der verdenssamfunnet burde tatt større ansvar når krisen øker i omfang, tar samfunnet i stedet mindre.

I en tid der stadig flere mennesker drives på flukt grunnet væpnet konflikt, vold og klimaendringer må sosialdemokratiets svar være mer solidaritet, mer inkludering, mer nestekjærlighet og mer varme. Når det internasjonale samfunnet tar mindre ansvar, må Norge, som et av verdens rikeste land, ta mer.

I dag gis det kun fem timers rettshjelp i en asylsak. Det er for lite tid til å sikre grunnleggende rettssikkerhet for den enkelte og utføre tilstrekkelig arbeid i saken. Norge må gå i front for å sikre at alle får grunnleggende rettssikkerheten og beskyttelsen de har rett og krav på. Samtidig er rettshjelpsbehovet i utlendingssaker stort. Asylsakene blir mer kompliserte, og krever derfor mer ressurser og grundigere gjennomgang for å kunne opprettholde rettshjelpen på dagens nivå. Retten til grunnleggende rettssikkerhet mener Arbeiderpartiet må stå sentralt i utlendingssaker, og vil derfor gi mer rettshjelp i utlendingssaker.

Barn på flukt er en spesielt sårbar gruppe, både om de er på flukt sammen med familie, men ikke minst om de er på flukt alene. I saker som omhandler barn skal hensynet til barnets beste veie tungt. Enslige mindreårige asylsøkere som kommer til Norge er som barn å regne. Likevel kan kommunene selv bestemme hvilken etat som skal ha ansvaret for enslige mindreårige, og hvordan de vil organisere og løse oppgavene. Arbeiderpartiet mener at disse skal følges opp av barnevernet for å best mulig ivareta barnas behov, og at et samarbeid med flyktningsjenesten i kommunen fortsatt vil være en viktig del av integreringsarbeidet i kommunen. Samtidig vet vi at stadig flere enslige mindreårige flyktninger i norske mottak sliter med søvnproblemer, skolevegring og sosial isolasjon. Flere forsvinner fra mottak, og flere sliter med selvskading og selvmordsforsøk. Dette er uholdbart. Derfor må vi si nei til mer midlertidighet, og ja til trygghet og forutsigbarhet for unge som kommer til Norge.

I 2016 ble rimelighets vilkåret i internflukt vurderingen i asylsaker fjernet. Det vil si at personer som ikke kan returneres til hjemlandet fordi de vil være i fare der, nå kan returneres til en annen del av landet uten at man vurderer om dette er rimelig. Tidligere ville norske myndigheter vurdert om det i lys av individuelle forhold ved søkeren, som for eksempel helsesituasjonen eller om en mindreårig ikke hadde omsorgspersoner på internfluktstedet, og de humanitære forholdene i området ville være rimelig å henvise noen dit. Om svaret på det var nei, ville personen fått beskyttelse i Norge.

At rimelighetsvilkåret er fjernet går utover de mest sårbare asylsøkerne, som barnefamilier, enslige mindreårige, kvinner uten nettverk og syke. Dette er barn og voksne som ville fått beskyttelse før vilkåret ble fjernet, men som nå skal returneres til områder der det er usikkert om de vil klare seg. Når vilkåret ble fjernet understreket UNCHR til Justis- og beredskapsdepartementet at det er nødvendig med et rimelighetsvilkår for at internflukt vurderingen skal være i tråd med FNs flyktningkonvensjon. Alle land i EU, samt Canada, USA, Storbritannia og Australia krever at rimelighet vurderes ved internflukt. Norge er det eneste landet som, til tross for kritikk fra UNHCR, ikke anvender rimelighetsvilkåret når det skal vurderes om en person kan returneres til internflukt. Dette bruddet på flyktningkonvensjonen har ført til at barn som flykter alene og som tidligere fikk flyktningstatus i Norge, i dag får avslag på asyl fordi de kan henvises til internflukt et annet sted i hjemlandet. Derfor bør rimelighetsvilkåret gjeninnføres.

Arbeiderpartiet mener at det å nekte mennesker muligheten til selv å forsørge seg, strider mot den allmenne rettsoppfatning i et land bygget på humanistiske verdier. Såkalt «ureturnerbare» er en sammensatt gruppe som har det til felles at de har levd i Norge over år, og at hjemreise ikke er et aktuelt alternativ i overskuelig fremtid. Gruppen er spesielt utsatt for utnyttning i et svart arbeidsmarked. En oppmykning av dette regelverket vil ikke føre til økt strøm av flyktninger til Norge. Derfor bør «ureturnerbare» asylsøkere gis midlertidig arbeidstillatelse under opphold i Norge.

For å ivareta rettighetene til statsløse bør Norge innføre en definisjon av statsløshet i lovverket, en statsløshetsprosedyre og et eget oppholdsgrunnlag for statsløse. UNHCR konkluderte i 2015 med at norsk praksis overfor statsløse strider med FNs konvensjoner om statsløshet på flere områder. Regjeringa har ikke fulgt opp rapporten fra UNHCR, til tross for at Norge er tilsluttet FN-konvensjonen. Statsløse er rettighetsløse, og med mindre de får asyl, har de ikke noe mulighet til å legalisere sin status i Norge. Det innebærer at de ikke kan jobbe, betale skatt eller ha rett på utdanning eller helsehjelp.

Styrets merknad:

Styret viser til merknad til forslag nummer 32 når det gjelder asylsøkere som ikke frivillig returnerer etter avslag.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 34

Tittel: Styrke og videreutvikle minoritetsrådgiverrollen

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Ordningen med minoritetsrådgivere må styrkes med minst én stilling til i Innlandet.

Begrunnelse:

Som en del av regionreformen har Stortinget vedtatt at IMDIs regionale integreringsoppgaver blir overført til fylkeskommunene. Dette gjelder også oppgaver knyttet til forebygging av negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse. Et konkret tiltak i dette arbeidet er ordningen med minoritetsrådgivere som ble etablert i 2008. Dette er en viktig ordning som er med på å forebygge og bekjempe de ovennevnte negative sosiale fenomenene, med på å fremme integrering, øke fullføring av videregående opplæring, og bidra til at ungdom med innvandrerbakgrunn blir en naturlig del av det norske samfunnet. Arbeiderpartiet foreslår å styrke og videreutvikle denne ordningen. Det må investeres i minst én ny stilling samt jobbe med å bygge nettverk, dele kompetanse og samarbeide med relevante myndigheter og andre aktører på regionalt og kommunalt nivå. Per i dag er Innlandet og Møre og Romsdal de to eneste fylkene som har kun én minoritetsrådgiver til tross for at antallet elever med innvandrerbakgrunn i alderen 16- 19 år har doblet seg siden 2008 både i Hedmark og Oppland. Det er også viktig å påpeke at denne ordningen er rettet mot alle ungdommer som

opplever alvorlige begrensninger av egen frihet ved å tilhøre «en minoritet», ikke bare den etniske dimensjonen.

Styrets merknad:

Styret er positive til forslaget, og ber om at det sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

FORSVAR, SIKKERHET, UTENRIKS OG INTERNASJONAL POLITIKK

Forslag nr. 35

Tittel: Relokalisering av forsvarsenhet fra Kjeller til Kongsvinger Festning
Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderpartiet skal arbeide for å gjenopprette aktivitet ved Gyldenborg, Kongsvinger Festning

Begrunnelse:

Kongsvinger Festning har hatt en nasjonal forsvarsbetydelse siden 1640. Aktiviteten har svingt, men det var oppløftende når en i 2000 satte opp et nytt undervisnings- og kantinebygg for å huse hjemmevernets skole for utskrevne sersjanter, USK. I 2005 ble så opplæringen flyttet, og Forsvaret ble sittende med flotte lokaler som er lite i bruk. I regjeringens innstilling til Langtidsplan for Forsvaret 2017-2020, lå det bla forslag om å legge ned Kjeller leir m/flyplass (Ref. S 62S), med en gradvis frigjøring av arealet og avvikling av Kjeller innen utgangen av 2023.

Kampkraft og bærekraft – Langtidsplan for forsvarssektoren ble vedtatt av Stortinget den 15.nov 2016 (Vedtak 44).

Når Kjeller leir nå legges ned, vil det bli behov for kontorfasiliteter andre steder.

Det har blitt antydnet behov for kontorer til en enhet (opprinnelig for Luftforsvaret), på ca. 25 stillinger.

Det opplyses at beslutningen vil komme som en del av behandling av Langtidsplanen for Forsvaret - rundt påske 2020.

Gyldenborg, ved Kongsvinger Festning, som eies av Forsvarsbygg er særdeles egnet til dette formålet.

Det må være en samfunnsøkonomisk gevinst at en etablerer kontorfasiliteter i Forsvarets eide bygningsmasse (Gyldenborg/Kongsvinger festning) istedenfor å bygge nytt eller leie andre steder.

Det er også kort pendler veg fra Oslo/Romerike

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 36

Tittel: Brigade Sør med hovedsete i Innlandet!
Fra: Elverum Arbeiderparti, Engerdal Arbeiderparti, Stor-Elvdal Arbeiderparti, Trysil Arbeiderparti, Våler Arbeiderparti og Åmot Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti mener at:

- Det må jobbes med en etablering av en Brigade Sør
- En ny brigade i Sør-Norge må legges med hovedsete i Innlandet, og bygge på den allerede eksisterende militære infrastrukturen.
- Forsvaret må styrkes i Innlandet

Begrunnelse:

Regjeringen startet arbeidet med ny langtidsplan for forsvaret høsten 2018, og tar sikte på å legge den fram for Stortinget i løpet av 2020. Siden forrige langtidsplan kom har trusselbildet mot norske og allierte interesser blitt mer sammensatt og det endres raskt, noe som gjør at vår forsvarsevne må styrkes.

Norges plassering og Russlands stilling har på prinsipielt grunnlag ikke endret seg siden den kalde krigen. Norge har i samme periode redusert sitt forsvar for raskt og for mye. Spesielt gjelder dette landstyrkene, og Hæren er den forsvarsgrenen som har vært lavest prioritert i lang tid og helt inn i gjeldende Langtidsplan.

For å legge til rette for å sikre alliert mottak, og for å kunne håndtere trusler og situasjoner i Sør-Norge er det behov for en betydelig og fleksibel hærstyrke i Sør-Norge. Slik Forsvarssjefen påpeker i fagmilitære råd, vil en ny Brigade Sør være avgjørende for å håndtere nettopp dette.

Derfor er det riktig å etablere en ny brigade i Sør-Norge og HV må styrkes tilsvarende. En brigade bør ha hovedsete i Innlandet, her finnes blant annet Østerdalen Garnison som et av flere naturlig tyngdepunkt. Her er allerede areal- og reguleringsplaner som åpner for umiddelbare byggeprosjekter og anvendelser.

En brigade trenger infrastruktur som nærhet til sykehus, jernbane, vei og utdanningsmuligheter også utenfor Forsvaret. Dette ligger det til rette for i området rundt Østerdalen Garnison. I tillegg også kapasitetene ved Rena flyplass og muligheten for med enkle grep (en utvidelse av flystripa) å ha direkte deployering fra Østerdalen Garnison med fly.

En slik satsning vil ikke bare styrke Norges forsvarsevne, men også styrke Innlandet med de ringvirkninger Forsvarets tilstedeværelse og virke gir.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ber om at det sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 37

Tittel: Et fritt Palestina

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti

- Støtter Palestinernes frigjøringskamp
- Støtter en tostatsløsning, dog anerkjenner at dette ikke er mulig i dagens forhandlingsklima
- Krever at staten Israel må trekke seg ut av de okkuperte områdene i samsvar med FN-resolusjon 242
- Krever at blokaden av Gazastripen må oppheves
- Krever at den folkerettsstridige muren må rives og koloniene på Vestbredden må avvikles
- Mener at Norge skal kreve at alle barn i israelske fengsler løslates

- Mener at Norge skal kreve at ingen barn blir utsatt for avhør uten foreldrene tilstede, eller avhør der det brukes skremselstaktikker, trusler eller vold, uansett alder
- Mener at Norge skal ta opp fengslingen av barn med israelske myndigheter og legge vekt på den diskriminerende praksisen ved ulik myndighetsalder og alder for tillatt fengsling
- Mener at Norge skal ta rapportene om mangelfull og urettferdig domstolsbehandling av barns saker i det israelske rettssystemet på alvor og kritisere denne praksisen internasjonalt
- Mener at Norge skal kreve at palestinere og israelere skal stå like for den israelske loven
- Mener at Norge skal gi økonomisk støtte til rehabiliteringsprogrammer for palestinske barn som har sonet i israelske fengsler
- Mener at Norge må kreve at alle politiske fanger settes fri umiddelbart
- Mener at Norge må ta opp rettsikkerhet med israelske myndigheter og påpeke viktigheten av upartiske og rettferdige domstolsbehandlinger, uavhengig av hudfarge, religion eller nasjonalitet
- Mener at Norge må kritisere de strenge og lange straffene politiske fanger er idømt for legitim politisk motstand og opposisjon mot okkupasjonen
- Norske myndigheter må etablere langsiktige og store prosjekter for vannrensing og tilgang på vann i Gaza
- Mener at Norge må jobbe for at fiskesonene for palestinere på Gaza utvides og mot voldsbruken, truslene og ødeleggelsen av garn fra den israelske marinen
- Mener at Norge skal ta konkret initiativ overfor Israel om å frakte inn nødvendige materialer for å bygge opp igjen skoler og sykehus, samt forhandle frem adgang til at byggematerialer til andre bygninger også kan fraktes inn
- Mener at Norge skal ta opp behandlingen israelske soldater gir palestinere som passerer checkpoints
- Mener at Norge skal kritisere voldsbruken, makt overgrepene og diskrimineringen som er dokumentert at foregår på checkpoints
- Støtter det palestinske folks ønske om internasjonal boikott som virkemiddel for å legge press på israelske myndigheter, henholdsvis handel, kulturell og akademisk
- Forby handel fra okkupert territorium etter modell fra Irlands parlamentsvedtak
- Innføre kommunal boikott av varer produsert på okkupert jord. Frem til forbud er innført, kreve en obligatorisk merkeordning av bosettervarer

Begrunnelse:

I over 70 år har det Palestinske folk kjempet mot folkerettsbruddene og okkupasjonen til Israel, uten nytte. Okkupasjonen av vestbredden, Gazastripen og øst-Jerusalem fratrar det palestinske folk fra sine mest grunnleggende menneskelige og nasjonale rettigheter. Det har vært gjentatte forsøk på fredsforhandlinger, men disse har igjen å vise seg suksessfulle da de som regel har vært preget av Israels dominans og støtte fra internasjonale stormakter. To stater, som eksisterer fredelig side om side, er den beste løsningen på konflikten mellom Israel og Palestina, men i dagens forhandlingsklima og situasjon er det en lang vei å gå før dette virker sannsynlig; Byggingen av nye bosetninger og utvidelsen av eksisterende er den største trusselen mot en fredelig tostatsløsning. Den nyeste av Israels planer om nye bosetninger er i et beduin området kalt E1-sonen. Dersom landsbyene i dette beduin området rives og menneskene som bor der blir drevet på flukt vekk fra sine hjem, vil hele tostatsløsningen være i spill. Med israelske bosetninger på dette området vil Vestbredden i praksis bli fysisk delt i nord og sør. Det vil gjøre en tostatsløsning umulig. I takt med at det blir mindre land igjen for å etablere en palestinsk stat, mister tostatsløsningen også legitimitet blant palestinerne. Da de israelske myndighetene viser lite til ingen velvillighet i å ha reelt rettferdige forhandlinger, blir den internasjonale posisjonen med at dette skal forhandles frem nå i realiteten at ansvaret for at internasjonale vedtak og respekt for folkeretten skyves over på den svake, okkuperte parten – Palestina. For at en tostatsløsning skal bli mulig må Israel

opphøre sine brudd på folkeretten og det internasjonale samfunnet må støtte opp om det palestinske folk under forhandlinger i større grad.

Norge må bidra til dette med å anerkjenne Palestina som en selvstendig stat, men det er også viktig at vi fortsetter kampen mot okkupasjonen med andre tiltak i påvente av en anerkjennelse. En kritisk del av Israels politikk er de palestinske barna som ender i fengsel, noe Norge må ta sterk avstand fra og kjempe for å opphøre; I dag fengsler Israel palestinske barn for årsaker som i Norge kun ville ha resultert i en prat med foreldre eller med en lærer. Det er en rekke kritikkverdige forhold både ved arrestasjonene, rettsbehandlingen og fengslingen av disse barna. Israelske myndigheter har en myndighetsalder for palestinere og en annen for israelere, henholdsvis 16 og 18 år. Alderen for å kunne settes i fengsel er også ulik. Israelske myndigheter kan fengsle palestinske barn fra de er 12 år, men israelske barn ikke før de er 14 år. Avhørsteknikkene er ofte tøffe og skremmende. Mange barn som har vært i fengsel forteller om svært dårlig behandling av vaktene, i flere tilfeller vold og tortur. Det er også mange palestinere som soner dommer for legitim politisk motstand mot okkupasjonen og folkerettsbruddene, at Israel holder politiske fanger svekker Israels egne påstander om at de er et demokrati som respekterer menneskerettighetene.

Videre må Norge også legge inn en innsats for å forbedre levevilkårene til det okkuperte folket, i påvente av at okkupasjonen oppheves. FN anslår at Gazastripen innen 2020 vil være ubeboelig for de to millioner menneskene som bor der, hvorav halvparten er barn. Den israelske blokadens ødeleggende konsekvenser medfører blant annet at 97% av vannet på Gazastripen er ikke egnet for menneskelig konsum. Innbyggerne i Gaza har bare strøm et par timer om dagen, arbeidsledigheten er mellom 50% og 80% av befolkningen har behov for matvarehjelp utenfra. Muren på vestbredden er også med på å vanskeliggjøre hverdagen for palestinere. For å passere gjennom muren må palestinere reise gjennom checkpoints, som kontrolleres av tungt bevæpnet israelsk militære. Behandlingen palestinere opplever på checkpoints er alt fra plutselige endringer i åpningstider, å få bilen sin konfiskert i 24 timer, til vold og brutal behandling. Dette skiller familier fra hverandre, bønder fra jorda si og palestinere fra hjemmene sine.

Et opprop fra cirka 170 organisasjoner som representerer det palestinske sivile samfunnet, ber oss, det internasjonale sivile samfunnet om å boikotte Israel; boikott av staten Israel er ikke et mål i seg selv, men et effektivt og ikke-voldelige virkemiddel som vil legge det nødvendige, internasjonale press på den sivile befolkningen og derav de israelske myndighetene til å opphøre sine grove brudd på folkeretten. Denne boikotten må bestå av handel, kultur og akademisk boikott.

Israels akademiske elite har spilt en avgjørende rolle for å utvikle skiftende regjeringers politikk og/eller rettferdiggjøre den. Eksemplene er mange på at universitetene bruker den akademiske friheten til ulovlig, rasistisk og undertrykkende praksis. Flere israelske universiteter bygger ut campus på jord som er eid av palestinere. Dette gjelder blant annet Det hebraiske universitetet i Øst-Jerusalem. Bar Ilan universitet, som er basert på ortodoks, jødisk religion, har etablert en filial i den ulovlige bosettingen Ariel på Vestbredden. De fleste som studerer der, bor i Israel. Filialen fikk raskt status som eget universitet, på tross av at de som hadde det faglige ansvaret for studiene der anbefalte å vente. Hastverket fra myndighetenes side må betraktes som et ledd i politikken med å gjøre bosettingene til en del av Israel. Ifølge Genève-konvensjonen har en okkupasjonsmakt ansvaret for sikkerhet og normalt dagligliv for innbyggerne i områdene de har tatt kontroll over. Akademisk frihet er uløselig knyttet til andre friheter og rettigheter og har ingen mening uten dem. Helt siden FN's verdenserklæring om menneskerettighetene ble vedtatt i 1948, har retten til utdanning vært anerkjent som en av de mest grunnleggende, likevel frarøver Israels akademiske institusjoner palestinere dette gjennom hindret bevegelsesfrihet og import av nødvendige bøker og utstyr, samt vilkårlige arrestasjoner. At det er sånn det skal være kan man legge til grunn at er den allment aksepterte meningen blant israelske akademikere, da det så langt er det ikke vedtatt en eneste uttalelse fra en israelsk universitetsledelse til forsvar for palestinernes akademiske frihet.

Kulturell boikott er også et nødvendig middel i å legge press på de israelske myndighetene. Når internasjonale artister eller andre kulturelle arrangementer finner sted i Israel er dette

med på å legitimere staten og myndighetenes politikk. «Vi ser på kultur som et førsteklasses verktøy for propaganda (hasbara) og jeg skiller ikke mellom hasbara og kultur», uttalte generalsekretær for Israels utenriksdepartement. I tillegg ble avdekket i 2008 at utenriksdepartementet finansierer utenlandsturneer for mange israelske kunstnere og forfattere på betingelse av at de skal fremme Israels politiske interesser. Kultur brukes med andre ord brukes rett som propaganda fra den Israelske regjeringen for å trekke fokus fra undertrykkelsen av det palestinske folk.

Helt til slutt så er handelsboikott også nødvendig. Verdenssamfunnet spiller et dobbeltspill når vi på den ene siden erklærer de israelske bosettingene på palestinsk område for ulovlig, og samtidig velger å handle med okkupantene. Nå viser Irland vei for å knytte økonomiske sanksjoner til kritikken. Irlands parlament vedtok et lovforslag som forby import og salg av varer fra områder som verdenssamfunnet anerkjenner som okkuperte. Det er helt naturlig at Norge følger etter. Kommune- og bystyrene i Norge kan vedta at de ikke skal kjøpe inn varer fra okkuperte områder. Kommuneøkonomien i Norge er enorm, og er en stor markedsfaktor. Norske kommuner må bruke makten de har til å bidra i kampen for et fritt Palestina. Frem til forbud mot innkjøp av tjenester og produkter fra bosettinger på okkupert område innføres, bør det innføres en obligatorisk merkeordning av bosettervarer, slik at det klart fremkommer om varer er produsert i ulovlige bosettinger, i tråd med EUs "Interpretative Notice on indication of origin of goods from the territories occupied by Israel since June 1967".

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 38

Tittel: Fordømme Tyrkias invasjon – fritt Kurdistan

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- At Norge fordømmer invasjonen av Nord-Syria
- At Norge i FN, NATO og andre internasjonale organisasjoner skal bruke sin stemme for å protestere mot Tyrkias militære operasjoner og brudd på folkeretten.
- Stoppe alle former for eksport av A- og B-materiell til Tyrkia. Dette gjelder også stans i allerede eksisterende avtaler inngått med Tyrkia
- At Norge skal ta rapportene om mangelfull og urettferdig domstolsbehandling av journalister, politiske aktivister og menneskerettighetsforkjempere i det tyrkiske rettssystemet på alvor, og kritisere denne praksisen internasjonalt
- At Norge skal støtte det kurdiske folket gjennom å ta en lederrolle og legge til rette for samtaler om kurdernes rettigheter med de berørte landene
- At Norge skal fordømme at den kurdiske befolkningen blir straffet for å utøve språk og kultur
- At Norge skal jobbe for at Kurdistan får observatørstatus i FN
- At Norge skal støtte de demokratiske kreftene i Kurdistan i arbeidet med etableringen av en selvstendig stat

Begrunnelse:

I kjølvannet av Tyrkias invasjon av de kurdiske områdene i Nord-Syria, også kalt Rojava, har kurdernes situasjon blitt aktualisert igjen.

I dag utgjør kurderne i Irak, Iran, Syria og Tyrkia omtrent 30-40 millioner mennesker, og er den største folkegruppen uten egen nasjonalstat. Kurdere i Irak, Iran, Syria og Tyrkia har blitt undertrykket politisk, økonomisk og kulturelt gjennom historien. Tyrkias invasjon av Nord-

Syria føyer seg inn i rekken av systematisk menneskerettighetsbrudd overfor den kurdiske minoriteten i området.

Tyrkia er en viktig partner for Europa, et NATO-medlem og det største demokratiet i regionen, men likevel ser Arbeiderpartiet de økende autoritære trekkene i Tyrkia med stor bekymring. Arbeiderpartiet krever at grunnleggende menneskerettigheter som pressefrihet overholdes, at demokratiske prinsipper respekteres, og at tyrkiske myndigheter etterlever grunnleggende rettsstatsprinsipper.

Arbeiderpartiet vil ta en lederrolle og legge til rette for samtaler om kurdernes rettigheter med disse landene, samt støtte de demokratiske kreftene i Kurdistan i arbeidet med etableringen av en selvstendig stat. Kurdistan har over de siste årene tatt markante skritt i demokratisk retning, og er en av de demokratiske og stabile kreftene i regionen. Det er viktig at norske myndigheter opprettholder en tett politisk dialog med myndighetene i Kurdistan-regionen. Samarbeidet skjer i dag på både humanitært og sikkerhetspolitisk grunnlag, og bidrar til utvikling på flere nivåer i samfunnet.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 39

Tittel: Forby atomvåpen

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- At Norge skal undertegne og ratifisere FN-traktaten som forbyr atomvåpen, og i påvente av dette ønske den velkommen og delta som observatør på statspartsmøtene.
- At Norge skal ta en lederrolle i det internasjonale arbeidet med global nedrustning og avskaffelse av verdens atomvåpen, og jobbe aktivt for å samle atommaktene til en forpliktende nedrustningsavtale.

Begrunnelse:

AUF er dypt bekymret for den økende risiko verdens atomvåpen utsetter oss for. Verden har mange ganger vært på randen av kjernefysisk katastrofe som følge av spenninger, misforståelser, tekniske feil og ulykker. Å fortsette og satse på kjernefysisk avskrekking setter livet på jorda i fare, og makta over de beslutningene ligger hos statsledere hvor flertallet har et mildest talt anstrengt forhold til demokrati og menneskerettigheter.

AUF er positive til den fremforhandlede enigheten om å innføre et globalt atomvåpenforbud med mål om å bli gjeldende internasjonal rett. Helt siden Einar Gerhardsens tid har AUF vært tydelige i vår kamp mot atomvåpen trusselen, og Innlandet Arbeiderparti er klare til å fortsette arbeidet med gjensidig nedrustning og avskaffelse av verdens atomvåpen.

FN-traktaten som forbyr atomvåpen er et viktig skritt på veien mot en atomvåpenfri verden.

AUF mener det er skuffende at Høyre- og Frp-regjeringa har satt Norge på sidelinja i det internasjonale presset for å forby atomvåpen. AUF ønsker å videreføre det arbeidet den rødgrønne regjeringa la grunnlaget for da vi deltok i oppstarten av arbeidet med FN-traktaten, og AUF ønsker at Norge igjen skal ta en aktiv rolle i atomvåpen spørsmålet i internasjonal politikk. AUF har som mål at Norge undertegner atomvåpenforbudet, og ønsker med det å bidra til at atomvåpen stigmatiseres som uakseptable våpen. Norge bør tilslutte seg denne internasjonale bevegelsen, slik at vi kan få en fortgang i det fastlåste arbeidet med gjensidig og balansert kjernefysisk nedrustning og deretter avskaffe disse våpnene.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 40

Tittel: Solidaritet uten landegrenser

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Norge må bli hardere og tydeligere i kritikken ovenfor Kinas menneskerettighetsbrudd

Begrunnelse:

Mennesker samles i interneringsleirer og tortureres under dekke av omskolering, alt med målet om en kulturell utrensning av en folkegruppe. Dette kunne fort ha vært et utdrag fra de mørkeste kapitlene i historieboken vår, men det er også dagens virkelighetsbeskrivelse for millioner av mennesker, blant annet uighurene i Kina. Samtlige menneskerettighetsorganisasjoner har i lang tid fortalt om hvordan de kinesiske myndighetene driver systematisk undertrykking av landets uigurske minoritet og internerer de tilsynelatende fritt for menneskelige hensyn. Likevel har Norges debatt om forholdet vårt til Kina vært dominert av økonomiske hensyn og prioriteringer, mens spørsmålet om menneskerettigheter har blitt et slags formelt tilskudd.

Dette er ikke et nytt fenomen verken fra Kina sin side eller fra vår side. Under den kulturelle revolusjonen ledet av Mao Zedong på 70-tallet ble over 100 millioner mennesker skadet som et resultat av myndighetenes ønske om å fjerne all opposisjon eller kultur som ikke var ansett til å passe inn i den allmektige, suverene, kommunistiske staten. Det var derimot lite respons på dette fra resten av verden, for USA var det bare relevant å diskutere menneskerettigheter hos landene de hadde aktive samarbeid med.

Kina er, likt som da, langt unna og har blitt en stor økonomisk makt – men det kan ikke frita dem fra kravet om at menneskerettigheter skal følges. Det er en urett vi i så fall tåler altfor godt. Overvåkning, sensurering, henrettelser, vilkårlig fengsling og tortur er hverdagen til millioner av mennesker i Kina og det skjer mens vi ser på. Dette er ikke bare en trussel for kineserne, men den påfølgende likegyldigheten vi som omverden har møtt det med, har også potensiale for å bli en trussel mot menneskerettigheters relevans i resten av verden. Det er Kinas mål å erstatte FNs arbeid for å kritisere og stoppe menneskerettighetsbrudd med et system av samarbeid mellom stater «til gjensidig nytte», uten kritikk og uten at stemmer til menneskerettighetsforkjempere og uavhengige organisasjoner skal bli hørt. Dette må vi tydelig vise avstand og motstand til.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

HELSE OG OMSORG**Forslag nr. 41**

Tittel: Nei til behandlingsmonopol

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- utvide behandlingstilbudet for personer med transseksualisme/kjønnsdysfori
- opprette regionale behandlingstilbud for personer med transseksualisme/kjønnsdysfori
- styrke det kommunale kompetansenivået i helsetjenesten rundt diagnostisering og behandling av diagnose F-64

Begrunnelse:

Norge er i dag et av verdens beste land å være skeiv i. Vi har en inkluderende ekteskapslov, lover mot diskriminering på grunnlag av legning, og en høy aksept av skeive innad i befolkningen. Allikevel opplever transpersoner å bli møtt med skepsis og en mangel på kompetanse i sine møter med helsevesenet.

Dagens behandlingssystem for transpersoner i Norge er i all hovedsak samlet i Oslo, og i statlig eid setting er kompetansen og behandlingen samlet ved Rikshospitalet under NBTS-Nasjonale Behandlingstjeneste for Transseksualisme. På denne avdelingen foregår alt av utredning, diagnostisering, medisiner og større inngrep. Avdelingen har de siste årene mottatt mye kritikk for å føre en konservativ og avvisende praksis der pasienter føler de blir møtt med sterk tvil, lange ventetider og gammeldagse tanker om kjønns mangfold. I tillegg fører den sentraliserte behandlingen til mangelfull kompetanse i resten av landet og et lite synlig tilbud. Pasienter i resten av Norge, som har stort behov for veiledning og erfarne helsearbeidere møtes i stedet med mangelfull oppfølging fra uerfarne fastleger.

Da behandlingstjenesten ble startet opp var antallet pasienter betydelig færre og det var derfor naturlig å kun opprette en avdeling for behandling av transpersoner. I 2008 ble 8 personer diagnostisert med transseksualisme ved NBTS, mens det i 2013 var 148 mennesker som fikk samme diagnose. Dette viser behovet for et utvidet og desentralisert helsetilbud.

I en rapport utgitt av Helsedirektoratet går flertallet av ressursgruppa bak rapporten inn for et utvidet behandlingstilbud. Anbefalingen ligger på å opprette regionale behandlingstilbud, øke kompetansen i den kommunale helsetjenesten og beholde NBTS v/ Rikshospitalet som et overordnet organ der den tyngre faglige kompetansen samt muligheten til å utføre mer komplisert kirurgi (deriblant genitalkirurgi) skal ligge. På denne måten vil pasienter allerede fra første møtet med helsevesenet oppleve større forståelse og mindre ventetid for å komme videre til endelig behandler. Utvidelsen vil også senke behovet for private behandlere, da mange som føler seg dårlig møtt ved Rikshospitalet eller som ønsker kortere ventetider i dag heller velger private behandlere. Da sosialdemokratisk politikk skal bygge på aksept, solidaritet og en stat som eksisterer for alle støtter Innlandet Arbeiderparti tanken om å utvide dagens behandlingstilbud for personer med transseksualisme (ICD10)/ kjønnsdysfori (ICD11).

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 42

Tittel: Tilskuddsordning for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester i kommunene

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti, Eidskog Arbeiderparti og Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Dagens aldersbegrensning på 67 år for å kunne søke refusjon for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester i kommunene fjernes.

Begrunnelse:

Alle kommuner som yter særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere kan søke om delvis refusjon fra staten av direkte lønnsutgifter knyttet til disse tjenestene. Imidlertid gis det ikke tilgang til å søke refusjon for enkeltmottakere etter fylte 67 år. Kommunene må selv bekoste ekstraavgifter til disse brukerne av de frie inntektene. Denne aldersgrensen må fjernes slik at kommunene kan søke refusjon for alle brukere med behov for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 43

Tittel: Etablering av luftambulansebase i Sør-Østerdal-regionen

Fra: Elverum Arbeiderparti, Engerdal Arbeiderparti, Stor-Elvdal Arbeiderparti, Trysil Arbeiderparti, Våler Arbeiderparti og Åmot Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil arbeide for at det etableres luftambulansebase i Sør-Østerdal

Begrunnelse:

Sør-Østerdalsregionen er i dag ikke dekket av luftambulanse. Tatt i betraktning de store reiseavstandene, svært mye folk her som følge av Forsvarets virksomhet og turismen i Trysilområdet er en beredskap med bilambulanse ikke tilfredsstillende.

NATO-øvelsen i 2018 Trident Juncture viste at militærhelikoptre i Rena leir og på Røros hadde bortimot 40 oppdrag før og under NATO-øvelsen. De fleste av oppdragene var sivile – og bidro til å redde liv.

Helikoptrene var plassert på Rena og Røros i om lag 30 dager og var utstyrt med medisinsk personell fra Forsvarets sanitet og ble brukt til en rekke sivile oppdrag.

Ifølge oppslag i media uttalte AMK-sjef ved Sykehuset Innlandet at beredskapen i Innlandet var betydelig bedret. De fleste sivile oppdragene var i forbindelse med akutt sykdom som hjerteinfarkt og hjerneslag samt at helikoptrene bisto ved flere ulykker.

Ovennevnte erfaring understreker behovet for bedre beredskap i Innlandet – og bør kunne etableres i Sør-Østerdal-regionen – noe som både vil være i Forsvarets og det sivile samfunns interesse. Forslaget bes sett i sammenheng med forslaget om et kompetansesenter innen beredskaps- og krisehåndtering i samarbeid med Forsvaret og Høgskolen.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 44

Tittel: Foretaksmodellen i Helse Norge må avvikles- pasientene må settes i sentrum

Fra: Øyer Arbeiderparti

Forslag:

Foretaksmodellen som er valgt for organiseringen av Helse Norge der det settes fokus på lønnsomhet gir oss ikke det beste Helsevesenet, og må avvikles. Vi mener at dette fører til

at flere pasienter blir skrevet ut av spesialisthelsetjenesten for tidlig og vi får svingdørs pasienter mellom sykehus og kommunen.

Begrunnelse:

Foretaksmodellen handler om hvordan vi forvalter fellesskapets midler på et svært viktig samfunnsområde. Vi mener at foretaksmodellen må tas opp til vurdering og revurdere de løsningene som fører til at pasienter blir kasterballe i systemet. Pasienter skrives ut for tidlig til usikkerhet og et dårligere tilbud. Endringene i samhandlings reformen skulle skje ved at kommunene skulle bygge ut sitt tilbud i takt med at flere og flere oppgaver skulle overføres fra sykehus til kommunens helsetjeneste. Dessverre er hele systemet i utakt og sykehusene skriver ut tidligere og tidligere, og belaster kommunene økonomisk når de ikke kan ta imot pasientene så fort sykehuset har definert at de er utskrivningsklare. Likeverdige parter skulle sykehus og kommunen være, men så lenge sykehuslegene har hele definisjonsmakten på hva som er en utskrivningsklar pasient, får vi mange pasienter som returneres til sykehus fordi de ikke er ferdigbehandlet.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 45

Tittel: Et krafttak for bedre psykiatritilbud

Fra: Øyer Arbeiderparti

Forslag:

Dagens tilbud innen psykisk helsetjeneste er for dårlig. 674 personer har tatt sitt eget liv siste år, i tillegg er det store mørketall for de som har prøvd å ta sitt eget liv, men ikke lykkes. Mange unge sliter med selvskading og får ikke den hjelpen de trenger.

Begrunnelse:

Øyer Arbeiderparti vil ha et krafttak for et bedre tilbud til alle som sliter med psykisk helse. Et menneske som tar sitt eget liv, er et tap for familien, samfunnet og påfører alle pårørende mye smerte og savn. Regjeringen har startet arbeidet med en ny handlingsplan, vi krever at den nye handlingsplanen setter fokus på tiltak som har dokumentert effekt og at kommunene inviteres til å delta i arbeidet. Alle bor i en kommune, også de som begår selvmord eller driver med selvskading. Skal vi få til krafttaket for å bedre tilbudet innen psykisk helse, handler dette om å etablere tverretatlige tilbud på tvers av staten, fylkene og kommunene. Det er og mer lønnsomt å forebygge enn å reparere, derfor er det svært viktig at tilbudet til barn og unge styrkes, i stedet for å bygges ned.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 46

Tittel: Styrk fastlegeordningen

Fra: Øyer Arbeiderparti

Forslag:

Skal det lokale helsetilbudet opprettholdes, må fastlegeordningen styrkes. Fastlegeordningen er evaluert og konklusjon er at for mange av legene vil ut av yrket, mens få nye vil bli fastleger. I evalueringen sier 10 % av legene at de vil slutte.

Begrunnelse:

Fastlegeordningen må styrkes, slik at ordningen gir likeverdige tilbud til alle som bor eller oppholder seg i Norge. Arbeidsbelastningen i fastlegeordningen har økt og øker og flere leger opplever arbeidssituasjonen som uholdbar. Økningen i arbeidsbelastningen har flere årsaker, en av årsakene er at flere og flere oppgaver som tidligere ble løst av spesialisthelsetjenesten nå skal ivaretas av fastlegene. Vi bli flere og flere eldre i dette landet, med økende alder øker også helseutfordringene og bruken av fastleger. Vi mener derfor at ordningen må styrkes på flere områder, arbeidsbelastningen må reduseres, tiltak må iverksettes for å øke rekrutteringen til yrket, samhandlingen mellom sykehusene og fastlegene må bedres og de som ønsker det må få muligheten til kompetansetiltak.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 47

Tittel: Sykehus med akutfunksjoner i Lillehammer
Fra: Øyer Arbeiderparti

Forslag:

Det er planer om å bygge et nytt hovedsykehus ved Mjøsbrua. Dette må ikke bety at Lillehammer sykehus mister sine akutfunksjoner. Allerede i dag er responstiden for ambulanser for lang i store deler av Gudbrandsdalen med ytterligere kjøretid frem til hovedsykehuset vil pasientsikkerheten svekkes.

Begrunnelse:

Helt essensielt for pasientsikkerheten er at sykehusfunksjoner er tilgjengelig innen rimelig reiseavstand, derfor er det viktig å ivareta befolkningen ved nordenden av Mjøsa og i Gudbrandsdalen. Ved plutselig hjertestans er det beregnet at sannsynligheten for overlevelse reduseres med 10% per minutt forsinkelse til bruk av hjertestarter. Også hjerneblødninger krever rask behandling. Området har mange fritidsbesøkende og fritidsbeboere, samt har jevnlig store arrangementer og store idrettsanlegg slik som Hafjell og Kvitfjell, der det kan oppstå skader som krever rask behandling.

Styrets merknad:

Innlandet Arbeiderparti slutter opp om målbildet for ny sjukehusstruktur i Innlandet med et nytt hovedsjukehus ved Mjøsbrua. Helse Sør-Øst har bestemt at det i tillegg til hovedsjukehus skal være ett elektivt sjukehus og ett akuttsjukehus. Det pågår en faglig utredning om hvilke to sjukehus som skal drives videre. Utredninga skal være ferdig i mai/juni. På bakgrunn av denne utredninga skal Helse Sør-Øst før sommeren bestemme lokalisering av de to sjukehusene som skal drives videre.

Styret innstiller på at Innlandet Arbeiderparti ikke tar stilling til lokalisering av det elektive sjukehuset eller akuttsjukehuset. Forslaget fra Øyer Arbeiderparti innstilles derfor oversendt til fylkespartiets styre uten realitetsbehandling på årsmøtet.

Styrets innstilling:

Oversendes partistyret i Innlandet Arbeiderparti

Forslag nr. 48

Tittel: Tilskudd til psykologene i kommunene

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Det øremerkede tilskuddet til psykologer i kommunene gjeninnføres.

Begrunnelse:

Tilskuddet på 211 millioner blir fra 2020 en del av kommunenes frie midler. Dette kan føre til en nedprioritering av psykisk helsearbeid i kommunene. Fra 2020 er kommunene pålagt å ha psykologkompetanse. Med lite midler til en stadig økende gruppe, kan mange gå en usikker tid i møte. Arbeiderpartiet frykter at denne utviklingen fører til at rekruttering av psykologer blir utfordrende. Dette kan igjen føre til at psykologer i større grad velger å jobbe i private helseforetak. På sikt vil dette kunne føre til et dårligere kommunalt tilbud. Dagens ventetid er allerede lang i mange kommuner. Mange trenger rask utredning og tidlig igangsetting av behandling av sine psykiske/rusrelaterte plager.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 49

Tittel: Ta vare på psyken

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Avvikle prioriteringsregelen.

Styrking av barn og ungdomspsykiatrisk avdeling.

Utvide verdensdagen for psykisk helse og Verdensdagen for forbygger mot selvmord til å gjelde en hel måned. (Verdensdagen for forebygging av selvmord er 10.09 og verdensdagen for psykisk helse er 10.10).

At Arbeiderpartiet og AUF utvikler praktiske tiltak for et varmere samfunn.

At Arbeiderpartiet og AUF løfter psykisk helse høyere opp på dagsorden.

At Arbeiderpartiet og AUF aktivt oppfordrer folk til å bry seg om andre.

Begrunnelse:

Psykisk helse er det viktigste vi har så hvorfor tar vi ikke vare på den? Vi investerer i så mye, men utrolig lite i vår og andres psykiske helse. Regjeringen kutter i tilbud når det kommer til psykisk helse og Arbeiderpartiet er ikke så mye bedre selv. Når man ser på budsjettposten fra statsbudsjettet, er dette femte året på rad der flere av landet avdelinger innenfor psykisk helse og avhengighet må kutte. Er det et sted der vi absolutt ikke skal kutte kostnader og stillinger så er det innenfor psykisk helsevern.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 50

Tittel: Sykehusstruktur i Innlandet

Fra: Våler Arbeiderparti

Forslag:

Arbeide for en fortsatt desentralisert akuttberedskap, slik at alle innbyggere får et fullverdig tilbud.

Begrunnelse:

Våler Arbeiderparti ser med bekymring på den pågående sykehusdebatten, der et eller flere av våre sykehus kan bli nedlagt.

Vi er opptatt av å bevare en desentralisert akuttberedskap i Innlandet.

Innlandet er ett sammensatt fylke med store geografiske avstander. Alle innbyggere skal ha en lik rett til hjelp uavhengig av hvor de bor.

Vi ønsker at Arbeiderpartiet skal være en garantist for dette.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å vurderes nærmere der. I den grad forslaget reelt sett dreier seg om å beholde alle sykehusene i Innlandet, mener styret det bør sendes over til det nye partistyret som velges på årsmøtet og behandles på samme måte som forslag nummer 47.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 51

Tittel: Start avviklingen av foretaksmodellen i sykehus

Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

De senere års stadige oppslag og uro rundt landets helseforetak viser tydelig behovet for en ny og revidert sykehuspolitikk. Årsmøtet i Innlandet Arbeiderparti mener det er nødvendig med en helhetlig politisk styring, der ansvaret for veivalg med betydning for innbyggere og lokalsamfunn klart ligger hos deres folkevalgte. På kort sikt krever vi at flertallet på Stortinget nå tar styringen på situasjonen for lokalsykehusene og sikrer en bærekraftig finansiering av disse. Årsmøtet mener videre at det snarest må settes i gang et arbeid for å finne en modell for sykehusorganisering som skal erstatte foretaksmodellen.

Fram mot valget i 2021 må det utredes og utvikles nye måter å organisere sykehusene på. Dagens foretaksmodell har ikke støtte i store deler av befolkningen eller hos de ansatte. Den har heller ikke levert de resultatene som ble forespeilet. Det er vesentlig at man finner en modell som er bredt forankret politisk, i de faglige miljøene og i fagbevegelsen, slik at den blir bærekraftig i lang tid. Store omstillinger og omorganiseringer tar oppmerksomhet og store ressurser bort fra pasientbehandling. Årsmøtet mener man i omorganiseringen av helseforetakene må se til land som Scotland og New Zealand, hvor de politiske styringsmaktene har innsett at sykehus ikke bør drives som foretak med bedriftsregnskap og høyt innslag av New Public Management, og derfor har organisert disse i helseregioner. Vi må endre dagens helseforetakslovgivning, og på denne måten sikre drift etter prinsippet om reell folkevalgt kontroll, kontantregnskap og forvaltning basert på faglige vurderinger. Evalueringen av dagens organisering i helseforetak må igangsettes snarest gjennom en Norsk Offentlig Utredning (NOU), og man må ta sikte på en styrt avvikling av foretaksmodellen basert på denne evalueringen.

Årsmøtet mener at viktige prinsipper for en ny sykehusorganisering er:

- Det skal være et skattefinansiert, offentlig helsevesen, som er gratis for innbyggerne og hvor tilgangen til tjenestene er basert på faktiske behov.
- Økonomistyringen skal bygge på prinsippene for den øvrige offentlige sektor, ikke baseres på bedriftsøkonomiske modeller og prinsipper.
- Stykkpris - eller versjoner av Innsatsstyrt Finansiering (ISF) og DRG-poeng – avvikles eller begrenses til et absolutt minimum.
- Sykehusene skal være en del av et samhandlende og integrert helsevesen, hvor primær- og spesialisthelsetjenesten trekker i samme retning.
- Det norske helsevesenet skal baseres på samarbeid og ikke konkurranse.
- Det skal fortsatt være en desentralisert sykehusstruktur. Norge er et land med spredt bosetting, og sykehuspolitikken må ta hensyn til geografiske, demografiske og andre forhold.
- Det må være tydelig folkevalgt styring, og klart politisk ansvar på alle nivåer. Nasjonale prioriteringer må gjøres på folkevalgt, nasjonalt nivå.
- Dagens organisering hvor helseministeren er generalforsamling må erstattes med en representantskapsmodell hvor aktuelle eier-kommuner i lokale helseforetak, eller fylker på regionalt nivå oppnevner styrerepresentanter
- Ansatterepresentasjon må skje utelukkende gjennom lister hvor kun fagforeninger med innstillingsrett har adgang til å fremme listeforslag
- Nasjonal Helse- og sykehusplan må bli et tydeligere og detaljert dokument, med politisk og faglig forankring både lokalt, regionalt og nasjonalt.
- Organiseringen av arbeidet i sykehusene må være basert på hele stillinger, fast ansettelse og kompetanseutvikling som bidrar til at alle ansattes kunnskap benyttes til å videreutvikle god kvalitet på tjenestene og reell oppgaveglidning på tvers av profesjoner.
- Konkurransesutsetting og outsourcing må avvikles, og tjenester tas tilbake i egen regi. Alt fra renhold, kjøkken, IKT, eiendomsforvaltning, ambulanse med mer må sees på som en del av en helhet i sykehusene.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å vurderes nærmere der.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 52

Tittel: Abortnemndene

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Abortnemndene må fjernes. Endelig avgjørelse i abortspørsmål må ligge hos kvinnen i samråd med hennes lege.

Begrunnelse:

Lov om svangerskapsavbrudd ble vedtatt i 1975. Den gir kvinner selvbestemt abort fram til utgangen av 12. uke i svangerskapet. Loven åpner for svangerskapsavbrudd fram til 18. uke, men da etter endelig avgjørelse som treffes av ei nemnd jfr. § 7 i lov om svangerskapsavbrudd. Arbeiderpartiet er for selvbestemt abort og mener at kvinner må ha full selvråderett over sin egen kropp. Loven må derfor ha større søkelys på å ivareta kvinnens rett til informasjon, veiledning og nødvendig oppfølging for å selv kunne ta den riktige avgjørelsen i en vanskelig situasjon. Det er naturlig at loven har ei grense for hvor langt ut i svangerskapet et avbrudd kan utføres. Dagens lovgivning setter grensa ved 18 uker. Forskning viser at et foster kan være levedyktig fra uke 22. Grensa bør derfor ligge mellom uke 18 og 22. Det viktigste må uansett være at Arbeiderpartiet slår fast at

selvbestemt abort er selvbestemt abort uten overprøving av nemnder. Fastsettelse av endelig grense for svangerskapsavbrudd bør tas etter en grundig utredning og påfølgende høring. § 10 i dagens lov sikrer at svangerskapet uansett kan avbrytes ved overveiende fare for kvinnens liv og helse. Dette må selvsagt videreføres.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 53

Tittel: Granheim lungesjukehus

Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag:

Bevar Granheim lungesjukehus.

Begrunnelse:

Granheim lungesjukehus er et av landets beste lungesjukehus. Nå står sjukehuset i fare for å bli nedlagt etter hva ryktene sier.

Det har pågått 3 år med forhandlinger om å bevare Granheim hvor det ligger i dag, uten at det er kommet noen avklaring. De har pasienter fra hele landet.

Vi ber Innlandet Arbeiderparti arbeide for at Granheim lungesjukehus skal bestå.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 54

Tittel: Avvikling av Helseforetaksmodellen for driften av sykehus.

Fra: Ringebu Arbeiderparti og Sør-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet vil med en tillitsreform avvikle forretningsmessig drift av offentlig virksomhet. Sykehussektoren må prioriteres og foretaksmodellen for drift av sykehus avvikles. Sykehusene bør eies og drives av staten, befolkningens helsebehov må være overordnet. Styringsmodellen må kunne bygge på tillitsbaserte budsjettstyring og kontantregnskap. Det enkelte sykehus skal ha eget sykehusstyre, oppnevnt av eieren og med tilknytning til området sykehuset skal betjene.

Begrunnelse:

Landsmøtet vedtok i 2000 å gjøre de fylkeskommunale sykehusene statlige. Foretaksmodellen var en del av vedtaket, men landsmøtet fikk ikke noe fullstendig grunnlag for å kunne forstå rekkevidden og virkningen av modellen. Alt dette er synliggjort i ettertid. Tidligere økonomisk styring ble erstattet med forretningsregnskap, der informasjon om verdier og lønnsomhet ble prioritert redskap for styring. Styringen ble ikke statlig, slik landsmøtet trodde.

I stedet ble folkevalgte regionale styrer byttet ut med regionale konsernstyrer og bedriftsstyrer. Konsernstyrene vedtar budsjett etter forretningsmessige kriterier og beordrer

bedriftsstyrene til kutt, avvikling, nedbemanning, rasjonalisering, fragmentering og flytting basert på forretningsregnskap.

Forretningsmessig lønnsomhet ble det viktigste og selve driftsformålet viktigere enn sykehusenes tilbud til befolkningens helse og behov.

Denne modellen står fjernt fra sosialdemokratiske prinsipper for drift av et offentlig helsevesen. I konsern- og bedriftsstyrer er folkevalgte representanter underlagt lovkrav med lojalitet til eierens krav og vedtak, som ikke er i samsvar med folkevalgtes prioriteringer og vilje.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 55

Tittel: Helsefelleskapet

Fra: Dovre Arbeiderparti

Forslag:

Dersom den nye reformen helsefelleskapet skal kunne gjennomføres må det initieres av Sykehuset Innlandet, og det må være ressurser til beredskap og samhandling.

Begrunnelse:

Regjeringen har sammen med KS inngått avtale om å danne helsefelleskap, for å få sykehus og kommuner til å samarbeide bedre, særlig om sårbare pasientgrupper. Dette stiller høyere krav til kompetanse i kommunene men også til sykehusene om raskere utskriving, samhandling og kommunikasjon. Slik det er i dag er det knapt ressurser til å kunne gi grundige rapporter til både transportør men også til mottagende enhet. For at kommunene skal kunne godta et større ansvar med dårligere og skrøpeligere pasienter, må vi ha en trygghet for at prehospitalet beredskap er som i dag og med samme grunnbemanning. Vi kan ikke godta at beredskap blir forringet samtidig som vårt kommunale ansvar blir stadig større. Det må også ligge til grunn at dersom sykepleiere og annet helsepersonell har økt ansvarsområde må det også være muligheter for rask retur til sykehus dersom det oppstår akutte situasjoner. For distriktet her ligger det også som en forutsetning at lokal medisinske sentre blir utvidet og tillagt flere både prehospitale-, polikliniske og behandlende oppgaver. Alt i alt vil ikke bare dette føre til trygghet i distriktet men også til å skape et attraktivt fagmiljø for folk å ønske å jobbe i, som igjen fører til bosetting og økt verdiskaping for distriktskommuner.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 56

Tittel: Avskaff foretaksmodellen i spesialisthelsetjenesten

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Lillehammer Arbeiderparti krever at foretaksmodellen i spesialhelsetjenesten avskaffes og erstattes folkevalgt styring og demokratisk forankring. I 2002 ble vedtatt at sykehusene skulle styres etter en foretaksmodell. Begrunnelsen var i stor grad at hverken politikere eller fagfolk innen helse var egnet til å styre sykehusene. Modellen man valgte innebar at det ble

opprettet regionale helseforetak som skulle styres etter bedriftsøkonomiske prinsipper. Stortinget skulle sette mål og rammer for virksomheten og vedta årlige bevilgninger til drift. Siden opprettelsen av helseforetakene har vi sett en økende tendens til byråkratisering og en redusert politisk styring av helseforetakene. Markedstenkning går foran hensynet til pasienter. Administrasjon og antall direktører har økt kraftig. Lokale og regionale politikere er satt på sidelinja. Sykehusene har slik fjernet seg mer og mer fra den befolkningen de skal tjene. Helsetjenesten operer i dag i et konstruert marked som preges av internprising, stykkprisfinansiering, innfløkte belønningssystemer, privatisering og konkurranseutsetting. Investeringer må tas gjennom overskudd på drift. Balanse i regnskaper prioriteres over kvalitet i tjenesten som ytes. Lillehammer Arbeiderparti mener at dette ikke har ført til en god offentlig helsetjeneste med lik tilgjengelighet og god kvalitet. Det må erkjennes at markedsøkonomiske prinsipper ikke er egnet styringsform i helsesektoren.

Begrunnelse:

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 57

Tittel: Fastlegeordningen
Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Lillehammer Arbeiderparti skal jobbe for at fastlegeordningen gjennomgås og revideres til det beste for pasientene, og ungdom opp til 18 år fritas egenandelen.

Begrunnelse:

Lillehammer kommune har enn så lenge ikke hatt nevneverdige utfordringer med fastlegeordningen, men over halvparten av kommunene i Norge sliter med rekruttering. Likevel er det viktig at fastlegeordningen fungerer etter hensikten og fastlegeordningen bør derfor gjennomgås for at det skal være en god fastlegeordning over hele Norge. Fastlegeordningen bør også tilrettelegges slik at fastlegene kan i større grad jobbe forebyggende. Mange ungdom sliter i dag og kan henvende seg til helsesykepleier eller andre. Det dekker ikke hele behovet for en del ungdom trenger behandling eller ønsker å ha samtaler med fastlege. Det kan være mange grunner til at ungdom ikke kan be om penger hjemme til egenandel, og derfor bør ungdom fritas egenandelen.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 58

Tittel: Ambulanseberedskapen må ikke svekkes
Fra: Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti skal jobbe for at ambulansetjenesten styrkes, og at det er tilstrekkelig midler og personell til å opprettholde beredskapen ved sykdom.

Begrunnelse:

I det siste har det vært oppslag i media om en svekka ambulanseberedskap i Gudbrandsdalen, bl.a. ved at det ikke tas inn mannskaper på overtid ved sjukdom. Ambulansen blir da tatt ut av drift.

Kommuneoverlegen i Nord- og Sør-Fron sier til avisa GD at han er bekymra for at ambulanse-beredskapen blir svekka, og viser tilfeller der det har vært altfor lang responstid fordi ambulansen har vært for langt unna. Det har også vært tilfeller der legevakta har måttet rykke ut fordi det ikke har vært ambulanse tilgjengelig.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 59

Tittel: Gratis hjernehinnebetennelse-vaksine til alle elever i Videregående skole
Fra: Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet fylkeskommune skal dekke egenandel til vaksine mot hjernehinnebetennelse for alle elever i videregående skole, og jobbe for statlig fullfinansiering av slik vaksine på sikt.

Begrunnelse:

Folkehelseinstituttet anbefaler ungdom i alderen 16-19 år å ta vaksine mot hjernehinnebetennelse, særlig mot russetiden. I dag må elever i videregående skole betale en egenandel på 500,- for en slik vaksine. Dette er en stor sum for mange elever. Hvert år er det et antall elever som velger å ikke betale for denne vaksinen, enten pga dårlig råd eller manglende oppfølging av foresatte. Dette skaper ulikhet. Flere kommuner dekker i dag denne egenandelen for sine elever, og flere har vedtak om å gjøre det framover.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 60

Tittel: Forbud mot filming og fotografering av hjelpeløse personer
Fra: Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Det bør innføres et eksplisitt forbud mot fotografering og filming av personer som er syke, skadet eller hjelpeløse etter ulykker o.l., uten at fotografen har en aktverdig grunn for dette.

Begrunnelse:

Vi leser stadig i media om nærgående privatpersoner som filmer skadede og hjelpemannskaper ifm. ulykker, og som tidvis legger ut bilder og video av hjelpeløse personer i sosiale medier. I tillegg til å kunne være forstyrrende for hjelpearbeidet vil dette kunne oppleves som dypt krenkende for den skadede og dennes familie. Det er ingen åpenbar grunn til at privatpersoner for sin egen fornøyelse eller nysgjerrighet skal ha lov til å fotografere og filme andre mennesker når de er på sitt aller mest sårbare. Et slik forbud vil ikke ramme journalister og andre som må antas å ha aktverdig grunn til å gjøre opptak, og behandle dem på en ansvarlig måte.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 61

Tittel: Nei til liberalisering av narkotikapolitikken

Fra: Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti skal jobbe mot en slik liberalisering av narkotikapolitikken som rusreformutvalget foreslår, der bruk av narkotika i forholdsvis store mengder i praksis blir ulovlig.

Begrunnelse:

Rusreformutvalget la i desember 2019, på oppdrag frå regjeringa, fram ei innstilling til ei «rusreform». Et viktig punkt i forslaget er straffefrihet for besittelse og bruk av narkotika i forholdsvis store mengder, der det sies: Bruk og besittelse av små kvanta av alle typer narkotika avkriminaliseres, og at dagens straffereaksjoner for bruk og besittelse erstattes av en samtale med en kommunal rådgiver.

Dette vil bety ei sterk liberalisering av dagens lovverk og praksis, og vil føre til at bruk av narkotiske stoffer oppfattes som lovlig. Dette er en svært farlig utvikling, som vil kunne føre til at unge folk etter hvert blir vanebrukere, og videre avhengig av stadig sterkere stoffer og større doser. Dette vil også gjøre politiets arbeid svært vanskelig, ved bl.a. å måtte skille mellom «store og små kvanta».

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 62

Tittel: Fastlegeordningen er i fare

Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet vil evaluere fastlegeordningen i full bredde. Formålet å beholde den og bringe den tilbake til den standard og status den har hatt. Store endringer i samfunnet tilsier at alvorlig svikt i rekruttering må føre til et større mangfold av muligheter for leger i kommunene.

Begrunnelse:

For 10 år siden var fastlegen den offentlige tjenesten som befolkningen var mest tilfreds med. I dag kneler ordningen under endrede rammebetingelser. Registrering og kontroll. Samhandlingsreform og sykere pasienter, Fastlegeordningen ble opprettet med privat drift som hovedregel. Tidligere kommunalt ansatte leger ble selvstendig næringsdrivende. Generasjonsskifte og yngre leger, flere kvinner og begge i krevende arbeid og travel fritid går ikke over ens med arbeidstid som vanligvis passer 50 timer og ofte går over 60. Det er flere grep som kan gjøres. Noen steder kan kortere liste og høyere tilskudd redde praksisen. Noen ganger vil det holde å drifte kontoret, eller kanskje må noen fastleger på nytt ansettes i kommunen.

Styrets merknad:

Styret er opptatt av at fastlegeordningen skal være en trygg og god ordning for innbyggerne i hele Norge, og ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 63

Tittel: Opphør Foretaksmodellen for sykehusene

Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag:

Foretaksmodellen må avvikles og erstattes av et Regionalisert direktorat eller av Departementet, slik at de underliggende sykehus forvaltes direkte av Staten.

Begrunnelse:

Gjøvik AP mener det trengs et bedre og mer politisk styrt styringssystem i spesialisthelsetjenesten. Gjøvik AP mener det må gjennomføres en god prosess i partiet på alle nivå for å sikre dette.

For Gjøvik Arbeiderparti er det vesentlig at de kommunale helsetjenester fungerer sømløst og i samhandling med det øvrige helsevesen slik at våre innbyggere også får akutthelsetjenester og oppfølging hvor hen de måtte være i Norge når/om behovet oppstår.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 64

Tittel: Desentralisert medisinstudium på Innlandet

Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag:

Det skal arbeides aktivt for å legge forholdene til rette for at NTNU etablerer en desentral medisinstudium på Campus Gjøvik. Denne type lokalisering vil bidra til at flere leger blir værende lokalt, noe som vil gagne både sykehus og kommunehelsetjeneste.

Begrunnelse:

Norge utdanner halvparten av legene helsetjenesten trenger, resten utdannes i utlandet. I 2019 la Grimstadutvalget fram anbefalinger om utdanningsbehovet for leger. De anbefaler at det på kort sikt må utdannes 440 flere leger i Norge i tillegg til de 600 som det i dag utdannes årlig. Flere av universitetene ønsker å etablere nye campus for å styrke legeutdanningen, men vel så viktig er det å benytte de campus som allerede eksisterer. NTNU vil raskt kunne utvide kapasiteten for å ta imot flere legestudenter. De har i dag desentral legeutdanning i Levanger og planlegger oppstart i Ålesund og de ønsker å etablere desentral utdanning på Gjøvik. Dette vil være en naturlig utvidelse av det kompetansemiljøet som allerede finnes på Gjøvik. Den politiske behandlingen av Grimstadutvalget sin rapport blir viktig. Hvis det blir vedtatt å utdanne flere leger i Norge så må Kunnskapsdepartementet bestemme hvilke institusjoner som får oppgaven og hvordan antall studieplasser skal fordeles. Både Universitetet i Oslo og NTNU har sagt seg interessert i å starte desentral medisinstudium i Innlandet. Med bakgrunn i det fagmiljø og den studieadministrasjon som allerede finnes vil NTNU Gjøvik raskt kunne gå i gang med oppgaven.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 65

Tittel: Forvaltningsstyrt spesialisthelsetjeneste

Fra: Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet ønsker å utrede muligheten for at spesialisthelsetjenesten skal være forvaltningsstyrt, og ikke styrt etter bedriftsøkonomiske prinsipper.

Begrunnelse:

I dag er sykehussektoren styrt gjennom bedriftsøkonomiske prinsipper, med foretaksorganisering. Sykehussektoren må tilbake til folkevalgt styring og demokratisk kontroll. Styrene i helseforetakene må bestå av politisk valgte representanter med lokal forankring og representanter fra arbeidstakerorganisasjonene. Foretaksorganiseringen må skiftes ut med forvaltningsstyring.

Foretaksorganisering har ført til:

- Et omfattende kontrollbyråkrati
- En udemokratisk styring av essensielle velferdstjenester
- Konkurransetutting av vitale støttefunksjoner som IKT-tjenester, og med en stor skandale i ettertid.

Rapporten fra utvalget som utredet nye oppgaver til fylkeskommunen (Hagen-utvalget), foreslo nettopp at spesialisthelsetjenesten kunne være en aktuell tjeneste organisert i fylkeskommunen.

Samtidig må bevilgningene til spesialisthelsetjenesten stå i samsvar med de oppgaver og tjenester som skal utføres. Lokalsykehusene med akuttberedskap er nødvendige for å opprettholde levedyktige og trygge lokalsamfunn.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 66

Tittel: Det skal jobbes for at eldre skal ha en god og aktiv alderdom

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti skal jobbe for at Innlandet skal vise et ansikt på at det skal være godt å bo og leve i vårt fylke i alle faser av livet. Alle som trenger helse- og omsorgstilbud skal sikres gode, verdige og offentlige tilbud. Brukermedvirkning skal være et bærende prinsipp slik at alle skal være sjef i egne liv.

Begrunnelse:

Uansett hvor du bor i innlandet må det satses på mer hjemmebaserte tjenester, hjelpemidler og velferdsteknologi som kan gjøre det mulig for flere som ønsker å bo hjemme så lenge som mulig. Bo-bedre-hjemme-best. Viktig er også et samarbeid med frivillige lag, foreninger og enkeltpersoner som et supplement til de ansatte i omsorgen. Vi lever stadig lengre og er

bare i begynnelsen av eldrebølgen. Det betyr at mange eldre og uføre kan leve flere gode år, hvor de selv kan bidra og delta i. Samfunnet generelt må legge bedre til rette for dette. De som ikke har mulighet til å delta i den digitale hverdagen skal også kunne være en del av samfunnet på lik linje som alle andre. Hjemmesituasjonen må være trygg, og den som bor hjemme, må ha mulighet til et godt sosialt liv i kontakt med andre mennesker.

Styrets merknad:

Styret er enige i at alle skal sikres gode og verdige tilbud og at brukermedvirkning skal være et bærende prinsipp, og ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 67

Tittel: Opphør Foretaksmodellen for sykehusene

Fra: Østre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Foretaksmodellen må avvikles og erstattes av et Regionalisert direktorat eller av Departementet, slik at de underliggende sykehus forvaltes direkte av Staten.

Begrunnelse:

Målene for helseforetaksreformen var blant annet å overføre mer beslutningsmyndighet ned til sykehusene og bedre ivaretagelse av sykehusbygg og investeringer. Disse målene er ikke innfridd. I stedet preges sykehusene i dag av mange styringsnivåer, uklare roller og ansvar, sykehusbygg som forfaller og korridorpasienter. De merkantile aspekter har blitt mer synlige enn det helsefaglige. Pasientenes ve og vel synes ikke å være i fokus. Det er i dag mer fokus på økonomi, enn å behandle pasienter. Vi ser stadig at sengeposter blir lagt ned, på grunn av dårlig økonomi, og spesielt innenfor psykiatrien ser vi dette som meget bekymringsfullt.

Ordningene med fritt sykehusvalg som grunnstamme i dagens ordning – påfører pasientene betydelige påkjenninger i form av faglig og økonomisk uforutsigbarhet i sammenheng med akutt-/og øyeblikkelig hjelp uavhengig av bosted.

For Østre Toten Arbeiderparti er det vesentlig at de kommunale helsetjenester fungerer sømløst og i samhandling med det øvrige helsevesen slik at våre innbyggere også får akutthelsetjenester og oppfølging hvor hen de måtte være i Norge når/om behovet oppstår.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 68

Tittel: Gratis meningokokkvaksine

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Fylkeskommunen skal dekke utgiftene og kunne gi tilbud om gratis vaksinen for meningokokksykdom til alle videregåendelever.

Begrunnelse:

Meningokokksykdom (smittsom hjernehinnebetennelse) er en vaksine som er anbefalt og ta for ungdom i alderen 16-19 år, fra folkehelseinstituttet. Videre er det spesifisert av folkehelseinstituttet at vaksinen er meget relevant dersom en skal delta på russefeiring eller

annen type lignende arrangementer. Selv om det er fåtallet som får meningokokksykdom i Norge, er risikoen størst for ungdom i denne alderen, og rundt 10% av de som får sykdommen dør. Vi mener at det er urimelig at hver elev må betale en pris på mellom 500-800 kr fra egen lomme. Dette er med på å skille samfunnet vårt mellom de som har råd til å betale for en vaksine og de som ikke har det, og vi vet at det hvert år er en del antall ungdommer som velger å ikke ta vaksinen og heller risikere å bli syke fordi vaksinen koster for mye. Dette må vi i Arbeiderpartiet ta på alvor.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 69

Tittel: Avskaff abortnemndene

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil avskaffe abortnemndene og utvide retten til selvbestemt abort til uke 18.

Begrunnelse:

For mange kvinner er abort et krevende valg, med mange etiske problemstillinger knyttet til seg. Arbeiderpartiet mener at kvinners rett til selvbestemt abort er en viktig rettighet som må styrkes. Dagens abortlov slår fast at den gravide er suveren i sin avgjørelse fram til uke 12. Hvis ønsket om abort inntreffer etter uke 12 må den gravide søke til en abortnemnd. For vedtak om innvilgelse fordres enstemmighet.

I 2016 behandlet nemndene 654 søknader om abort etter 12. uke, hvorav 569 av disse ble innvilget. Av sakene som gikk videre til den sentrale klagenemnda ble 19 innvilget og 12 avslått. Abortnemndenes overveldende positive vedtak viser at det er etisk og medisinsk forsvarlig å utføre abort til og med uke 18. I Sverige har kvinner rett til selvbestemt abort fram til uke 18. Når vi over en femårsperiode har opplevd at om lag 70 norske kvinner har reist til Sverige og England for å gjennomføre aborter som burde vært gjennomført på deres lokale sykehus, er det grunn til bekymring.

Ved en avvikling av abortnemndene ser Arbeiderpartiet fortsatt behov for rådgivning, veiledning og bistand til kvinner og familier som velger å utføre abort, og mener at tilbud om råd og veiledning alltid bør være tilstede for kvinner som velger å ta abort. Det siste kvinner i en sårbar situasjon trenger er mer skam og skyld. Arbeiderpartiet vil derfor avskaffe ordningen med nemndene og sikre selvbestemmelse fram til uke 18.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

JUSTISPOLITIKK, TOLL, POLITI OG KRIMINALITETSBEKJEMPELSE

Forslag nr. 70

Tittel: Politihøgskolens utdanningssenter på Kongsvinger som Nasjonalt senter for EVU

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderpartiet skal arbeide for at Politihøgskolens utdanningscenter på Kongsvinger (Sæter) blir Nasjonalt senter for EVU (etter- og videreutdanning) og legge til rette for at overnattingskapasitet økes, slik at samlet øvelseskapasitet kan utnyttes bedre.

Begrunnelse:

Politihøgskolen på Sæter (Kongsvinger PHS) mistet sin bachelorutdanning etter regjeringens beslutning om å redusere antallet som utdannes til politi fra 720 studenter til 400. Det er nye og moderne lokaler på Kongsvinger, blant annet en unik 360 graders skytebane som åpnet i 2019 samt tilrettelagte øvingsfasiliteter i realistiske omgivelser. Ressurser fra beredskapstroppen har vært med på å designe øvingsfasilitetene og dette samarbeidet har gjort at fasilitetene er godt egnet for øvelse og trening på skarpe oppdrag. Kongsvinger PHS brukes blant annet til operativ utdanning av beredskapstroppen, livvakt-eskorten, bombegruppen, hundetjenesten, leiropphold for 2. og 3. års studenter i bachelorutdanningen, samt andre teoretiske og operative utdanninger. Dette gjør at Kongsvinger PHS kan håndtere all operativ utdanning og EVU, i samarbeid med Nasjonalt Beredskapssenter og alle fremtidige lokasjoner for utdanning av bachelorstudenter ved politihøgskolen. Kapasiteten kan utnyttes enda bedre ved å få økt forlegningskapasiteten med flere rom for overnatting slik at en kan håndtere flere parallelle grupper. Per i dag utnyttes kun 60 prosent av øvings- og utdanningskapasiteten. Innlandet Arbeiderparti må bidra til at:

- det avsettes midler i statsbudsjettet for å bidra til økt forlegningskapasitet og sikkerhetstiltak på anlegget
- PHS Kongsvinger innarbeides i Stortingsmelding om politiets kapasitet og kompetanse som nasjonalt senter for EVU og operativ trening for politiet

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 71

Tittel: Styrket Toll-aktivitet i Kongsvingerregionen

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderpartiet skal arbeide for å øke Tollkontrollen på grenseveiene.

Begrunnelse:

Kongsvinger som enhet og region bør styrkes da de er sterkt underbemannet i forhold til grensekontrollen.

Kongsvinger Tollområde håndterer 28 av landets 62 grenseoverganger. I tillegg har vi Stockholmstoget som snart kommer med 8 avganger hver veg. De har en bemanning som er langt lavere enn for eksempel Ørje. Dette til tross for at antallet passeringer over grensen og beslagene i vår Region er langt høyere.

Kongsvinger Tollområde ble lovet 55 nye stillinger i 2016/17, men i budsjettet kom det bare 5 aspiranter.

Det er kameraer ved alle grensepasseringsveier, men en mangler mannskap til å følge opp både i innetjenesten og den ambulerende tjeneste. I tillegg mangler tjenesten teknisk utstyr. Store lass med varer som ikke er kontrollert ruller inn hver dag. Om det er tobakk, tollbelagte landbruksvarer, sprit, narkotika eller fremmedkrigere - vet lite om.

Styrets merknad:

Styret støtter økt tollkontroll på grenseveiene, og ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 72

Tittel: Mer søkelys på rehabilitering i norske fengsler

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Styrke bemanningen i norske fengsler.
Øke programvirksomheten for å motvirke nye kriminelle handlinger.
Rehabilitering i stedet for lukkede celler.
Styrke og starte opp flere steder som Elevator i Oslo.

Begrunnelse:

Situasjon i norske fengsler pr. dags dato er ille. Det har vi fått bekreftet gang på gang. Bl.a. «Debatten» på NRK1 torsdag 25.01.18 Flere små og åpne avdelinger legges ned rundt omkring i landet. I 2019 ble fengslet i Nord-Odal lagt ned. Underbemanning i fengslene gir mindre tid med de innsatte. For at innsatte skal komme seg ut av fengsel og ut av kriminaliteten må man starte forebygging mens man fortsatt soner. Skal man forebygge og skape en tilbakevendende struktur må man bedrive miljøarbeid med innsatte, hvis ikke skaper man en ond sirkel. Med lav bemanning går det mer retning av isolasjon enn rehabilitering.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 73

Tittel: Bevar Glåmdal Tingrett

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Nord-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderpartiet skal arbeide for å beholde og heller utvide nedslagsfeltet for Glåmdal Tingrett.

Begrunnelse:

Domstolenes organisering er under utredning og Glåmdal Tingrett står i fare for å legges ned. Dette til tross for at det er en velfungerende tingrett og som håndterer en svært stor andel av sakene fra Innlandet Politidistrikt.

Årsaken til dette er grensekriminalitet samt at landets eneste spesialiserte utlendingsfengsel ligger i Kongsvinger.

Hastesaker kan lett avgjøres i samarbeid med Fengsel, Politi, Toll og Skatt.

Det er gode argumenter for å beholde Glåmdal Tingrett – nært der folk bor og der behovet er.

Arbeiderpartiet må ikke la tingrettens viktige arbeid bli sentralisert slik at man må reise lange avstander for å stille i tingretten. Mange av de som skal til tingretten, har problemer nok med å stille opp lokalt og det vil bli enda mer problematisk med lange avstander.

Tingrettene i Innlandet bør få tilført oppgaver. For Glåmdal er det nærliggende å få overført saker fra Romerike som trenger avlastning. Å innlemme Nes kommune i Glåmdal kan være et første skritt.

Styrets merknad:

Styret er bekymret for den kraftige nedbyggingen av statlige funksjoner som dagens regjering fører, herunder svekkelsen av tingrettene i Innlandet. Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 74

Tittel: Politiarresten på Lillehammer må gjenopprettes for kortvarige opphold

Fra: Øyer Arbeiderparti

Forslag:

Politi arrest for kortvarig opphold må gjenopprettes på Lillehammer.

Etter gjennomføringen av politireformen, der arresten ble flyttet til Hamar, brukes mye av politiets ressurser til å kjøre dit. I helger og høytider der mange folk oppholder seg på serveringssteder mm. øker sårbarheten når patruljer er opptatt med transport i stedet for å oppholde seg der folk er.

Begrunnelse:

Politiet benytter i dag store ressurser på transport av personer som skal til arresten, noe som svekker beredskapen på tidspunkter der det er mye folk som oppholder seg ved serveringssteder i Lillehammer, Øyer og Gausdal. Det er ca.1 time kjøring hver vei mellom Lillehammer og Hamar, når det i tillegg skal gjennomføres prosedyrer ved avlevering, går det fort 3 timer på en patrulje bestående av to personer, før de er tilbake. Dette svekker beredskapen og kan føre til at det oppstår uheldige episoder der patruljen skulle vært til stede.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 75

Tittel: Opprettelse av nye soningsplasser i Innlandet

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderpartiet skal arbeide for å etablere flere soningsplasser i Innlandet herunder en lukket enhet for kvinner i Kongsvinger.

Begrunnelse:

Oslo Fengsel skal stenges og det arbeides for å frigjøre arealene på Bredtveit slik at en kan etablere 300-400 nye plasser for menn der. Dagens gamle enhet for kvinner kan da med fordel flyttes til Kongsvinger. Kongsvinger fengsel kan bygges ut raskt og effektiv, med høy kvalitet innenfor eksisterende fengselsmurer.

Kongsvinger fengsel har i dag totalt 140 plasser hvorav 92 er høy sikkerhet. Kongsvinger fengsel avdeling Vardåsen er siden 2012 etablert som Norges eneste spesialiserte enhet for

utenlandske innsatte som ikke skal tilbakeføres til det norske samfunnet. Fengselet har utviklet sterk spesialkompetanse på denne driftsformen, og er i denne sammenhengen et unikt og spesialisert fengsel i Norsk sammenheng. En stor andel av de kvinnene som soner i fengsel er nå utenlandske kvinner.

Kongsvinger fengsel har kapasitet for utvidelse. Det er god plass et stjerneformede bygg med 96 plasser hver innenfor de arealene Kriminalomsorgen har i dag og som er regulert til fengselsformål. Det er også enkelt å bygge et av den nye stjernemodellen slik at kvinnene blir helt adskilt fra menn.

En utvidelse av Kongsvinger fengsel er samfunnsmessig og kostnadmessig effektiv av flere grunner:

- En utvidelse av Kongsvinger fengsel vil frigjøre arealene Bredtveit slik at det er mulig å reetablere Oslo fengsel med hensiktsmessig bygningsmasse og tilstrekkelig nære Oslo sine politistasjoner og Oslo Tingrett.
- En etablering av kvinnefengsel i Kongsvinger vil kunne gjøres svært raskt og effektiv da kriminalomsorgen allerede har regulert arealer til fengselsformål.
- Det vil kunne etableres soningsfasiliteter med høy kvalitet, knyttet til et eksisterende kompetansemiljø hvor kvinner kan sone adskilt fra mennene.

Styrets merknad:

Styret mener det var en stor feil av regjeringen og stortingsflertallet da beslutningen om nedleggelse av soningsplasser i Innlandet ble fattet. Alt tyder på at behovet for soningsplasser framover vil være økende. Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 76

Tittel: Kampen mot voldtekt

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- At norsk voldtektslovgivning endres slik at voldtekt defineres som ufrivillig seksuell omgang, også kalt samtykke lov.
- At kampen mot voldtekt må gis en tydelig og langsiktig politisk prioritering. Regjeringen må sørge for at det settes av tilstrekkelige ressurser slik at politifolk og justissektoren har nødvendig kapasitet og kompetanse til å kunne sikre en effektiv strafferettslig forfølgelse av voldtekt som holder en høy kvalitet.
- En generell endring av holdninger hvor alle er tydelig på hva en voldtekt er, og som utfordrer etablerte voldtektsmyter. En klargjøring av at sex uten samtykke er voldtekt plasserer skyld og skam hos overgriper, og bidrar til å svekke voldtektsmyter.
- Øke bemanningen på volds – overgrepsmottak samt øke kunnskapen blant de ansatte.
- Ansette flere psykologer og jurister på mottakssentrene.
- Øke informasjon om volds- og overgrepsmottaket, slik at de som har vært utsatt for voldtekt får den bistanden de har rett på.
- Ha et tett samarbeid med skole, elev, foresatte og skolehelsetjeneste vedrørende seksualitetsundervisning- og kursing.
- At opplæring om samtykke til seksuell omgang legges inn i læreplanen før seksualundervisning både i grunnskolen, men også videregående skole.

Begrunnelse:

Kjønnsbasert vold, inkludert voldtekt og annen seksuell vold, er et alvorlige angrep på enkeltmennesket sine rettigheter og grunnleggende frihet.

Den norske straffeloven stiller fremdeles krav om at vold, trusler og bevisstløshet må dokumenteres før et overgrep kan etterforskes og påtales som voldtekt. Mangel på samtykke til seksuell omgang er i seg selv ikke nok. Norge har gjentatte ganger fått kritikk av FN for dette. Både FNs Kvinnekomité, FNs Menneskerettighetskomité og FNs Komité mot tortur har oppfordret norske myndigheter til å sørge for at straffeloven tydelig fastslår at voldtekt er seksuell omgang uten oppriktig samtykke.

Internasjonal rett er helt klar: seksuell omgang uten samtykke er voldtekt. Det er i dag åtte europeiske land – Irland, Storbritannia, Belgia, Kypros, Tyskland, Island, Luxembourg og Sverige – som har en samtykkebasert voldtektslovgivning. I Danmark har opposisjonen fremmet et forslag til en samtykkebasert voldtektsbestemmelse, mens den danske regjeringen har lovet et eget lovforslag i begynnelsen av 2020. Også i Finland jobbes det med en endring i voldtektsbestemmelsen. I løpet av noen få år kommer Norge dermed til å være det eneste landet i Norden med en voldtektsbestemmelse i straffeloven som hører det forrige århundre til.

Vi som samfunn må i større grad verne om mennesker som opplever overgrep. Dette krever at vi prioriterer forebygging i klasserommet, prioritering av midler hos politiet, kapasitet på mottak og ikke minst: en omdefinering av begrepet voldtekt til å gjelde all seksuell omgang uten samtykke.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 77

Tittel: Fyrverkeriforbud

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Forby fyrverkeri i kategori 3 og 4.

Begrunnelse:

Fyrverkeri er, dog forbundet mye moro, et unødvendig unntak i regelen om at privatpersoner ikke skal drive med eksplosiver. Hvert år blir det rapportert om store antall synsskader og brannskader, fra helsevesenet. Fyrverkeriet skaper også problemer for folk med dyrehold, både kjæledyr og bruksdyr, som blir stresset og potensielt skader seg selv av frykt for lyden. Fyrverkeri er også en trussel mot helsen, da omkring 40 prosent av innholdet i en nyttårsrakett er kulørte effekter som gull, grønt og gnister. Rakettene er fylt med ellers forbudte metaller. Strontium og barium som blant annet gir flott rød og grønn farge. Den dypblå fargen i fyrverkeriet oppstår når kobber frigir klordamp. Disse stoffene lagres i skjelettet til mennesker og dyr og kan gi skader på sentralnervesystemet og hjernen.

Fyrverkeri deles opp i fire kategorier; Kategori 1 som er fyrverkeri forbundet med lav risiko og minimalt støynivå, som er beregnet til bruk i fysisk begrensede områder, herunder fyrverkeri til innendørs bruk i boliger. Kategori 2 er fyrverkeri forbundet med lav risiko og lavt støynivå, som er beregnet til utendørs bruk i fysisk begrensede områder. Kategori 3 er fyrverkeri forbundet med middels risiko, som er beregnet til utendørs bruk i større, fysisk åpne områder og hvis støynivå ikke er helseskadelig. Kategori 4 er fyrverkeri forbundet med høy risiko, som

er beregnet til kun å bli brukt av profesjonelle og hvis støynivå ikke er helseskadelig. De nevnte utfordringene er mest relevante for kategori 3 og 4.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 78

Tittel: Nærpolitireform

Fra: Dovre Arbeiderparti

Forslag:

Nærpolitiet må styrkes, det må lages rom for at de ansatte skal få turnuser som lar seg forene med familieliv og det må lages vaktordninger som sikrer innbyggerne responstid på maks 25 min.

Begrunnelse:

Etter at nærpolitireformen ble innført har distriktene stadig tapt ressurser mot de større områdene. Sist nå er at Innlandet politidistrikt har fått nedtrekk på 49 millioner. For oss betyr dette i praksis at vi her i distriktet mister enda flere ansatte ved at stillinger holdes vakante og trekkes inn, samt at vakt distriktet kan bli ytterligere utvidet. Dette skaper uholdbare arbeidsforhold for de ansatte men også utrygghet for innbyggerne her. Lange avstander resultere ikke bare i lang ventetid men også i at operasjonssentralen må gjøre prioritering om det i heletatt blir sendt ut patruljer til ulykker og andre hendelser. Lange avstander fører til at politiet nesten alltid er siste blålys etat på hendelsesstedet, noe som også påvirker tryggheten til brann- og ambulanse personell.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

KOMMUNEØKONOMI

Forslag nr. 79

Tittel: Den økonomiske situasjonen for kommunene.

Fra: Elverum Arbeiderparti, Engerdal Arbeiderparti, Stor-Elvdal Arbeiderparti, Trysil Arbeiderparti, Våler Arbeiderparti og Åmot Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil arbeide aktivt for å skape forståelse for at sentrale myndigheters krav og pålegg ovenfor kommunene blir kompensert, både på kort og lang sikt, med tilstrekkelig økonomiske ressurser.

Begrunnelse:

Norske kommuner blir til stadighet pålagt flere oppgaver og ansvar uten at det følger med tilstrekkelige midler til å løse disse oppgavene. Dette fører til forverring av kommuneøkonomien og hindrer kommunene i å gi nødvendige tilbud innenfor f.eks. skole, barnehage og eldreomsorg uten at det går utover andre viktige kommunale tjenester. Selv om enkelte tjenester kan løses ved et utvidet interkommunalt samarbeid, så er det fortsatt slik at de fleste oppgaver må utføres internt i kommunene. Skal dette kunne gjennomføres

på en verdig måte ovenfor kommunenes innbyggere, må kommuneøkonomien styrkes ved økte statlige overføringer.

Reiselivskommuner står i en særstilling på grunn av at førstelinjetjenesten i kommunen ofte har ansvar for langt flere innbyggere enn det statlige tilskudd er basert på. Det er viktig å få på plass en modell slik at reiselivskommuner får kompensert merutgiftene.

God og forutsigbar kommuneøkonomi er helt avgjørende for å løse de store oppgavene kommunene er blitt pålagt.

Styrets merknad:

Styret støtter intensjonene i forslaget, og vil at det sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering og eventuell innarbeidelse i en uttalelse om kommuneøkonomi.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 80

Tittel: Kommuneøkonomi
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet må kommunisere tydelig at regjeringen sulteforer kommunene.

Begrunnelse:

Regjeringen gir stadig kommunene nye oppgaver og mindre penger. Et eksempel er at i 2008 fikk kommunene 800 000; pr utviklingshemmede innbygger med diagnose i kommunen. I 2019 er tilskuddet redusert til i underkant av 600 000; Samtidig har lønninger og nødvendig utstyr steget i pris. Flere eksempler er tilskuddet til ressurskrevende brukere, bosettingstilbudet til enslige mindreårige asylsøkere og pasienter som blir tidligere utskrevet fra sykehusene våre.

Styrets merknad:

Styret vil påpeke at Arbeiderpartiet har kritisert regjeringens politikk for kommuneøkonomien gjentatte ganger siden dagens regjering tiltrådte, både i mediene, i stortingssalen og på andre arenaer – bl.a. ved hver behandling av statsbudsjettforslagene regjeringen har lagt fram. Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 81

Tittel: Kommuneøkonomi
Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Lillehammer Arbeiderparti krever at norske kommuner settes i stand til å løse oppgavene innbyggerne forventer, og som staten har vedtatt at kommunene skal ha ansvar for. Dette kan bare skjer ved at de statlige overføringene økes, eller ved at kommunene gis virkemidler til å påvirke egne inntekter.

Begrunnelse:

Kommunene er ryggraden i den norske velferdsstaten. Kommunen yter livsnødvendige tjenester til innbyggerne hvert minutt i døgnet, hvert døgn og hele året. Vi nyter godt av disse tjenestene fra før vi er født til vår siste dag. Gjennom år har kommunene fått ansvar

for stadig flere oppgaver, men midlene som følger med fra staten er ikke tilstrekkelige til å utføre disse oppgavene. For Lillehammer kommune utgjorde dette gapet i 2020 alene 35 millioner, og på toppen av dette vedtok Stortinget innskrenkninger av muligheten til å kreve inn eiendomsskatt som betydde inntektstap på 40 millioner kroner for kommunen. I sum 75 millioner kroner, eller nesten 5 % av kommunens driftsbudsjett.

Fremtidsutsiktene er heller ikke lysere. Økonomiplanen tilsier at det skal kuttes i størrelsesorden 170 millioner frem mot år 2023.

Vi går altså mot et historisk skille der velferdsstaten innskrenkes, og ikke lenger bygges ut skritt for skritt slik Arbeiderparti alltid har vært talspersoner for. Dette kan vi ikke akseptere. Det norske samfunn skal fortsatt være tuftet på sterke fellesskap.

Styrets merknad:

Styret støtter en økning av statlige overføringer til kommunene i tråd med Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett, og ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 82

Tittel: Kommuneøkonomi
Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag:

Kommune- og fylkeskommunens økonomi må styrkes betraktelig, for at vi skal kunne løse våre fellesoppgaver på en tilfredsstillende måte.

Begrunnelse:

Regjeringen har i statsbudsjettet for 2020 presentert det dårligste økonomiske opplegget for de frie inntektene i kommunesektoren noe regjeringen har presentert de siste 15 årene. I statsbudsjettet sender regjeringen også en betydelig ekstraregning til kommunene for ordningen med ressurskrevende tjenester, tilskudd til dagsentertilbud for demente og kutt i øremerkede tilskudd til frivilligsentraler. Mange kommuner i Innlandet har store utfordring framover når det gjelder demografisk utvikling, eldrebølgen og nedgang i barnetall. Veksten i kommuneøkonomien er for dårlig til å løse de store oppgavene kommunene har ansvaret for, og i tillegg er kommunenes handlingsrom for egne inntekter gjennom eiendomsskatt blitt kraftig redusert. Dette kan Arbeiderpartiet ikke akseptere. Kommunene må sikres en god kommuneøkonomi, som gir bedre tjenester og mulighet til flere sykehjemsplasser/ heldøgns omsorgsplasser, og flere ansatte i barnehage og skole. Gjøvik Arbeiderparti er også bekymret for den svake økonomien i fylkeskommunen, som rammer videregående skoler og fylkesveiene, noe som er svært krevende for et fylke som vårt.

Styrets merknad:

Styret støtter en økning av statlige overføringer til kommunene og fylkeskommunene i tråd med Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett, og ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 83

Tittel: Kommunene må få økt økonomisk handlingsrom til ressurskrevende omsorgstjenester
Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet tar initiativ til en gjennomgang av kommunenes refusjonsordning for økte utgifter til «yngreomsorg», særlig ressurskrevende brukere og tjenester innen psykiatri/rus. Dagens aldersbegrensning på 67 år for å kunne søke refusjon for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester i kommunene må fjernes.

Begrunnelse:

Hovedmålet med inntektssystemet for kommunene er å sette kommunene i stand til å gi innbyggerne i landet likeverdig tjenestetilbud uansett hvor man bor. Utviklingen i tjenestebehov setter dette prinsippet under sterkt press.

Kommunene effektiviserer med strukturendringer og krever inn maksimalt med eiendomsskatt for å dekke inn økte utgifter som følge av at vi blir flere eldre. Vi opplever imidlertid at utgiftene til «yngreomsorg», dvs helsetjenester innen ressurskrevende brukere og utgifter til tjenester innen rus, psykiatri og andre tjenester til personer som er under 67 år øker sterkt. Dette går på bekostning av økonomiske ressurser som skulle vært styrt til eldreomsorg. Ressurskrevende brukere og brukere av tjenester innen rus og psykiatri er ofte mennesker i en svært vanskelig situasjon, noen av dem svært syke. Å gi disse gruppene et godt faglig og verdig tilbud er dypt forankret i vår sosialdemokratiske ideologi. Da må vi ha handlingsrom slik at vi ikke må redusere kvaliteten på tjenester til eldreomsorg eller barn og unge for å løse slike oppgaver.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 84

Tittel: Vil regjeringens statsbudsjett når det gjelder ressurskrevende tjenester være bærekraftig på sikt?

Fra: Våler Arbeiderparti

Forslag:

Våler Arbeiderparti mener at staten bør ta de faktiske kostnader når det gjelder ressurskrevende tjenester i kommunene.

Begrunnelse:

Alle kommuner jobber i disse dager med å revidere beregningen for 2019 når det gjelder ressurskrevende brukere.

I KS sitt notat om konsekvenser av statsbudsjettet 2020 for kommuner og fylkeskommuner stiller KS seg spørsmålet om budsjettet vil bidra til bærekraftige helse- og velferdstjenester på lang sikt.

Mange kommuner styrer nå mot store overforbruk, særlig innenfor tjenester rettet mot psykisk utviklingshemmede. Innen psykiatrien kan pasienter med store utfordringer bli skrevet ut til en kommune som verken ressursmessig eller faglig har mulighet til å ta dem imot på en så god måte som ønskelig.

Det er urealistisk at kommunene kan kompensere for mindre døgnbehandling, kortere liggetid og redusert tilskudd til ressurskrevende tjenester samtidig som demografien endres og på sikt gir flere eldre med ulike behov for tjenester.

Vi bør være kritiske til at toppfinansieringsordningen nok en gang svekkes ved at innslagspunktet heves. Dette kan gi prioriteringsutfordringer i kommunene og medføre kutt i andre tjenester.

Regjeringens beregning av økt handlingsrom tar ikke hensyn til økningen av innslagspunktet i toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester med kr 50 000 utover lønnsveksten.

Dette ga økte kostnader for kommunene med 350 Mill kroner allerede i 2019.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 85

Tittel: Kompensasjon for utvidet ansvar - Brannvesenet

Fra: Grue Arbeiderparti

Forslag:

Kommunene må få kompensert for utvidet ansvar fra Brannvesenet sin side ved utrykninger.

Begrunnelse:

Når ulykken er ute, rykker beredskapsetatene ut. Ansvaret til Brannvesenet har i den forbindelse gradvis blitt større. Brannvesenet er ofte første etat på plass, og må i mange situasjoner iverksette livreddende aktiviteter. Her kreves det kompetanse tilsvarende det som kreves fra ambulanspersonell. Dette er et merarbeid som det ikke kompenseres for. Innlandet arbeiderparti vil jobbe for at det overføres midler til kommunene for dette!

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

MEDIEPOLITIKK

Forslag nr. 86

Tittel: Mediestøtte til lokale mediebedrifter

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti skal jobbe for økonomisk støtte til nærradioer og andre lokale mediebedrifter.

Begrunnelse:

Lokale mediebedrifter som har lokale nyheter og som har tilknytning for lokalbefolkningen er et godt tilbud for region.

Mediebedrifter, inkludert nærradio som i særlig grad produserer saker som i stor grad legger frem positive nyheter for region kan få søke om økonomiske midler.

En kan også legge til at mediebedriftene vi være svært viktige om det skulle oppstå en beredskap situasjon i region.

Ved en slik form for søking av midler er det viktig at alle mediebedrifter inkluderes og at hver mediebedrift får en nøytral behandling.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

MILJØ OG KLIMA

Forslag nr. 87

Tittel: Kreve stans i etableringen av vindmølleparker i sårbar natur
Fra: Steinvik Arbeiderlag

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti må snarest krev stans i etableringene av vindmølleparker i sårbar natur.

Begrunnelse:

Sett i sammenheng med den krafteksport som er planlagt gjennomført med Acer som «drivkraft» og utbygging av overføringskapasitet ved stadig nye sjøkabler til kontinentet, vil dette føre til betydelig prisøkning til oss som forbrukere. Det er store multinasjonale finansinteresser som presser på og med et Acer som er utenom all form for politisk demokratisk styring, blir våre felles verdier solgt ut av landet.

Acer styres etter EU og EØS sine lover og forordninger, forordninger som står over norsk rett og lovverk. Ankeinstansen skal bestå av 3 udemokratisk utnevnte personer uten nasjonal forankring eller styringsmulighet. Det blir som vi har opplevd gjennom den pågående Navskandalen, EØS lover og forordninger «overgår norsk forstand».

Styrets merknad:

Styret vil påpeke at fylkestingsgruppa i forbindelse med høringen på NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft slo fast at det nå må være nok vindkraftutbygging i vår region. Hva som legges i «sårbar natur» kan være så mangt, men styret mener landbasert vindkraft utover det som allerede er konsesjonsbehandlet ikke er aktuelt. Derimot bør det satses tungt på havbasert vindkraft som en vekstnæring for Norge framover. Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 88

Tittel: Konvertering til grønn økonomi
Fra: Løten Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet vil at SPU Statens Pensjonsfond Utland skal få adgang til å investere i unoterte aksjer innen fornybar energi og infrastruktur i framvoksende økonomier.

Begrunnelse:

Olje og kull er ikke framtidens energiformer. Vi må konvertere vår nasjon fra å ha en oljesmurt økonomi til å ha en grønn økonomi tuftet på fornybare energikilder og bærekraftige arbeidsplasser. SPU, Statens Pensjonsfond Utland (oljefondet på folkemunne) må få adgang til å investere i unoterte aksjer innen fornybar energi og infrastruktur i framvoksende økonomier. Finansminister Siv Jensen har framholdt at «Politiske prioriteringer hører hjemme i statsbudsjettet. Ikke-finansielle mål kan ha kostnader i form av lavere velstand for framtidige generasjoner». Men det er et faktum at oljefondet allerede brukes til å nå politiske mål. Etikuttvalget sikrer at norske investeringer ikke rettes mot kjernevåpen, korrupte firmaer, tobakksindustri og så videre. Det er absolutt ingen grunn til at et av verdens største statlige investeringsfond skal unnlate å plassere sine midler slik at det bidrar til at den globale klimapolitikken styrkes.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 89

Tittel: Pukkellaksen – En svartelistet fiende for det norske arvesølvet!

Fra: Elverum Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- At «jakten» på Pukkellaksen effektiviseres ytterligere, for å berge det biologiske mangfoldet i norske elver og berge den norske Villaks-stammen.
- At det settes inn betydelige tiltak for å motarbeide de stadige truslene mot norsk villaksbestand, herunder strengere krav til oppdrettsnæringens rømminger og utslipp.

Begrunnelse:

Den norske villaksen er sterkt truet fra flere kanter; lakselus, rømning fra oppdrettsanlegg og utslipp av miljøgifter en noen av grunnen til at villaksbestanden er kritisk truet, nå har en ny trussel nådd norske farvann, Pukkellaksen.

Pukkellaks finnes naturlig i elver rundt det nordlige Stillehavet. Pukkellaks i norske farvann, skyldes at russiske myndigheter utsetting av yngel på 1900-tallet. I Øst-Finnmark har pukkellaksen vært i flere år allerede, nå sprer den seg, og kan skape problemer for det biologiske mangfoldet. I hvilken grad det får konsekvenser for biologisk mangfold og økosystemer i norske elver, avhenger først og fremst av antallet.

Tusenvis av gytende pukkellaks vil ha stor effekt på lokal laks, vannkvalitet og biologisk mangfold. Pukkellaksen vil produsere millioner av yngel som vil konkurrere med yngel av annen laksefisk som villaks og ørret om mat og plass.

Invasjon av pukkellaks i norsk kystfarvann og norske vassdrag, vil ha negative konsekvenser på biologisk mangfold, produktiviteten til lokal laksefisk og akvakultur. Regionalt og internasjonalt samarbeid må til for å redusere omfanget av pukkellaks, konkluderer Vitenskapskomiteen for mat og miljø.

Et høyt antall pukkellaks vil også øke sannsynligheten for at pukkellaks sprer sykdomsorganismer til villaks og oppdrettsfisk. Et tiltak som har vist seg å være effektivt for å redusere negative konsekvenser av pukkellaks, er målrettet fising etter arten. Miljødirektoratet har tatt til orde for å gjøre grep og har allerede avsatt 2,5 millioner kroner til å starte arbeidet, men med en raskt voksende stamme øker problemet i rekordfart og det må en betydelig offensiv til.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 90

Tittel: Incentivordning for karbonbinding i materialer
Fra: Elverum Arbeiderparti, Engerdal Arbeiderparti, Stor-Elvdal Arbeiderparti, Trysil Arbeiderparti, Våler Arbeiderparti og Åmot Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti ønsker at det utredes og gjennomføres/etableres tilskudd for karbonlagring i materialer. Dette skal stimulere bruk av fornybare biologiske materialer og som vil stimulere ombruk av materialer. Gjenbruk av tre til industrielt virke så mange ganger som mulig, er noe vi enkelt kan innføre og lage en ordning for.

Begrunnelse:

Økt utnyttelse av biomasse er helt sentralt for en grønn omstilling av samfunnet. En incentivordning for karbonbinding i materialer vil bidra til økt karbonbinding, og ny industriutvikling i innlandet og i Norge.

Materialer av tre har den egenskapen at den lagrer karbon fra det korte kretsløpet og dermed forebygger klimautslipp. Økt og forlenget bruk av tre, gir oss en mulighet til å gjøre bygg- og eiendomsbransjen til motorer i det grønne skiftet.

Hver gang et material forbrennes, fører det til klimagassutslipp, uavhengig av materialtype. I dag straffes fossile utslipp med en avgift pr tonn CO₂. Utslipp fra biologiske materialer gir null kroner i avgift.

Det å lage høykvalitets byggematerialer i tre som varer lenge og som lar seg ombruke vil være et tiltak som vil bidra til grønn verdiskaping i Norge.

Hver gang et material forbrennes så fører det til klimagassutslipp. I dag fører fossile utslipp til en avgift på 500,- kr per tonn CO₂. Utslipp fra grønne materialer, biogene karbonutslipp, fører til 0,- kr i avgift – da dette er karbonnøytralt i et 100 års perspektiv.

Dagens løsning motiverer verken til karbonbinding eller til å forlenge levetiden til materialene. Derfor trenger vi en belønningsordning for å lagre karbon i materialer.

Produkter av skog lagrer karbon. Jo mer karbon som lagres i produkter av skog samtidig som skogen fornyes med planting, desto mer positivt blir regnskapet for klimaet gjennom både lagring og binding.

Styrets merknad:

Styret støtter intensjonene, og ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 91

Tittel: Nasjonalt renseanlegg for gjenvinning av tre
Fra: Elverum Arbeiderparti, Engerdal Arbeiderparti, Stor-Elvdal Arbeiderparti, Trysil Arbeiderparti, Våler Arbeiderparti og Åmot Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderpartiet vil jobbe for opprettelse av et nasjonalt anlegg for gjenvinning av tre i tilknytning til eksisterende trebasert industri. Dette vil sikre og skape flere arbeidsplasser i den skogbaserte industrien, øke karbonbindingen og redusere utslippene. Økt verdiskaping og forlenget levetid for trevirket er noe vi vil jobbe for, tre kan forbrennes da det ikke kan utnyttes noe mer.

Begrunnelse:

Arbeiderpartiet foreslo i alternativt statsbudsjett for 2020 å lage et nasjonalt anlegg for gjenvinning av tre. Dette må følges opp videre for å skape ny næring og sikre flere arbeidsplasser gjennom helt eller delvis gjenbruk av returvirke. Anlegget skal ligge i nærhet

av industri som utnytter tre som råstoff, og dermed gi grunnlag for ytterligere vekst og ny industri i Norge.

Skogen er av det viktigste grunnlaget for sysselsetting og arbeidsplasser i Innlandet. Gjennom gjenvinning av trevirke i stedet for brenning kan også ressurstilgangen til industrien forbedres ytterligere. Det vil øke karbonbindingen og reduserer utslippene når vi lager nye produkter av råstoff, i stedet for å slippe ut CO₂ ved forbrenning som vi gjør i dag.

Det nasjonale rensaneanlegget for tre skal rense trevirket så rent at vi får så god kvalitet tilbake slik at vi kan bruke det i industrien. Da må vi være trygg på at det ikke er igjen rester av metaller, plast, papir eller andre forurensning som har negativ innvirkning på maskiner eller det ferdige produktet. Det er derfor viktig å utvikle et anlegg som ikke fins i dag som renser 100% tre. I Innlandet ligger en trebasert næringsklynge på Braskereidfoss. Her bør et nasjonalt anlegg plasseres for å utnytte det sirkulære fordelen ved å gjenvinne tre som er mye bedre enn å brenne det opp, både for antallet arbeidsplasser og for å redusere utslipp.

Styrets merknad:

Styret støtter initiativet, og ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 92

Tittel: Bærekraftig klimapolitikk i landbruket

Fra: Vang Arbeiderparti, Vestre Slidre Arbeiderparti, Øystre Slidre Arbeiderparti, Nord Aurdal Arbeiderparti, Sør-Aurdal Arbeiderparti og Etnedal Arbeiderparti.

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti skal jobbe for en bærekraftig klimapolitikk i landbruket med utgangspunkt i det bonden kan gjøre. Dette for å sikre en bærekraftig og klimavennlig matproduksjon, i motsetning til tiltak som reduserer matproduksjonen og som kan bidra til å sette distrikts jordbruket under press

Begrunnelse:

Klimakur 2030 har sett på ulike tiltak og virkemidler som kan gi minst 50 prosent reduksjon av klimagasser innen transport, landbruk, avfall og bygg og anlegg (såkalt ikke-kvotepliktig sektor), i tillegg til skog og arealbruk, de neste ti årene. Ifølge utredningen er det et potensial for utslippsreduksjon i jordbruket på 5,1 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. De største kuttene ligger i mindre matsvinn og reduksjon i kjøttforbruket. Det er mulig å redusere utslippene uten å redusere matproduksjonen. Dette har landbruket allerede forpliktet seg til i klimaavtalen med regjeringen hvor målet er å kutte 5 millioner tonn innen 2030. Tiltakene innenfor jordbruket må ta utgangspunkt i det bonden kan gjøre. Det kan likevel synes som at enkelte parti peker på kjøtt-kutt som den eneste/beste løsningen for å redusere klimautslippene i landbruket. En større reduksjon av kjøttforbruket har alvorlige konsekvenser når det gjelder å opprettholde et aktivt landbruk over hele landet, noe rapporter fra blant annet NIBIO, NMBU og Menon understreker. Når kjøttreduksjon trekkes fram som et tiltak iblant annet Klimakur 2030, er det fordi det blir vurdert som rimelig. Da er det ikke regnet inn hva konsekvensene vil koste i form av tap av arbeidsplasser, kulturlandskap osv. Det er mulig å redusere utslippene uten å kutte distriktsjordbruket.

Styrets merknad:

Styret støtter dette, og ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering og eventuelt innarbeidelse i en større uttalelse.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 93

Tittel: Et krafttak for naturen

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Bevilge en milliard over statsbudsjettet for å sikre norsk naturmangfold.
- Målet om restaurering av ødelagt norsk natur økes til 20 % innen 2025
- Styrke kartleggingen av norsk natur og ferdigstille et økologisk grunnkart innen 2025
- Bevaring av myr og våtmark
- Øke antall prioriterte arter til ca. 400 innen 2025, samt øke antall utvalgte naturtyper til rundt 50
- Økt innsats mot fremmede arter
- Vern av mer sårbar natur
- Følge opp anbefalinger fra grønn skattekomisjon
- Øke støtten til internasjonalt miljøarbeid

Begrunnelse:

Uerstattelig natur og biologisk mangfold forsvinner i et voldsomt tempo. Forskere regner med at arter blir utryddet mellom hundre og tusen ganger raskere enn det som er naturlig. Menneskelige inngrep i naturen har stor ødeleggende effekt på det biologiske mangfoldet, det forstyrrer økosystemet og setter naturen i ubalanse.

Gjennom internasjonale avtaler har vi tidligere forpliktet oss til å stanse tapet av naturmangfold fra 2020, mens Stortinget har gått inn for at 15 % av *tidligere* ødelagt natur skal restaureres innen 2025. Likevel ser vi i dag at vi har en regjering som ikke tar ansvar for vårt felles naturmangfold. Skal disse ambisiøse målene nås må vi handle raskt og kraftfullt. Derfor må miljøforvaltningen styrkes slik at politikk blir til handling.

Tap av biologisk mangfold kan få enorme konsekvenser og er en av de største utfordringene vi står overfor. Derfor mener AUF at målene må skjerpes ytterligere. Over 4000 arter står på den norske rødlista over trua arter, hvorav over 1000 er kritisk eller sterkt truet. I dag har vi bare tretten arter som har status som prioritert art. AUF mener at Norge bør ta et ansvar for å gjennomføre sine forpliktelser for å hindre ødeleggelsen av det biologiske mangfoldet, og mener derfor antall prioriterte arter må økes til rundt 400 innen 2025.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 94

Tittel: Incentivordning for karbonbinding i materialer

Fra: Våler Arbeiderparti

Forslag:

På bakgrunn av dette ønsker Våler Arbeiderparti at det utredes og gjennomføres tilskudd for karbonlagring i materialer. Dette skal stimulere bruk av fornybare biologiske materialer og som vil stimulere ombruk av materialer. Gjenbruk av tre til industrielt virke så mange ganger som mulig, er noe vi enkelt kan innføre og lage en ordning for

Begrunnelse:

Økt utnyttelse av biomasse er helt sentralt for en grønn omstilling av samfunnet. En incentivordning for karbonbinding i materialer vil bidra til økt karbonbinding, og ny industriutvikling i innlandet og i Norge.

Materialer av tre har den egenskapen at den lagrer karbon fra det korte kretsløpet og dermed forebygger klimautslipp. Økt og forlenget bruk av tre, gir oss en mulighet til å gjøre bygg- og eiendomsbransjen til motorer i det grønne skiftet.

Hver gang et material forbrennes, fører det til klimagassutslipp, uavhengig av materialtype. I dag straffes fossile utslipp med en avgift pr tonn CO₂. Utslipp fra biologiske materialer gir null kroner i avgift.

Det å lage høykvalitets byggematerialer i tre som varer lenge og som lar seg ombruke vil være et tiltak som vil bidra til grønn verdiskaping i Norge.

Hver gang et material forbrennes så fører det til klimagassutslipp. I dag fører fossile utslipp til en avgift på 500,- kr per tonn CO₂. Utslipp fra grønne materialer, biogene karbonutslipp, fører til 0,- kr i avgift – da dette er karbonnøytralt i et 100 års perspektiv.

Dagens løsning motiverer verken til karbonbinding eller til å forlenge levetiden til materialene. Derfor trenger vi en belønningsordning for å lagre karbon i materialer.

Produkter av skog lagrer karbon. Jo mer karbon som lagres i produkter av skog samtidig som skogen fornyes med planting, desto mer positivt blir regnskapet for klimaet gjennom både lagring og binding.

Styrets merknad:

Styret viser til merknad til forslag nummer 90.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 95

Tittel: Nasjonalt rensesanlegg for gjenvinning av tre

Fra: Våler Arbeiderparti

Forslag:

Våler Arbeiderparti vil at vi skal jobbe for opprettelse av et nasjonalt anlegg for gjenvinning av tre i tilknytning til eksisterende trebasert industri. Dette vil sikre og skape flere arbeidsplasser i den skogbaserte industrien, øke karbonbindingen og redusere utslippene. Økt verdiskaping og forlenget levetid for trevirket er noe vi vil jobbe for, tre kan forbrennes da det ikke kan utnyttes noe mer.

Begrunnelse:

Arbeiderparti foreslo i alternativt statsbudsjett for 2020 å lage et nasjonalt anlegg for gjenvinning av tre. Dette må følges opp videre for å skape ny næring og sikre flere arbeidsplasser gjennom helt eller delvis gjenbruk av returvirke. Anlegget skal ligge i nærhet av industri som utnytter tre som råstoff, og dermed gi grunnlag for ytterligere vekst og ny industri i Norge.

Skogen er av det viktigste grunnlaget for sysselsetting og arbeidsplasser i Innlandet. Gjennom gjenvinning av trevirke i stedet for brenning kan også ressurstilgangen til industrien forbedres ytterligere. Det vil øke karbonbindingen og reduserer utslippene når vi lager nye produkter av råstoff, i stedet for å slippe ut CO₂ ved forbrenning som vi gjør i dag.

Det nasjonale rensesanlegget for tre skal rense trevirket så rent at vi får så god kvalitet tilbake slik at vi kan bruke det i industrien. Da må vi være trygg på at det ikke er igjen rester av metaller, plast, papir eller andre forurensning som har negativ innvirkning på maskiner eller det ferdige produktet. Det er derfor viktig å utvikle et anlegg som ikke fins i dag som renser 100% tre. I Innlandet ligger en trebasert næringsklynge på Braskereidfoss. Her bør et nasjonalt anlegg plasseres for å utnytte det sirkulære fordelen ved å gjenvinne tre som er mye bedre enn å brenne det opp, både for antallet arbeidsplasser og for å redusere utslipp.

Styrets merknad:

Styret viser til merknad til forslag nummer 91.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

PENSJON**Forslag nr. 96**

Tittel: Dekning av pensjonsutgifter private barnehager

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Forskriften om tildeling av tilskudd til private barnehager endres – slik at kommunalt påslag til dekning av pensjonsutgifter tilsvarer den faktiske utgiften som private barnehager har pr ansatt, og som kan dokumenteres.

Begrunnelse:

I forskriftens § 4 første ledd, heter det at kommunen skal gi «et påslag for pensjonsutgifter på 13 prosent av lønnsutgiftene i de kommunale ordinære barnehagene», fratrukket pensjonsutgift og arbeidsgiveravgift på pensjonsutgiften.

Pensjonsavtalene i de kommunale barnehagene innenfor KLP er på 12% (noen er høyere) – og er en ytelsesbasert pensjonsordning (normalt 66% av sluttvederlags lønn). Arbeidstaker betaler normalt 2% av inntekten/ arbeidsgiver dekker resten som en del av lønnen i tariffavtalene. Ny tariffavtale innenfor Private barnehagers landsforbund innebærer at arbeidsgiver betaler 4%, arbeidstaker betaler 3% av pensjonssparingen, på en innskuddsbasert ordning. Eierne kan med det profitere med 9% av tilskuddet som skulle gått til arbeidstakeren. Det er ikke å likebehandle offentlige og private barnehager og deres ansatte.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 97

Tittel: Dagens pensjonsordning må forbedres

Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag:

Forhandlingsrett for pensjonistene må gjeninnføres i forbindelse med pensjonsoppgjøret. Forhandlingsresultatet må forelegges Stortinget. Underreguleringen må fjernes og pensjonistene sikres en kjøpekraftutvikling om lag på linje med den yrkesaktive befolkningen. Det må lønne seg for pensjonister som ønsker det å arbeide ut over oppnådd pensjonsalder. Bestemmelser som har ført til at pensjonister har tapt tusener av kroner ved å stå i jobb utover pensjonsalder må endres!

Begrunnelse:

Ordningen som har vært noen år nå, med såkalte drøftinger, har vært en ren parodi og oppleves som en respektløs hån mot pensjonistene. Resultatet av pensjonistoppgjøret må, på lik linje med landbruksoppgjøret forelegges Stortinget. Det har vært argumentert med at

pensjonister ikke har streikerett. Det har heller ikke bøndene! Underreguleringen av pensjonene med 0,75 prosent har ført til at pensjonistene har fått redusert sin kjøpekraft med flere 10-tusener i løpet av de siste 5-6 år. Dette er ikke bærekraftig og må endres. Pensjonister som ønsker å fortsette å arbeide må kunne gjøre dette uten å tape framtidig og opparbeidet pensjon. I den senere tid er det framkommet eksempler på at pensjonister som har vært ansatt i det offentlige og som har fortsatt arbeide utover pensjonsalder har mistet store deler eller hele sin opparbeidede tilleggspensjon. Dette har vært for dårlig kommunisert for å si det forsiktig. De som har vært rammet av dette har fått det som en stor overraskelse i ansiktet den dagen de ga seg. Stange arbeiderparti mener at det må legges til rette for at de som ønsker å bidra og fortsette arbeidslivet må kunne fortsette å tjene opp pensjonspoeng i motsetning til å risikere tap av pensjon.

Styrets merknad:

Styret viser til at Arbeiderpartiet i 2017 gikk til valg på en modell der pensjonistene skulle sikres økt kjøpekraft, den såkalte gjennomsnittsmodellen (at pensjonen reguleres med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst). Forut for dette hadde pensjonistene årlig tapt kjøpekraft, og ved stortingsvalget var tapet på 15.000 kroner i gjennomsnitt for pensjonistene i forrige fireårsperiode. Som alternativ til forhandlingsrett, vil Arbeiderpartiet ha drøftingsrett for pensjonistene (i motsetning til regjeringspartiene) og behandling av trygdeoppgjøret i Stortinget. Styret ønsker at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 98

Tittel: Samordningsfella

Fra: Løten Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet må fremme lovforslag for Stortinget med forslag til løsning for aldersgruppene 1943–1962 som vil stimulere flere til å stå lenger i arbeid i offentlig sektor. Forslaget må også gis virkning for de som er blitt rammet av samordningsfella.

Begrunnelse:

Personer født i årene 1944–1962 mister opparbeidet offentlig tjenestepensjon når man arbeider utover 67 år + (altså levealdersjustert). Ordningen med at offentlig ansatte skal få lavere og lavere pensjon dess lenger de arbeider, står i motstrid til pensjonsreformens to mål: Folk skal arbeide lenge og pensjonsutgiftene skal bli lavere. Fordi samordningen av tjenestepensjon og alderspensjon stimulerer offentlig ansatte til å gå av tidligere, svekker samordningsfella arbeidslinja og samlet betyr det at pensjonsutgiftene blir høyere og verdiskapningen lavere.

Styrets merknad:

Styret vil påpeke at dette gjelder ansatte i staten som valgte å beholde 66% garanti, i forbindelse med reformen, ikke påslagsmodellen. For en del av de som jobber lenge etter fylte 67 år spises tjenestepensjonen opp av økt folketrygd, som øker for hvert år vedkommende jobber. De mister tjenestepensjon - men øker folketrygddelen. Så langt styret forstår dette er det en konsekvens av valget om 66% garanti. Det er mulig at det er behov for noe justering av Samordningsreglene, men dette fremstår som svært komplisert. De som jobber til de er mange og sytti i staten er slett ikke de med dårligst pensjon. Styret mener vi bør ha fokus på som har minstepensjon og de i privat sektor som ikke får pensjon fra første krone.

Styrets innstilling:

Forslaget avvises

ROVDYR

Forslag nr. 99

Tittel: Rovdyrforlikene må følges opp!

Fra: Elverum Arbeiderparti, Engerdal Arbeiderparti, Stor-Elvdal Arbeiderparti, Trysil Arbeiderparti, Våler Arbeiderparti og Åmot Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti mener at:

- Rovdyrforlikene fra 2011 og 2016 må følges opp.
- Bestandsmål for ulv på fire til seks årlige ynglinger er et maksimumstall.
- Naturmangfoldloven må endres slik at oppnådd bestandsmål er tilstrekkelig grunnlag for uttak av ulv, også innenfor ulvesona.
- Konsekvensene av differensiert rovdyrforvaltning skal evalueres før dette videreføres i nytt rovdyrforlik.

Begrunnelse:

Formålet med etableringen av forvaltningssona for ynglende ulv (ulvesona) var å dempe konflikten mellom beitenæringa, rovdyr og innbyggere. Med fasiten i hånda har konfliktnivået aldri vært høyere.

Innlandet Arbeiderparti ser med stor bekymring på at ulvesona i økende grad fungerer som et reservat for ulv. Vi trenger en solidarisk ulveforvaltning som tar hensyn til dem som bærer alle byrdene. Den økende bestanden av ulv i de rovdyrutsatte områdene går ut over folks livskvalitet.

Vi må følge opp rovdyrforlikene på en måte som skaper tillit til forvaltningen i tråd med landets internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og innbyggerne. Distriktpolitiske hensyn er en viktig offentlig interesse som skal ivaretas gjennom forvaltningen av rovdyr. Det vil si at dersom rovdyrbestanden virker negativt på målsettingen om å opprettholde en spredt bosetting i Norge, skal det gis hjemmel for uttak. Negativ påvirkning på blant annet beitenæring, annen næringsvirksomhet, jakt, lokalbefolkningens trygghet og psykososiale forhold av generell karakter må anses som faktorer som kan oppfylle vilkåret om distriktpolitiske hensyn.

Stortinget har vedtatt å forvalte de store rovdyrene etter bestandsmål og at dette skal legges til grunn for uttak. Dette innebærer at når en bestand ligger over bestandsmålet, må bestanden reguleres. Vilkåret for felling skal anses å være oppfylt når bestandsmålet er nådd.

Styrets merknad:

Styret støtter intensjonene i forslaget, men mener ikke det er behov for noe nytt rovdyrforlik. Gjeldende forlik må etterleves. Styret vil at forslaget sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 100

Tittel: Etterlevelse av Stortingets vedtak om bestandsmål for ulv

Fra: Steinvik Arbeiderlag

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti må gå i bresjen for krav om etterlevelse av Stortingets vedtak om bestandsmål for ulv.

Begrunnelse:

Forvaltningen kan IKKE fortsette å trenere bestandsreguleringen med «fiktive» påstander om genetisk viktige individer. Om det er ønskelig å spare enkeltindivider, kan forvaltningen enkelt ta ut ikke genetisk viktige dyr. Det er etter hvert et betydelig antall av disse, (langt over vedtatt bestandsmål) og forvaltningen (direktorat og NINA) har full kontroll på hvor de enkelte dyrene befinner seg, så det skulle være enkelt å etterkomme. Dog må det utvises vilje til uttak, og det må skje nå.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ber om at det sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering og eventuell innarbeiding i en bredere uttalelse om rovdyrpolitikk.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 101

Tittel: Forutsigbarhet i rovdyrforvaltningen

Fra: Rendalen Arbeiderparti, Ringebu Arbeiderparti og Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Det må innføres tydeligere retningslinjer for rovdyrforvaltningen slik at Stortingets rovdyrforlik følges opp. I beiteprioriterte områder skal det være stående fellingstillatelse og potensielle skadevoldere skal tas ut umiddelbart uten krav til dokumenterte tap.

Begrunnelse:

Rovdyrforliket følges ikke opp, spesielt når det gjelder uttak av skadegjørende rovvilt både i forkant av og under beitesesongen. Kommunene opplever at det tar for lang tid før det blir gitt fellingstillatelse. Som oftest er det en "vente og se" holdning i forvaltningen. Denne praksisen bryter med rovdyrforliket og de skaper både usikkerhet og uforutsigbarhet i beitenæringa og i lokalsamfunna våre.

Styrets merknad:

Styret støtter intensjonene i forslaget og ber om at det sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering og eventuell innarbeiding i en bredere uttalelse om rovdyrpolitikk.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 102

Tittel: Bedre virkemidler i rovdyrforvaltningen

Fra: Rendalen Arbeiderparti, Ringebu Arbeiderparti og Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Det må åpnes for flere virkemidler for en mer effektiv rovdyrforvaltning. Det må bli tillatt å bruke av løse hunder til å spore rovdyr i forbindelse med både trening og felling av rovvilt (les: bruk av løs, på drevet halsende hund). I tillegg må det åpnes for bruk av snøskuter til lokalisering og utkjøring av mannskap. Det må gis mulighet til målretta skadefelling på jerv på sporsnø. Perioden som rovviltneemdene har myndighet til å fatte vedtak om uttak av alle rovviltarter må utvides til å gjelde fra 1. mai-15. februar i stedet for 1. juni – 15. februar.

Begrunnelse:

Riksrevisjonens rapport om hvordan roviltforliket følges opp har kommentert at skadefelling i dag ikke skjer effektivt nok. Bruk av løse hunder er et verktøy som vil kunne effektivisere fellingen, og det tillates i dag brukt i ordinære fellingsforsøk i beitesesongen, men det er ikke åpnet for trening i Norge. Bruk av løs på drevet halsende hund på skadegjørende ulv er utprøvd i Norge i 2019. Dette viste seg å være svært effektivt. Det begrenser store tap av husdyr i beiteperioden og gir reduksjon av ellers enorme kostnader ved slike vedtatt uttak. Dette løses ved en enkel lovendring. Dette vil også være positivt i forhold til dyrevelferd. Det er store avstander inn til fjellområdene der jerven oppholder seg. Derfor bør det tillates bruk av snøskuter. Skadefelling på sporsnø gir større mulighet enn skadefelling på barmark, det gir også reduserte kostnader for samfunnet. Det vil også redusere behovet for ekstraordinære uttak og hiuttak i regi av Miljødepartementet. Alle disse tiltakene gjør det enklere å drive med god rovdyrforvaltning, noe som også er konfliktdempende. I største delen av Norge slippes sau ut på innmarksbeite allerede fra ca. 1 mai. Store roviltskader/tap av husdyr har tidligere oppstått i mai og en rask saksbehandling med stående løyver til skadefelling fra de nevnte organ vil løse dette. Derfor bør roviltmyndighetenes myndighet utvides.

Styrets merknad:

Styret støtter intensjonene i forslaget og ber om at det sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering og eventuell innarbeiding i en bredere uttalelse om rovdyrpolitikk.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 103

Tittel: Gentesting ulv

Fra: Rendalen Arbeiderparti, Ringebu Arbeiderparti og Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag:

Alle tilgjengelige ulver som blir radiomerket skal gentestes av en godkjent nøytral institusjon. Resultater av gentestene skal være offentlig tilgjengelig.

Begrunnelse:

Det er en stor mistillit mellom den berørte del av befolkningen og de offentlige organ som sier de har slike gentester. Dette løses umiddelbart ved å gjennomføre dette kravet.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ber om at det sendes over til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering og eventuell innarbeiding i en bredere uttalelse om rovdyrpolitikk.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

SAMFERDSEL, BREDBÅND OG INFRASTRUKTUR

Forslag nr. 104

Tittel: Innlandet fylkeskommune må ivareta den organiserte taxi-næringa

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Ved anbud på taxikjøring, enten det er til pasienttransport, skoleskyss eller annet, må Innlandet Arbeiderparti passe på hvordan anbudskravene utformes, slik at vi kan beholde en organisert, regulert og seriøs taxi-næring.

Begrunnelse:

Nåværende regjering har lagt til rette for frislipp av taxi-næringa, noe som kan være katastrofalt i enkelte områder i Innlandet. I anbud stilles det strenge krav til de som skal kjøre og de presses til å gå stadig ned i sine tilbud. Dette gjør at svært mange må ha en annen jobb i tillegg til taxi-kjøring, eller de vurderer om det i det hele tatt er verdt å legge inn anbud all den tid det må gå på bekostning av blant annet lønn. Det blir vanskelig å investere i nye og miljøvennlige biler når framtiden er usikker. For mange bosatte i Innlandet er det en trygghet å kjenne taxi-sjåføren som skal kjøre ditt barn på skolen eller din syke mor til sykehuset. Den lokalkunnskapen taxi-sjåførene har, og det at de har en relasjon til personer de kjører ofte, er en ekstra trygghet. Ved å stadig presse taxi-næringa ved anbud, kan vi miste de lokale sjåførene, noe som vil skape en utrygghet for innbyggerne.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse – enten om arbeidsliv eller om samferdsel.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 105

Tittel: Nasjonal infrastrukturereform i distriktene

Fra: Elverum Arbeiderparti, Engerdal Arbeiderparti, Stor-Elvdal Arbeiderparti, Trysil Arbeiderparti, Våler Arbeiderparti og Åmot Arbeiderparti

Forslag:

Det gjennomføres en infrastrukturereform i Norge for å sikre fiberbredbånd til alle husstander i landet, med spesiell satsning på distriktene.

Begrunnelse:

Det er et stadig økende behov for høyhastighetsbredbånd i hele landet. Den teknologiske utviklingen er formidabel og bruken av skytjenester og streamingtjenester øker stadig. I mange deler av landet i dag er det ikke mulig å få tilfredsstillende bredbåndskapasitet for å sikre en moderne infrastruktur som kan overta for den etterhvert ikke tilfredsstillende ADSL-standarden mange har i dag. Behovet for en betydelig kapasitetsøkning i hjem er viktig, i en tid hvor vi ser at bredbåndstjenester utvikler seg og vi ser at smarte hjem og velferdsteknologi blir en stadig større del av vårt liv. I tillegg ser vi at moderne næringer i stadig større grad har behov for høykapasitetsbredbånd, noe som i dag ekskluderer deler av landet som etableringssteder for lokale gründere og bedrifter.

Det er behov for en nasjonal infrastrukturereform, som er et stort infrastrukturprosjekt hvor man avsetter midler og samarbeider på tvers av tilbydere, staten og kraftselskapene om å tilgjengelig gjøre fiberbredbånd i alle deler av landet, hvor distriktene og steder hvor kommersiell utbygging ikke er mulig.

Styrets merknad:

Styret støtter at staten må ta en større del av ansvaret for å sikre bredbånd til alle, og ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for å innarbeides i en uttalelse om bredbånd.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 106

Tittel: Dobbeltsporet jernbane til Lillehammer

Fra: Øyer Arbeiderparti

Forslag:

Dobbeltsporet jernbane til Lillehammer har blitt skjøvet ut i tid, vi mener at det nå må komme på plass så fort som mulig. Det må også startes å bygge på Lillehammer og sørover det er mellom Lillehammer og Hamar det er flaskehalsene for jernbanen.

Begrunnelse:

Utbygging av jernbanen er et klimatiltak som vi monne, både i byene og distriktene. Vi får ikke mer gods over på bane, før en bygger ut dobbeltspor og flere tog i drift. Veldig godt miljøtiltak, mer transport fra vei over til bane, både når det gjelder person- og godstrafikken. Ha fokus og «presse» på slik at ikke prosjektet stadig skyves ut i tid.

Styrets merknad:

Styret støtter opp om tidligere prioriteringer knyttet til nasjonal samferdselspolitikk, og viser til tidligere årsmøtevedtak i både Hedmark og Oppland om dette. Fylkeskommunen og våre fylkespolitikere er nå i prosess med involvering av regionråd og kommuner som del av NTP-arbeidet.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 107

Tittel: Kollektivtransporten må bedres i distriktene

Fra: Øyer Arbeiderparti

Forslag:

I de fleste distrikter er kollektivtransporten ikke eksisterende og de fleste er avhengig av egen bil for å komme seg på jobb og fungere i sosiale sammenhenger. Det er mange som i dag bor i byer og dermed ikke trenger egen bil i hverdagen, men hvis de skal besøke distriktene i forbindelse med ferier så må svært mange ha bil for å kunne ta seg rundt.

Begrunnelse:

Tilgjengelig kollektivtransport i distriktene slik som i byene er et viktig og godt miljøtiltak, derfor må det regulariteten bedres og frekvens på tilbudet må økes. Øyer er et av landets viktigste fritidsområde, det må etableres ordninger som gjør det attraktivt å benytte kollektivtransport som fremkomstmiddel for å komme på hytta. Det må etableres flere knutepunkter for å lette overgangen fra et transportmiddel til et annet. Tidligere nedlagte stasjoner på jernbanen må revitaliseres og avgangstider må synkroniseres, slik at en ikke behøver å vente timevis ved overgang fra et transportmiddel til et annet. I tillegg må det opprettes valgmuligheter for f.eks. leie av sykkel, bil, mopeder og annet der dagens kollektivtransport stopper.

Styrets merknad:

Styret mener temaet kan passe inn i en uttalelse om samferdsel, og ber om at det oversendes til redaksjonskomiteen for å vurderes nærmere.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 108

Tittel: Sømløs overgang over fylkesgrensene for kollektivtilbud

Fra: Gran Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil gjøre det enklere å reise klimavennlig i Innlandet. For å sikre mobilitet og et best mulig attraktivt kollektivtilbud for innbyggerne skal Arbeiderpartiet arbeide for å få til avtaler med tog- og busselskap både innad i og med Innlandets naboregioner.

Begrunnelse:

Nye grenser mellom kommuner og regioner gir nye utfordringer, men også potensielle muligheter. Et godt og sømløst kollektivtilbud mellom Innlandet og nabofylker vil gjøre kollektivvalget mer attraktivt og enklere for våre innbyggere. Det vil også kunne bidra til økt innpendling til vårt fylke og på sikt bedre driftsgrunnlag for Innlandstrafikk. Et viktig tiltak for å gjøre det enkelt å velge klimavennlige løsninger.

Styrets merknad:

Styret viser til vedtak i fylkesbudsjettet for 2020 der dette er fulgt opp.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa

Forslag nr. 109

Tittel: Grønne transportvalg i Innlandskommunene

Fra: Gran Arbeiderparti

Forslag:

Alternative løsninger for et styrket kollektivtilbud i grender med spredt bebyggelse skal utredes og testes via fylkeskommunens eget transportselskap, Innlandstrafikk.

Begrunnelse:

Transport står for 30 % av klimautslippene i Norge. I kommuner med spredt bebyggelse er prosentandelen enda høyere. Ser man på utslipp på vegtrafikk pr. innbygger har Innlandet landets høyeste utslipp. Utbygging av infrastruktur og utvikling av stadig bedre kollektivtilbud vil derfor ha stor betydning for at klimamålene skal nåes. I Innlandet er det mange spredtbygda kommuner og det må også bli mulig å reise miljøvennlig for folk som bor på bygda. Sauda kommune har via busselskapet de er tilknyttet utviklet tilbudet HentMeg. Innlandet må innhente erfaring fra dette og andre alternative måter å organisere kollektivtilbud innad i kommunene på. For eksempel ved flere småbussruter, tilkallingsruter eller liknende.

Styrets merknad:

Styret er kjent med at det jobbe med dette allerede, og foreslår at arbeidet følges opp av fylkestingsgruppa.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa

Forslag nr. 110

Tittel: Tung belastning på avlastningsveier og anleggsveier i forbindelse med utbygging av stamveier

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet mener avlastningsveiene og anleggsveiene må rustes opp til å håndtere økt trafikkavvikling over lengre tid - før stamveiene bygges om. Det må være et godt samarbeid mellom kommunene, fylke og utbyggere ettersom dette er et felles ansvar.

Begrunnelse:

Særlig ved bygging av nye hovedveier, blir trafikkbelastningen på sideveier stor over lengre tid. Dette går ofte ut over trafikksikkerheten til både myke og harde trafikanter.

Underdimensjonerte planløsninger, manglende gang- og sykkelveier, dårlig sikt, mangelfull skilting og asfalt som går oppløsning er noen eksempler på farer.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget oversendes til redaksjonskomiteen for nærmere vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 111

Tittel: Jernbaneorganisering på villspor

Fra: Løten Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet vil samle jernbanedriften, sikre jernbanefaglig kompetanse under statlig styring og sier nei til privatisering av jernbane.

Begrunnelse:

Regjeringens jernbanereform (vedtatt i 2015) har til nå kun ført til en fragmentering av ansvar, flere direktørstillinger, høye lederlønninger, utrygghet for de ansatte og en alvorlig nedgang i frakt av gods på jernbane. Ved juni 2019 vet vi at reformen har kostet 1,3 milliarder. Det er feil anvendte penger når vi vet at stadig flere ønsker å reise med tog.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det oversendes til redaksjonskomiteen for vurdering.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 112

Tittel: Utbygging av dobbeltspor til Lillehammer

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

Lillehammer Arbeiderparti krever at dobbeltspor til Lillehammer må være ferdigbygd senest innen 2034.

Begrunnelse:

Intercity-utbyggingen er stadig under press med manglende planleggingsmidler og nye målsetninger for ferdigstillelse. Utgangspunktet var at alle strekningene til Lillehammer, Skien og Halden skulle være ferdige innen 2030. Dagens regjering og storting følger ikke opp og det er allerede utsatt ferdigstillelsen til Lillehammer til 2034.

Dovrebanen er særdeles viktig for Norge. Dobbeltspor til Lillehammer vil bidra til at persontrafikken kan effektiviseres og at vi når de internasjonale klimaforpliktelsene våre. Dobbeltspor vil også bidra til utviklingen av næringslivet i Innlandet som i dag opplever ulemper på grunn av lange avstander.

Lillehammer Arbeiderparti vil være en aktiv pådriver for å få fullført utbyggingen så raskt som mulig og vil utvikle Lurhaugen til et moderne og effektivt knutepunkt.

Styrets merknad:

Styret støtter opp om tidligere prioriteringer knyttet til nasjonal samferdselspolitikk, og viser til tidligere årsmøtevedtak i både Hedmark og Oppland om dette. Fylkeskommunen og våre fylkespolitikere er nå i prosess med involvering av regionråd og kommuner som del av NTP-arbeidet.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 113

Tittel: E6 gjennom Gudbrandsdalen må fullføres snarest
Fra: Nord-Fron Arbeiderparti

Forslag:

De to gjenstående parsellene på E6 gjennom Midt- og Nord-Gudbrandsdal må bli løfta fram og prioritert for snarlig utbygging. Fullføring av disse strekningene er svært viktig for både framkommelighet og trafikksikkerhet.

Begrunnelse:

E6 Ringeby-Otta er som kjent bare halvferdig, da parsellene Fåvang-Frya og Sjoa-Otta gjenstår. Likevel kreves det inn bompenger for hele strekningen. Parsellene er nå i porteføljen til Nye Veger, men ser ikke ut til å bli prioritert. Selskapet er nå klar til å begynne på strekningen Storhove-Øyer i 2020, og arbeider nå med å planlegge strekningen Moelv-Lillehammer. De gjenstående strekningene i Midt-dalen ser ut til å bli «glømt» nok en gang.

Styrets merknad:

Styret støtter opp om tidligere prioriteringer knyttet til den såkalte «lottorekka», og viser til tidligere årsmøtevedtak i både Hedmark og Oppland om dette. Fylkeskommunen og våre fylkespolitikere er nå i prosess med involvering av regionråd og kommuner som del av NTP-arbeidet.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 114

Tittel: Riksveg 4
Fra: Gjøvik Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti prioriterer rv. 4 høyest av nye prosjekt i NTP.

Innlandet Arbeiderparti går inn for en helhetlig utbygging av rv. 4 Mjøsbrua – Oslo i første del av NTP-perioden, dvs. i 2022-2028. Det er to strekninger som særlig bør prioriteres: ny firefelts veg på strekningen Raufoss – Gjøvik – Mjøsbrua, og ny veg mellom Nittedal og Oslo, med tunnel under Rotnes og nytt løp i Hagantunnelen.

Begrunnelse:

Innbyggerne og næringslivet i kommunene på strekningen Oslo – Nittedal – Hadeland – Gjøvik – Mjøsbrua trenger et effektivt og trafikksikkert transporttilbud for å utvikle byer, tettsteder og næringsliv. Hensynet til trafikksikkerhet, bedre bomiljø og kortere reisetid mellom arbeidsmarkedene må veie tungt. Utbygging av rv. 4 vil styrke og videreutvikle en av Norges viktigste eksportrettede industriregioner. Næringsklyngen på Raufoss gir arbeid til rundt 3000 mennesker og eksportinntekter på 9 milliarder i året. Dagens rv. 4 er en vesentlig ulempe når disse bedriftene skal konkurrere på det internasjonale markedet. Trafikkmengden mellom Raufoss og Mjøsbrua varierer mellom 11 000 og 18 000 kjøretøy pr. døgn. Strekningen Gjøvik - Mjøsbrua har flere svært ulykkesutsatte kryss. Vegmyndighetene anbefaler firefelts veg med midtdeler der trafikken er høyere enn 12 000 kjøretøy i døgnet. Utbygging av rv. 4 vil binde hele Mjøsbyregionen sammen og gjøre dette til en mer bærekraftig region, der det blir attraktivt å bo, jobbe og etablere nye arbeiderplasser. Kommunene mellom Oslo og Gjøvik trenger også bedre jernbaneforbindelse. I andre del av

NTP-perioden (2028-2033) bør derfor planlegging av ny trasé med dobbeltspor på Gjøvikbanen fra Oslo S til Roa, starte. Strekningen Oslo S – Hakadal bør prioritere

Styrets merknad:

Styret støtter opp om tidligere prioriteringer knyttet til den såkalte «lottorekka», og viser til tidligere årsmøtevedtak i både Hedmark og Oppland om dette. Fylkeskommunen og våre fylkespolitikere er nå i prosess med involvering av regionråd og kommuner som del av NTP-arbeidet.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 115

Tittel: Fylkesveg 55, Gadde

Fra: Lom Arbeiderparti

Forslag:

Fylkesveg 55 ved Galdesand i Bøverdalen, bygge tunell.

Begrunnelse:

Fylkesveg 55 er ein nasjonal turistveg. Vegen er også hovedferdselsåren fra Sogn til østlandet, når vegen er åpen. Denne strekningen er smal og direkte farlig å ferdes i. Det er rett på «gjelet» på eine sida og stort, rasfarlig berg på andre. Det er stor trafikk her om sommaren over sognefjellet. Det er mange bussar og trailere som køyrer der. Ved å bygge tunell vil trafikksikkerheten øke betrakteleg.

Styrets merknad:

Styret mener forslaget passer best inn i en mulig framtidig prioritering av samferdselsprosjekter.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa og arbeidet med nytt fylkesvegprogram

Forslag nr. 116

Tittel: Smale bruer Fv55

Fra: Lom Arbeiderparti

Forslag:

Fylkesveg 55, bru ved Røysheim og Elveseter. Utvidelse av 2 stk bruer.

Begrunnelse:

Fylkesveg 55 er ein nasjonal turistveg. Vegen er også hovedferdselsåren fra Sogn til østlandet, når vegen er åpen. Det er stor trafikk her om sommaren over Sognefjellet. Det er mange bussar og trailere som køyrer der. Det kan ikkje møtes 2 biler på bruene. Breddeutvidelse vil gjøre at det blir bedre flyt i trafikken, og trafikksikkerheten vil øke betrakteleg.

Styrets merknad:

Styret mener forslaget passer best inn i en mulig framtidig prioritering av samferdselsprosjekter.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa og arbeidet med nytt fylkesvegprogram

Forslag nr. 117

Tittel: Fv 55, tunell gjennom Sognefjellet

Fra: Lom Arbeiderparti

Forslag:

Fylkesveg 55, Bygge tunell gjennom Sognefjellet.

Begrunnelse:

Fylkesveg 55 er ein nasjonal turistveg. Vegen er også hovedferdselsåren fra Sogn til østlandet, når vegen er åpen. Denne vegen er smal og lite effektiv for å koma seg fort til Vestland, og for yrkestransport. Store deler av året er vegen stengt grunnet mykjy snø og ruskete vær. Det har vore arbeidd akvitvt både frå Luster og Årdal med å få på plass ein tunell. Ved å bygge tunell gjennom Sognefjellet vil øst-vest trafikken bli helårlig og mykjy tryggare.

Styrets merknad:

Styret mener forslaget passer best inn i en mulig framtidig prioritering av samferdselsprosjekter.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa og arbeidet med nytt fylkesvegprogram

Forslag nr. 118

Tittel: Knyte saman Fv 2640 og Fv 2646, ruste opp Liavegen

Fra: Lom Arbeiderparti

Forslag:

Knyte saman Fv 2640 og Fv 2646, Staurust – Tronodden. Oppruste Liavegen Fv 2640

Begrunnelse:

Staurust - Tronodden er ei strekning på om lag 4 km. Ved å knyte saman vegene blir det bedre beredskap for utrykningskjøretøyene, og det blir ein ny omkjøringsveg ved hendelser/stengt Rv 15 mellom Lom og Skjåk. Liavegen Fv 2640 er ein smal, svingete grusveg på nordsida av Vågåvatnet mellom Vågå og Lom. Det er mange fastbuande langs vegen. Vegen blir også brukt til omkjøringsveg ved hendelser/stengt Rv 15 mellom Vågå og Lom. Ved å knyte saman vegene og ruste opp Liavegen vil fastbuande føle seg tryggare, trafiksikkerheten og beredskapen øke betrakteleg.

Styrets merknad:

Styret mener forslaget passer best inn i en mulig framtidig prioritering av samferdselsprosjekter.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa og arbeidet med nytt fylkesvegprogram

Forslag nr. 119

Tittel: Rv 15, nye tuneller på Strynefjellet

Fra: Lom Arbeiderparti

Forslag:

RV 15, Bygge nye tuneller på Strynefjellet

Begrunnelse:

Tunellene på Strynefjellet er smale, mørke og det er stilt store spørsmål om trafiksikkerheten og beredskapen i disse. Ved å bygge nye tuneller som tilfredsstiller dagens krav, vil trafikkbilde og sikkerheten øke betrakteleg.

Styrets merknad:

Styret støtter opp om tidligere prioriteringer knyttet til den såkalte «lottorekka», og viser til tidligere årsmøtevedtak i både Hedmark og Oppland om dette.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 120

Tittel: Rv 15 Garmo, forleng gang- og sykkelveg både østover og vestover
Fra: Lom Arbeiderparti

Forslag:

RV 15, Forleng gang- og sykkelvegen både østover og vestover i Garmo, Lom

Begrunnelse:

Ved å forleng gang- og sykkelvegen ca. 400 meter østover, vil den fange opp 5 husstander og 1 feriehus, og den vil bli like lang som hastighetsnedsettelsen (60 km/t) gjelder på Rv 15. Ved å forleng gang- og sykkelvegen vestover ca. 800 meter, vil det bli sammenhengende gang- og sykkelveg gjennom Garmo og frem til bygdahuset (forsamlingshus). Etter at skulen vart nedlagt i Garmo, blir bygdahuset mer brukt til diverse aktiviteter. Ved å forleng gang- og sykkelvegen både østover og vestover, vil trafiksikkerheten øke betrakteleg.

Styrets merknad:

Styret støtter opp om tidligere prioriteringer knyttet til den såkalte «lottorekka», og viser til tidligere årsmøtevedtak i både Hedmark og Oppland om dette.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 121

Tittel: Buss i egenregi i Innlandet
Fra: Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil ta tilbake den konkurranseutsatte busstrafikken i fylket i løpet av 2020, slik at tjenesten kan løses i egenregi når nærstående kontrakter løper ut.

Begrunnelse:

Busstrafikken er avgjørende infrastruktur for å kunne gjøre avstandene i det nye fylket mindre, samtidig som busstrafikken er et viktig bidrag i reduksjon av negative klimagasser. Derfor er det avgjørende at busstrafikken blir organisert og løst effektivt. Egenregi bidrar til nettopp dette, og vil føre til en mer effektiv drift av busstrafikken enn konkurranseutsatt busstrafikk. I dag er busstrafikken i Innlandet konkurranseutsatt til private bussoperatører. Innlandet Arbeiderparti må jobbe for å ta tilbake busstrafikken i egenregi.

Det er flere utfordringer med konkurranseutsatt busstrafikk:

- Store overskudd til investorer/eiere – midler tapt for fylkeskommunen. I perioden 2015-2018 hadde tre private busselskaper ett samlet overskudd og konsernbidrag på 1110 millioner kroner. De tre busselskapene operer også i Innlandet.
- Dårlig utnyttning av materiell og utstyr – ulønnsomt og ikke bærekraftig. I 2014 dokumenterte De Facto at bussene i anbud bare brukes 2/3 av forventet levetid.
- Anbudsregimet medfører økt byråkrati i form av høyere administrative kostnader
- Tap av kvalitetsutvikling og strategiske valgmuligheter. Anbudssystemet binder kvaliteten gjennom beskrivelsene i anbudsgrunnlaget, og leveransen låses i kontrakten.
- Ansatte i busselskapene har liten innflytelse på gitte rammer.

Drift i egenregi er lurt, lønnsomt og styringseffektivt.

- Styring gjennom politiske og administrative vedtak er klokt. Drift i egenregi gjør endring og omstilling enklere og raskere å gjennomføre. Politikerne kan styre gjennom vedtak og ikke gjennom kontrakt.
- Lavere kapital – og administrasjonskostnader
- Bedre og mer effektiv utnytting av kjøretøy og materiell. Egenregi gir mulighet for bedre utnyttelse, tettere og bedre vedlikehold øker livslengden og reduserer investeringsbehovet. Materiellet kan fornyes gradvis, i stedet for alt på en gang.
- Medarbeiderinvolvering. Trepertssamarbeid og mer-innflytelse gir innovasjon og gode resultater.
- Flere regionale arbeidsplasser i Innlandet, istedenfor hos private busselskap i Oslo eller Trøndelag.

På årsmøtet 2019 til Innlandet Arbeiderparti ble det vedtatt at Innlandet Ap vil arbeide for at den fylkeskommunale busstrafikken blir løst gjennom egenregi istedenfor gjennom anbud og det er bra, men foreløpig har det ikke vært stor utvikling i saken. Det er derfor viktig at det blir framgang i saken og spesielt med tanke på at anbudskontrakter avsluttes de nærmeste årene.

Styrets merknad:

Styret viser til årsmøtevedtak fra 2019, som er fulgt opp av fylkestingsgruppa i budsjettvedtaket for 2020. Utredning skal igangsettes.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa

Forslag nr. 122

Tittel: Internettilgang, et offentlig ansvar

Fra: Nordre Eidskog Arbeiderlag

Forslag:

Løsninger basert på et sosialdemokratisk grunnsyn må sikre hver enkelt innbygger i Norge et fremtidsrettet nettilbud.

Begrunnelse:

I dagens samfunn er behovet for elektronisk kommunikasjon økende. Ikke minst fordi offentlige instanser er basert på dette i kontakten med befolkningen.

Samtidig er det slik at en betydelig del av befolkningen ikke har nettilgang av tilstrekkelig kvalitet og kapasitet.

Utbyggingen av dette tilbudet er i dag helt avhengig av kommersielle aktører.

Dette betyr at betydelige områder i landet ikke er interessant å bygge ut sett fra et kommersielt økonomisk perspektiv.

Med utgangspunkt i et sosialdemokratisk ståsted er dette en helt uakseptabel utvikling.

Konsekvensen av dette må være å finne politiske løsninger som utjevner forskjeller i utbyggingstakten også der hvor folk bor grigrendt.

Det er hevet over enhver tvil at dagens finansieringsordning ikke er tilstrekkelig og innebærer betydelige egenandeler for den enkelte.

Det bes derfor om at Arbeiderpartiet utarbeider forslag på løsninger som er basert på et sosialdemokratisk grunnsyn og ut i fra dette sikrer hver enkelt innbygger i Norge et fremtidsrettet nettilbud.

Styrets merknad:

Styret viser fylkesvalgprogrammet vårt, og konstaterer at forslaget er i tråd med ambisjonene som er vedtatt der. Forslaget ønskes oversendt til redaksjonskomiteen for vurdering i forbindelse med en uttalelse om bredbånd.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 123

Tittel: Innfartsparkering inn til Hamar

Fra: Hamar Arbeiderparti

Forslag:

Det opprettes pendlerparkeringer med kollektivtilbud og sykkelutlån ved innfartsveiene til Hamar. Vi ønsker:

- at det etableres (pendler)parkeringsplasser ved Hamars innfartsårer. Parkeringsplassene må ha tilstrekkelig med ladestasjoner.
- Vurdere opprettelse av shuttlebusser mellom parkering og Hamar sentrum. Evt. om innfartsparkeringsplassene legges opp til eksisterende stoppested for buss.
- at Hamar kommune tilrettelegger for utlånssykler på parkeringsplassene for de som velger sykkel framfor bussen.
- at utvalget for samferdsel i Innlandet fylkeskommune utarbeider strategi for innfartsparkering i Innlandet fylke i samarbeid med Bane Nor, Statens vegvesen og kommunene. Strategien kan evt. innarbeides i Mjøsbyen ATS.

Begrunnelse:

Mindre kø, kork og kaos på veiene inn til sentrum

Innfartsparkering er parkering hvor de reisende parkerer bilen, og tar sykkel eller kollektivtransport inn til sentrum. Innfartsparkering er dermed en viktig del av kollektivsystemet som bidrar til å begrense utslipp av klimagasser fra veitrafikken dersom den totale distansen som kjøres med bil blir redusert. De som er bosatt i bygdene i Hamar har ikke et kollektivtilbud som gjør det mulig å la bilen stå hjemme.

De daglige arbeidsreisene inn til Hamar er årsak til at biltrafikken korker seg på innfartsveiene. En utredning fra Bane Nor viser at 40 prosent av reisende ut av Hamar kom i bil, enten som passasjer eller fører til jernbanestasjonen. I tillegg pendler mange inn til jobb i Hamar med bil. Innfartsparkering vil dermed både bidra til et mer miljøvennlig transportsystem og til å gjøre Hamar sentrum mer attraktiv.

I dag opptar arbeiderne parkeringsplassene i sentrum, fordi de ikke har alternativer.

Innfartsparkeringer vil redusere behovet for parkeringsplasser i Hamar sentrum og vil gjøre det mer tilgjengelig for bevegelsehemmede og handlende slik næringslivet ønsker.

Et samarbeid mellom Innlandet fylkeskommune, Hamar kommune og Statens vegvesen om utbygging og drift av innfartsparkeringstilbud for bil- og sykkel, vil bidra til dette. Det eksisterer allerede et godt kollektivtilbud ved innfartsårene til Hamar i dag, og dette kan benyttes ved etablering av innfartsparkering/pendlerparkering «Park and ride».

Innpendling til Hamar (tall fra 2017, Hedmark fylkeskommune)

Bosatt i kommune:	Innpendling ant. Personer	Busstilbud
Ringsaker	2 897	101, B23, B26
Stange	3 281	B22, B23, B24
Elverum og Løten	1 831	101, 107, 654, B26
Resten av Hedmark	425	Dekkes over

De fleste trafikkforskere mener det trengs andre tiltak enn større veier for å redusere bilkøene. I Hamar, som de fleste andre steder i Innlandet, bor det folk utenfor gangavstand fra de viktigste kollektivlinjene, eller som er avhengig av bil av andre grunner. Derfor er innfartsparkeringen et kompromiss mellom matpakkekjøring og kollektivbruk. Hamar Arbeiderparti ønsker at de som kjører bil helt fram til arbeidsplassen i dag, skal velge innfartsparkering og kollektivtransport.

Styrets merknad:

Styret mener forslaget bør vurderes nærmere av fylkestingsgruppa opp mot de samferdselsprosjektene fylkeskommunen er en del av.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa

Forslag nr. 124

Tittel: Bussruter mellom Kongsvingerregionen – Oslo/Øvre Romerike/Gardermoen
Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderpartiet skal arbeide for opprettelse og offentlig drift av faste bussruter fra Kongsvingerregionen og inn mot Oslo-området og Øvre Romerike.

Begrunnelse:

Mange fra Kongsvingerregionen har sitt daglige arbeid i Oslo-området og Øvre Romerike. Det går tog til Oslo, men det går ikke buss til områder som ikke dekkes av jernbanen. Dette er til hinder for en del arbeidssøkere som ikke kjører bil selv. Øvre Romerike er et svært viktig arbeidsmarked for arbeidsmarkedet for Kongsvingerregionen, både for egne innbyggere og for tilgang til ulik spisskompetanse som næringslivet i regionen trenger og som lettere innhentes gjennom innpendling. Bare på Oslo Lufthavn og næringer tilknyttet denne skapes det årlig 500 – 600 nye arbeidsplasser. Dette er både kompetansearbeidsplasser og arbeidsplasser for personer med lavere utdanning. Lokalt gir NAV tydelig uttrykk for at de kan sysselsette flere arbeidssøkere i regionen dersom det er en bedre kollektivforbindelse til Øvre Romerike enn i dag. Dette gjelder spesielt arbeidssøkere uten førerkort og flyktninger. Akershus Universitetssykehus avdeling Kongsvinger skal dekke lokalsykehusfunksjonen for Nes, Ullensaker og Eidsvoll kommuner. Dette betyr at Kongsvinger sykehus har fått 70.000 nye beboere de skal betjene. Pasienter og pårørende må få en bedre kollektiv tilgjengelighet. har flere pasienter fra området og det har økt behovet for bussforbindelse betraktelig. Ved å tilrettelegge for et bedre kollektivtilbud fra Kongsvingerregionen til Øvre Romerike vil dette resultere i reduserte klimautslipp og kunne bidra til en reduksjon i trafikk på en strekning som i dag har meget høy trafikk, deriblant i områder hvor det er mange barn som går til og fra skole.

Innlandet Arbeiderparti må arbeide for å få på plass en slik bussforbindelse så snart som mulig, for å gi flere tilgang på et stort arbeidsmarked, sikre kollektiv adkomst til Kongsvinger sykehus og ikke minst av miljøhensyn.

Styrets merknad:

Styret viser fylkestingets budsjettvedtak for 2020. Utredning av tilbudet skal gjennomføres.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa

Forslag nr. 125

Tittel: Det grønne prosjektet - Godspakke innlandet - kan ikke vente lenger – det må bygges nå!
Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

I første halvdel av neste NTP rullering må 5 jernbanetiltak mellom Hamar og Kongsvinger prioriteres ferdig bygd. Disse er i prioritert rekkefølge; ny terminalløsning for tømmer i

Kongsvinger. Kapasitetsøkning på strekningene (Solørbanen og Kongsvingerbanen mot Sverige). Tilsving i Kongsvinger og Elverum samt elektrifisering av strekningen Hamar – Elverum – Kongsvinger.

Begrunnelse:

Disse 5 jernbanetiltakene alle mellom Hamar - Kongsvinger og riksgrensen vil løfte kvaliteten til transporttilbudet på bane både for skognæringen i innlandet, industrien i Midt- og Nord-Norge så vel som på Østlandet. Effektene av tiltakene er solide spesielt når næringslivets utvikling ses under ett. Pakken tilrettelegger for omfattende næringsutvikling slik at den like gjerne kunne vært benevnt som Næringspakke Innlandet. Beregningsgrunnlaget for næringsnytte er basert på konservative estimater for utvikling i et langsiktig perspektiv.

Med elektrifisering og nye banetilkoblinger øker antall godstog over Rørosbanen/Solørbanen fra 24 godstog per uke i 2016 til 62 godstog per uke i 2050. Transportene av skogsvirke suppleres med andre varegrupper. Elektrifiseringen bidrar til at 8 togpar per uke med ulike former for gods etableres mellom Bodø og destinasjoner i Sverige over Kongsvinger.

Tiltakene utløser en økt årlig avvirkning i Innlandet som følge av lavere transportkostnader. Tiltakene fører til en umiddelbar reduksjon av transportkostnadene for skognæringen med ca. 40 mill. kroner med nåværende avvirkning. Sammen med resultatet fra KVVU for Kongsvingerbanen vil dette styrke innlandet som alternativ for nyetablert næringsliv og folk som ikke ønsker å bo midt i by'n.

Planlegging og gjennomføring av elektrifisering av Rørosbanen så starte så snart Hamar-Kongsvinger er klar. Viktig at en snarlig ser på alternative teknologier slik at dette ikke vil utsette tiltaket

Styrets merknad:

Styret er enig i at disse jernbanetiltakene må gjennomføres, og at det haster. Noe av det som foreslås er allerede vedtatt, og andre deler er i prosess.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 126

Tittel: Utbedringer av riksvei 3 (RV3) og elektrifisering av Røros- og Solørbanen
Fra: Elverum Arbeiderparti, Engerdal Arbeiderparti, Stor-Elvdal Arbeiderparti, Trysil Arbeiderparti, Våler Arbeiderparti og Åmot Arbeiderparti

Forslag:

Sterk satsing på riksvei 3 (RV3) ved fortsatt breddeutvidelser og fjerning av flaskehalsar og elektrifisering av Røros- og Solørbanen.

Begrunnelse:

Gjennom Østerdalen går to av landets viktigste samferdselsårer; nemlig RV3 og Rørosbanen.

RV3 er den desidert viktigste veiforbindelsen for godstrafikk mellom Trøndelag og Østlandet. Ca 85 % av tungtrafikken på nevnte strekning benytter denne traséen. I tillegg er det også mye privat- og turisttrafikk på veien. Den er breddeutvidet flere steder den senere tid, men det finnes fremdeles farlige strekninger som trenger både breddeutvidelse og nye traséer. Det kjøres fortare nå enn tidligere på veien på grunn av utbedringene og dette gjør at flaskehalsene blir ekstra trafikkfarligere.

Elektrifisering av Røros- og Solørbanen er et løft som vil gagne hele Norge. Det vil være nasjonaløkonomisk lønnsomt. Følgende argumenter er innlysende:

- Med elektrifisering av Røros- og Solørbanen oppnår vi i realiteten dobbeltspor mellom Oslo og Trondheim på strøm

- Av beredskapshensyn vil Røros- og Solørbanen kunne fungere som alternativ til Dovrebanen ved flom, ras o.l.
- Godstrafikk fra Nord-Norge og Trøndelag kan kjøres på denne banen. Hvis godset skal til utlandet kan det kjøres via Kongsvinger og via terminal ut i Europa i stedet for at alt gods skal gå via et allerede «sprengt» Alnabru
- Og sist, men ikke minst kan man benytte samme togmateriell på Dovrebanen og Røros- og Solørbanen.

Styrets merknad:

Styret støtter opp om tidligere prioriteringer knyttet til den såkalte «lottorekka», og viser til tidligere årsmøtevedtak i både Hedmark og Oppland om dette. Fylkeskommunen og våre fylkespolitikere er nå i prosess med involvering av regionråd og kommuner som del av NTP-arbeidet.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 127

Tittel: Lik nettleige i heile landet

Fra: Vang Arbeiderparti, Vestre Slidre Arbeiderparti, Øystre Slidre Arbeiderparti, Nord Aurdal Arbeiderparti, Sør-Aurdal Arbeiderparti og Etnedal Arbeiderparti.

Forslag:

Arbeide for ei lik nettleige i heile landet og sikre meir rettferdige straumkostnader for både næringsliv og private bustader.

Begrunnelse:

Prisen på nettleige varierer svært mykje landet over, og slik systemet er no er det ei urettferdig og usolidarisk ordning. Distrikta betaler mykje meir enn i sentrale strok, ein har sett tal på ein forskjell på 20 øre pr. kWh. Med lik nettleige vil ein få ei meir rettferdig ordning, noko som vil gagne dei aller fleste innbyggjarar i Innlandet og også fritidsinnbyggjarane. Det er også viktig for næringslivet å ha så like konkurransevilkår som mogleg. Lik nettleige for heile landet er forutsigbart og gjev betre rammevilkår for næringsliv og med det trygging av arbeidsplassar. Me er kjent med at denne problemstillinga no er ute på høyring via RME, og vil at Innlandet Arbeiderparti skal gå inn for den såkalla «frimerkemodellen» i ei eller anna form.

Styrets merknad:

Styret ønsker at redaksjonskomiteen vurderer forslaget i forbindelse med en samferdselspolitisk uttalelse.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 128

Tittel: Utbygging av E16

Fra: Vang Arbeiderparti, Vestre Slidre Arbeiderparti, Øystre Slidre Arbeiderparti, Nord Aurdal Arbeiderparti, Sør-Aurdal Arbeiderparti og Etnedal Arbeiderparti.

Forslag:

E16 Fagernes sør-Hande må inn i NTP 2022-33 i fyrste seksåperiode.

Begrunnelse:

SVV har brukt 6,7 mrd. kr på utbygging av E 16 gjennom Valdres. E 16 over Filefjell er 100 prosent vintersikker. Dei nærmaste åra skal E 16 gjennom Valdres byggjast ut vidare. Men det blir ståande att eit prosjekt: Fagernes sør-Hande. Dette prosjektet låg inne i NTP 2014-

23, men fall ut i NTP 2018-29 mellom anna pga. at det vart for dyrt. No har prosjektet gått gjennom ein prosjektoptimaliseringsanalyse som viser at ein kan redusere kostnadane med inntil 45%. Innlandet AP må prioritere dette prosjektet som eit av prosjekta i Innlandet i ny NTP periode 2022-33. ÅDT gjennom Fagernes er i underkant av 11 000 og det er eit skrikande behov etter å få bygd ut Fagernes sør-Hande. E 16 bind dei nye fylka Innlandet og Vestland saman.

Styrets merknad:

Styret støtter opp om tidlige prioriteringer knyttet til den såkalte «lottorekka», og viser til tidlige årsmøtevedtak i både Hedmark og Oppland om dette. Fylkeskommunen og våre fylkespolitikere er nå i prosess med involvering av regionråd og kommuner som del av NTP-arbeidet.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 129

Tittel: FV27

Fra: Folldal Arbeiderparti

Forslag:

Vinterberedskapen på FV 27 må styrkes for å bedre forbindelsen øst – vest i det nye Innlandet fylke.

Utbedring fra Enden og til bommen må også prioriteres, på lik linje med oppgradering fra Ringebu kirke.

Begrunnelse:

Etter at fylkene tok over ansvaret for FV 27, har vinterberedskapen blitt dårligere. Det er Innlandet fylke som har ansvaret for vinterberedskapen fra Ringebu til Enden. Denne veistrekningen blir enda viktigere for Folldal og andre kommuner i Nord-Østerdal når flere statlige funksjoner flyttes fra Hamar til Lillehammer i det nye Innlandet, og for at vi skal lykkes med økt samarbeid med kommunene i forhenværende Oppland.

I dag er vegen nattestengt mellom kl. 22.00 til 07.00 uansett vær. Skal den fortsatt være nattestengt, bør den åpnes senest kl. 06.00 og stenges kl. 23.00. Dette vil være til stor hjelp for de som skal tidlig på jobb/møter, men også for de som har aktiviteter på kveldstid. Det bør også vurderes nattåpen vei når været tillater det.

Det må også stilles strengere krav til utstyret for operatør. Slik det er i dag går det for lang tid å åpne veien igjen etter uvær, dette fordi utstyret som benyttes ikke er godt nok.

Videre er det behov for oppgradering fra Enden og opp til bommen, slik at trailere ikke blir stående på tverke i svingene og stenge ferdselen i begge retninger. Bilberginga er krevende, og det tar ofte lang tid før veien åpnes igjen.

Styrets merknad:

Styret mener forslaget passer best inn i en mulig framtidig prioritering av samferdselsprosjekter.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa og arbeidet med nytt fylkesvegprogram

Forslag nr. 130

Tittel: Utbygging av breiband.

Fra: Vang Arbeiderparti, Vestre Slidre Arbeiderparti, Øystre Slidre Arbeiderparti, Nord Aurdal Arbeiderparti, Sør-Aurdal Arbeiderparti og Etnedal Arbeiderparti.

Forslag:

Auka satsing på utbygging av breiband i distrikta.

Begrunnelse:

Tilgang på breiband av høg kvalitet er viktig for folk sin kvardag, for næringslivet og for offentlig tenesteyting. Mangel på tilgang fører til eit digitalt klasseskilje, mange skuleelevar får ikkje gjort heimearbeidet sitt, og det kan også føre til at bedrifter og næringar ikkje får utvikle seg grunna manglande tilgang til moderne kommunikasjonskanalar. Skal ein nå målsetjingane om velferdsteknolog, må også det grunnleggjande på plass. Innlandet Arbeidarparti meiner at breibandutbygginga må intensiverast i heile Innlandet, og at digital infrastruktur må likestillast med annan infrastruktur. Staten må ta ein større ansvar ved blant anna å løyve meir pengar til breibandutbygging gjennom statsbudsjettet.

Styrets merknad:

Styret viser fylkesvalgprogrammet vårt, og konstaterer at forslaget er i tråd med ambisjonene som er vedtatt der. Forslaget ønskes oversendt til redaksjonskomiteen for vurdering i forbindelse med en uttalelse om bredbånd.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 131

Tittel: Bedre kollektivtilbud fra Kongsvingerregionen til Hamar og til Gardermoen
Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Det må utvikles bedre busstilbud fra Kongsvingerregionen til Hamar, og fra Kongsvingerregionen til Gardermoen.

Begrunnelse:

I dag er det svært komplisert å ferdes kollektivt fra kommunene i Kongsvingerregionen til Hamar og Mjøsbyene. I praksis er eneste alternativ personbil dersom man skal på arbeid, private avtaler med offentlige instanser eller delta på kulturaktiviteter. Eneste alternativ er i praksis tog via Lillestrøm. Et godt busstilbud mellom Kongsvingerregionen og Hamarregionen med Mjøsbyene, vil knytte Innlandet enda tettere sammen. Området rundt Oslo Lufthavn Gardermoen har stort antall arbeidsplasser, og det ventes svært stor vekst i antall arbeidsplasser i nær framtid. Et godt kollektivtilbud fra Kongsvingerregionen til Gardermoen vil gjøre det lettere å få flere i arbeid, og vil bidra til mindre CO2 utslipp.

Styrets merknad:

Styret kjenner til at fylkeskommunen og fylkestingsgruppa vår jobber med forsterkning av busstilbudet, og ønsker at forslaget oversendes dit for vurdering og oppfølging.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa

Forslag nr. 132

Tittel: Prosjektet E16 fra E6 til Kongsvinger må ferdigstilles
Fra: Sør-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Det må avsettes tilstrekkelig med midler i NTP slik at Nye Veier AS får ferdigstilt E16 fra E6 til Kongsvinger.

Begrunnelse:

I juni 2019 overførte Stortinget ansvaret for strekningen Kongsvinger –Kløfta til Nye Veier AS (St.prp 110 S (2018-2019)). Planprosessen er i gang gjennom interkommunalt

plansamarbeid. Regjeringens mål med Nye Veier AS er raskere, enklere og billigere utbygging. Her har de muligheten til å vise det.

Denne stamveggruten er en av veiene i landet med høyest tungtransportandel. Riksgrensen Magnor er Norges nest mest trafikkerte grenseovergang. E16 er viktigste transportrute for trafikk fra Vestlandet, indre deler av Østlandet og deler av Trøndelag mot Sverige, Baltikum og delvis Nord-Norge. Frem mot 2040 vil E16 ha en trafikkvekst på 40 prosent og tungtrafikken vil øke mest. Dette skaper store utfordringer med dagens standard på gjenstående strekning.

For industrien er ferdigstilling av veien viktig for å kunne redusere klimaavtrykket. En bedre vei der vogntog kan holde jevn fart bidrar til redusert drivstofforbruk, og redusert CO2-utslipp. Dagens veg gir industrien et årlig tap på titalls millioner i form av ekstra tidsbruk.

Gjennom å koble kommunesentrene Kongsvinger, Skarnes, Årnes til veien vil E16 bidra til økte vekstmuligheter på grunn av at vi blir tettere koblet til Oslo / Gardermoen. Gjennom å sikre effektiv påførsel fra RV2 fra Solør og Magnor og RV24 fra Nord-Odal og Hamarregionen, vil vegen ha en stor nytte for Innlandet. Det er på tide å ferdigstille et prosjekt som har pågått i alt for mange år.

Styrets merknad:

Styret vurderer at forslaget gjelder det pågående arbeidet med ny NTP, og vil sende forslaget til de som jobber med dette.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 133

Tittel: Senk standardkravene på gang- og sykkelveg i distriktene
Fra: Tolga Arbeiderparti

Forslag:

- Standardkravene på gang- og sykkelveger i Norge er for generelle, og bør i større grad kunne tilpasses ulike deler av landet, bl.a. med tanke på ulik trafikkmengde.
- Ha et krafttak for trafiksikkerhet over hele landet: flere gang- og sykkelveger, også i bygdene, må bygges.

Begrunnelse:

Kravene som i dag stilles til vegstandard på gang- og sykkelveger er så strenge og firkantede at utbygging i områder med lavere befolkningstetthet ikke er aktuelt på grunn av kostnadene. Dette har ført til store reaksjoner blant både ordførere og folk flere steder i bygde-Norge. Det er viktig at Arbeiderpartiet nå følger opp prinsippene bak slagordet «by og land, hand i hand» og sørger for at det skal være trygt å ferdes i trafikken uansett hvor du bor i Norge. Det innebærer større utbygging av gang- og sykkelvegen, og da er lavere standard et godt og enkelt tiltak.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 134

Tittel: Elektrifiser Røros- og Solørbanen
Fra: Tolga Arbeiderparti

Forslag:

- Full elektrifisering av hele Røros- og Solørbanen

- Flere og lengre kryssningsspor
- Generelt bedre standard på infrastruktur
- Nye og mer moderne tog
- Flere avganger, særlig nordover fra Hamar på morgenen og sørover fra Røros på kvelden

Begrunnelse:

Røros- og Solørbanen er en av få gjenværende jernbanestrekninger i Norge som ikke er elektrifisert, og således et symbol på manglete satsning på regionen fra statlig hold. Store deler av Norges grønne naturressurser og skogbasert industri ligger langs Røros- og Solørbanen, og en opprustning vil derfor være strategisk viktig for å legge til rette for disse næringene. Dette vil altså ha stor verdi både for næring og befolkningen i Østerdalen som lengter etter et bedre skinnegående kollektivtilbud.

Røros- og Solørbanen er en av stambanene som binder Norge sammen. Sammen med Dovrebanen utgjør dette bindeleddet mellom Osloområdet og Østlandet i sør, og Trøndelag og Nord-Norge i nord. De siste årene har sistnevnte bane ofte vært stengt grunnet ras og dårlig vær, og Rørosbanen har da vært brukt til erstatning for denne. Da har man sterkt merket behovet for opprustning av denne banestrekningen, og med klimaendringene som bakteppe, er det ingen tvil om at dette behovet bare vil bli større og større. Det er nå derfor på høy tid at Røros- og Solørbanen i likhet med de fleste andre jernbaner i Norge, endelig blir elektrifisert. Dette kan ikke bare skyves lenger og lenger inn i framtida, handling må skje nå.

Styrets merknad:

Styret støtter opp om tidligere prioriteringer knyttet til nasjonal samferdselspolitikk, og viser til tidligere årsmøtevedtak i både Hedmark og Oppland om dette. Fylkeskommunen og våre fylkespolitikere er nå i prosess med involvering av regionråd og kommuner som del av NTP-arbeidet.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 135

Tittel: Avgjørende infrastruktur for det grønne skiftet

Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag:

For å gjøre Innlandet klart for det grønne skiftet, må det på plass en vesentlig mer effektiv jernbane for gods, og særlig tømmer.

Innlandet står for om lag 75% av tømmeravvirkningen i Norge. Det transporteres derfor svært mye tømmer i vår region, og mye skal til Kongsvinger. Vi må ha bedre kapasitet og en sømløs godstransport på Røros- og Solørbanen, for å flytte dette tømmeret mer effektivt.

Det er tre forhold som vil forbedre tømmertransporten:

- elektrifisering av Røros- og Solørbanen,
- lengere skiftespor
- tilsving i Hamar, Elverum og Kongsvinger så togene kan kjøre direkte uten å flytte lokomotivet fra den ene enden til den andre på de nevnte byer.

I denne prosessen må vi starte med å ruste opp tømmerterminalen i Kongsvinger, der er flaskehalsen størst. Videre vil Sørli tømmerterminal være sentral i terminalstrukturen for hele Innlandet når det gjelder tømmertransport, men terminalen ligger også svært godt til rette for å bidra til at en lykkes bedre med å få gods over fra vei til bane.

Styrets merknad:

Styret støtter opp om tidligere prioriteringer knyttet til nasjonal samferdselspolitikk, og viser til tidligere årsmøtevedtak i både Hedmark og Oppland om dette. Fylkeskommunen og våre fylkespolitikere er nå i prosess med involvering av regionråd og kommuner som del av NTP-arbeidet.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 136

Tittel: Kollektivtilbud på tvers av fylkesgrense
Fra: Nord-Odal Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet fylkeskommune (Innlandstrafikk) inngår et samarbeid med Viken (Ruter) slik at tilbudet kan videreutvikles med flere avganger, også lørdag og søndag.

Begrunnelse:

Busstilbudet mellom Eidsvoll og Sand er ett kollektivtilbud som har vært en stor suksess. Tilbudet har stor betydning for innbyggere på sider av fylkesgrensen mellom Viken og Innlandet. Det er nødvendig også å få bussavganger på lørdag og søndag.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 137

Tittel: Det grønne prosjektet - Godspakke innlandet - kan ikke vente lenger – det må bygges nå!
Fra: Grue Arbeiderparti

Forslag:

I første halvdel av neste NTP rullering må flere jernbanetiltak mellom Hamar og Kongsvinger Regionen prioriteres ferdig bygd. Samlebegrepet for disse tiltakene er Godspakke Innlandet. Disse er; ny terminalløsning for tømmer i Kongsvinger, Kapasitetsøkning på strekningene (Solørbanen og Kongsvingerbanen mot Sverige). Tilsving i Kongsvinger og Elverum samt elektrifisering av strekningen Hamar – Elverum – Kongsvinger.

Begrunnelse:

Disse jernbanetiltakene, alle mellom Hamar - Kongsvinger og riksgrensen, vil løfte kvaliteten til transporttilbudet på bane både for skognæringen i innlandet, industrien i Midt- og Nord-Norge så vel som på Østlandet. I tillegg vil Godspakke Innlandet danne en effektiv portal fra Norge og inn i EU.

Effektene av tiltakene er omfattende, spesielt når næringslivets utvikling ses under ett. Pakken tilrettelegger for økt næringsutvikling slik at den like gjerne kunne vært benevnt som Næringspakke Innlandet. Beregningsgrunnlaget for næringsnytte er basert på konservative estimater for utvikling i et langsiktig perspektiv.

Med elektrifisering og nye banetilkoblinger øker antall godstog over Rørosbanen/Solørbanen fra 24 godstog per uke i 2016 til 62 godstog per uke i 2050. Transport av skogsvirke suppleres med andre varegrupper. Elektrifiseringen bidrar til at 8 togpar per uke med ulike former for gods etableres mellom Bodø og destinasjoner i Sverige over Kongsvinger. Tiltakene utløser en økt årlig avvirking i Innlandet som følge av lavere transportkostnader. Tiltakene fører til en umiddelbar reduksjon av transportkostnadene for skognæringen med

ca. 40 mill. kroner med nåværende avvirkning. Resultatet fra konseptvalgutredningen (KVV) for Kongsvingerbanen er sammenfallende, og viser at dette tiltaket styrker innlandet som alternativ for nyetablert næringsliv, og for folk som ikke ønsker å bo midt i by'n. Planlegging og gjennomføring av elektrifisering av Rørosbanen må starte så snart Hamar-Kongsvinger er klar. Viktig at en snarlig ser på alternative teknologier slik at dette ikke vil utsette tiltaket

Styrets merknad:

Styret støtter opp om tidligere prioriteringer knyttet til nasjonal samferdselspolitikk, og viser til tidligere årsmøtevedtak i både Hedmark og Oppland om dette. Fylkeskommunen og våre fylkespolitikere er nå i prosess med involvering av regionråd og kommuner som del av NTP-arbeidet.

Styrets innstilling:

Oversendes fylkestingsgruppa, stortingsgruppa og arbeidet med ny NTP

Forslag nr. 138

Tittel: Statlig finansiering viktige fylkesveier
Fra: Østre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Forslag: Innlandet AP vil vektlegge den store betydningen som de viktigste fylkesvegene har, viser spesielt til fylkesveg 33 som Oppland fylkeskommune har karakterisert som den viktigste fylkesveien. Det kreves en langt sterkere prioritering av tilskuddsordningen til fylkesveger i NTP 2022-2033

Begrunnelse:

Innlandet har mange fylkesveier, og vedlikeholdsbehovet er stort. Med de midlene fylket har til rådighet vil man ikke kunne ta etter etterslepet på veinettet, og forfallet vil bare øke. Noen fylkesveier i Innlandet er av stor betydning for næringslivet, og er viktige for regioner. Fylkesvei 33 er i tillegg i en særstilling i og med at den går gjennom 2 fylker, Innlandet og Viken. Veien er en viktig transportåre for det lokale næringslivet i Østre Toten, og Gjøvikregionen forøvrig. Det er derfor viktig at fylkesgrensene ikke setter en stopper for en helhetlig utbygging.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 139

Tittel: Full bredbånd-dekning i Innlandet fylke
Fra: Vestre Toten Arbeiderparti

Forslag:

Full bredbånd-dekning i Innlandet fylke

Begrunnelse:

Et viktig element i å ta hele Innlandet i bruk er utbygging av bredbånd. I 2020 er det helt avgjørende for å kunne betale regninger, kommunisere, gjøre skolearbeid, logge på i nettbank og ta i bruk alle kommunale tjenester som har blitt digitalisert.

Styrets merknad:

Styret viser til innstilling i forslag nummer 130.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

SOSIALPOLITIKK, TRYGG VELFERD, REDUSERTE FORSKJELLER**Forslag nr. 140**

Tittel: Barnetrygd skal ikke regnes med ved beregning av økonomisk sosialhjelp
Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Nord-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Den økonomiske sosialhjelpen til barnefamilier må styrkes ved å endre loven slik at barnetrygden ikke inntektsberegnes i behandling av økonomisk sosialhjelp.

Begrunnelse:

Stadig flere barn lever i familier med vedvarende lavinntekt og er avhengig av økonomisk sosialhjelp. Antallet har dessverre økt, og flere kommuner må gjøre avbøtende lokale tiltak for å bedre situasjonen. Dette går ut over en allerede anstrengt kommuneøkonomi. Barnefattigdom er noe Arbeiderpartiet må bekjempe. For det enkelte barn kan det ha store konsekvenser å vokse opp i en lavinntektsfamilie og ikke ha mulighet til å delta i sosiale aktiviteter på lik linje med andre barn, eller på andre måter kjenne på utenforskapet. Offentlige overføringer viktige virkemidler for å motvirke fattigdom. Barnetrygden er et slikt virkemiddel, men når barnetrygden trekkes inn som en inntekt og gjør den at den økonomiske sosialhjelpen blir mindre. Med andre ord så tar en fra de som har lite eller ingenting fra før. Sosialhjelp er velferdsstatens siste økonomiske sikkerhetsnett. Den skal sikre at alle har tilstrekkelige midler til livsopphold. Økonomisk stønad etter lov om sosiale tjenester i NAV er en skjønnsmessig ytelse, og loven har ingen bestemmelser om stønadsnivået. Arbeiderpartiet må foreslå å endre loven, slik at økonomisk sosialhjelp til barnefamilier med lavinntekt blir bedre.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 141

Tittel: Kreve endringer i AAP-ordningen
Fra: Steinvik Arbeiderlag

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti må kreve endringer i AAP-ordningen. Denne rammer de aller svakeste og lavest bemidlede blant oss.

Begrunnelse:

Folk som av de forskjelligste årsaker har kommet i den livskrisen det er å havne i «køen hos NAV», hvis mål kan synes å være at de skal «vrenses med skinnen ut» i et NAV-system som på folkets vegne IKKE behersker å hjelpe trengende tilbake til en «jobb å leve av», eller oversitter sine egne satte frister for avklaring om uføretrygd slik at det fører enkeltpersoner ut i den dypeste fortvilelse.

For å i det hele tatt motta sosialhjelp fra samfunnet, skal den enkelte først selge/avhende sine tidligere oppsparte verdier dersom det finnes. For å motta økonomisk hjelp skal enkeltindividet «trækkes» enda lenger ned i fortvilelsens politisk besluttede hengemyr. Veien tilbake til en «normal tilværelse» gjøres brattere enn unnarenet i Vikersundbakken. Enkeltindividene blir til slutt psykisk syke av å stange hodet i NAV-veggen. Det «kalde klima» disse opplever, skyldes IKKE store Co2 utslipp, men en villet konsekvens av nåværende regjerings beslutninger om å «plukke» bort sosiale sikringsordninger raskere enn Karsten Varholm løper 400 meter hekk.

Vi leser i mediene at helse- og sosialministeren uttrykker undring over ikke å se resultater av regjeringens innsats mot økende antall selvmordstilfeller. Det kan virke som om denne ministeren ikke evner å forstå konsekvensene av de øvrige «klimaendringene» hans regjering påfører våre mest sårbare i befolkningen. Skogen synes ikke for bare trær, og arbeiderbevegelsen må da «hogge trærne» slik at skogen blir synlig også for de som nå regjerer.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 142

Tittel: Solbergregjeringens kuttliste

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Oversendes Arbeiderpartiets programkomité med vurdering om å ta inn i partiprogrammet disse endringene slik de var før regjeringen innførte disse kuttene.

Begrunnelse:

Kuttlista ser slik ut:

Regjeringen foreslår å avvikle ung ufør-tillegget i AAP til alle nye mottakere. – Kutte minstesatsen for arbeidsavklaringspenger (AAP) for unge under 25 år. – Kutt i lønnsgarantiordningen og ledighetstrygden. Folk må vente lenger for å få dagpenger. – Reduksjon i dagpengene. – Skatt på sluttvederlag og avkortning på trygdeytelser. – Økt skatt på arbeidsreiser, kost og losji. – Skjerpet skatt for arbeidsgivers dekning av merutgifter til kost og losji. – Hyretillegget er beskattet. – Fagforeningsfradraget har ikke blitt økt. – Skattelegging av fribilletter til bussjåfører kan gi økt skatt dersom de beholder og bruker fribillettene. – El- avgiften er økt fire ganger med 3,5 øre pr kilowattime pluss moms som har økt med flere tusen kroner. – En regelendring gjør at uføretrygd og barnetillegg til sammen ikke kan utgjøre mer enn 95 % av inntekten før man ble ufør. – I 2017 kom det en innstramming fra Husbanken hvor man økte inntektsgrensen for bostøtte slik at flere uføre falt utenfor ordningen. – I budsjettet for 2020 foreslo regjeringen å fjerne tillegget for uføre som blir alderspensjonister, ved siden av forslaget om å fjerne et eget statstilskudd til pensjonister forsørger ektefelle og barn. – Flere uføre, og spesielt unge mistet retten til bostøtte etter at uførereformen trådte i kraft 2015. Det ble opprett en kompensasjonsordning, men den var midlertidig og fanger ikke opp de som mottok bostøtte og uførepensjon før 2015. – Feriepenger til arbeidsledige er fjernet helt og dagpengesatsene er redusert. – Kutt i den økonomiske støtten til arbeidsledige. – Innført skatt på sluttavtaler for ansatte. – Reduksjon i barnetillegget til uføre. – Kutt i støtte til multihandikappede, uføre og kronisk syke. – Kutt i bilordning for bevegelseshemmede. – Gjentatte kutt i folketrygden. – Fjerning av øremerkede kulturmidler til eldreomsorgen. – Økt makspris i barnehagen. – Redusert hjelp og informasjon om rettigheter for Au-pairer. – Kutt i frirettshjelp. – Innstramming i unges rett til startlån. – Kutt i tannregulering, berører om lag 10.000 barn. – Underregulering av tannhelsetjenesten. – Kutt i fysioterapi for de som har kreft. – Kutt i støtte til svaksynte barn.

– Fjerne tillegget for de som blir alderspensjonister. – Fjerne tillegget for uføre som blir alderspensjonister. – Regjeringen foreslår å fjerne tillegget som skal skjerme for uføre for levealderjusteringen i alderspensjonen.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget oversendes til Arbeiderpartiets programkomité for vurdering der.

Styrets innstilling:

Forslaget vedtas

Forslag nr. 143

Tittel: Barnefattigdom og fritidsutstyr

Fra: Løten Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet vil innføre ordning der utlånssentraler av fritidsutstyr finansieres over statsbudsjettet.

Begrunnelse:

Andelen barn som vokser opp i lavinntektsfamilier fortsetter å øke i 264 av landets kommuner. Det viser tall fra Barne-, unge- og familiedirektoratet, som ble publisert i august 2019. Mange kommuner har etablert tiltak som utlånssentraler for gratis fritidsutstyr, gratis ferieaktiviteter for familier som ellers ikke har råd og jobbtreningsprosjekter. Det å kunne delta i aktiviteter bidrar til å redusere forskjeller. Det bør ikke være slik at kommuneøkonomien blir avgjørende for om det etableres utlånssentraler av fritidsutstyr. Utlånssentraler av fritidsutstyr bør finansieres over statsbudsjettet.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 144

Tittel: Redusere forskjeller mellom fattig og rik

Fra: Løten Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet skal meisle framtidens fordelingspolitikk og være en garantist for at Norge har politikk som utjevner forskjeller – ikke øker dem.

Begrunnelse:

Det er viktig for troverdigheten til inntektssystemet at man bruker objektive og upåvirkbare kriterier i kostnadsnøkler, og at utvelgelsen av kriteriene gjøres på en godt dokumenterbar og tillitsvekkende måte. Det er mange sentraliserende trekk ved sittende regjerings kommuneproposisjon og statsbudsjett. Distriktskommuner opplever at det flyttes midler fra distrikt til det Regjeringa Solberg ynder å kalle robuste, vekstkraftige områder. Kommunene opplever at egenandeler øker, slik at statens andel relativt sett reduseres, men oppgavene som skal løses er like store. Kommunene opplever at tidligere øremerkede tilskudd nå legges inn i ramma med mindre beløp enn da midlene var øremerkede. Kommunene opplever å få nye bemanningsnormer i barnehage og skole uten at det følger midler med til å fylle normtallene. Kommunene har med regjeringas endrede fordelingsnøkler opplevde den vanskeligste budsjettprosessen på mange, mange år inn mot 2020. Akkurat nå blir de rike rikere og da fattige fattigere – både personer og kommuner. De fattigste klarer ikke å holde

tritt. Fordelingspolitikken i Norge må endres – slik at man utjevner forskjeller – ikke øker dem.

Styrets merknad:

Styret støtter forslaget og ønsker at det vurderes nærmere av redaksjonskomiteen for eventuell innarbeidelse i en bredere uttalelse.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 145

Tittel: Arbeidsavklaringspenger, reversere eller forbedre ordningen med AAP
Fra: Løten Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet vil arbeide for å reversere/forbedre nåværende ordning når det gjelder Arbeidsavklaringspenger.

Begrunnelse:

Fra 01.01.2019 strammet nåværende regjering inn regelverket for rettigheten til arbeidsavklaringspenger, AAP, bl.a. ved at den ordinære AAP-perioden ble kuttet fra fire til tre år. I tillegg ble det satt en toårgrense for hvor lenge man kan motta stønaden utover dette. Dette resulterte i at en mengde personer, under behandling eller utredning, plutselig sto uten inntekt. Dette igjen resulterte i at disse personene måtte søke økonomisk sosialhjelp. Dette ses som en ansvarsfraskrivelse fra staten, og har bidratt til at sosialhjelpsbudsjettene til kommunene har økt. Dessuten er ikke dette en ordning som bidrar til at folk blir friskere, og kan komme seg i arbeid igjen. I tillegg til at regjeringen forkortet tiden for AAP, praktiseres det innen Nav at de overprøver uttalelser fra fastleger og spesialisterklæringer.

Styrets merknad:

Styret viser til at dette arbeider partiet vårt allerede med på Stortinget, og ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 146

Tittel: Inntektsgrense for personer med uføretrygd
Fra: Løten Arbeiderparti

Forslag:

Arbeiderpartiet vil øke maksgrensen for inntekt i tillegg til uføretrygd.

Begrunnelse:

Tidligere var maksgrensen for inntekt ved siden av uføretrygd kr. 60 000 pr. år. Nåværende regjering har satt denne maksgrensen ned til kr. 38 400 pr. år. Dette oppleves veldig urimelig for personer som blir berørt av det. Det skal stimuleres til at folk skal jobbe det de kan, selv om de er uføretrygdet. Dette er viktig arbeidskraft, som det bør tas vare på. Med denne innskrenkningen i hva en kan tjene ved siden av trygden, stimuleres det ikke til å fortsette med å arbeide noe. Dette rammer folk som bidrar i samfunnet, og som strekker seg til å arbeide noe, også for å kunne tjene litt ved siden av trygden.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 147

Tittel: Meningsfylt fritid for alle

Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag:

Det må etableres et spleiselag mellom idrettsforbund og aktuelle myndigheter/offentlige etater som sørger for at de enkelte lag og foreninger får refundert de nødvendige inntekter som medlems- og treningsavgifter for å kunne tilby sine aktiviteter.

Begrunnelse:

Medlemsavgifter og treningsavgifter må ikke være til hinder for at barn og unge fra lavinntektsfamilier kan ha en meningsfylt fritid. Nå som det ser ut til at utstyrsbibliotek/BUA-ordninger er inne i programmet til Arbeiderpartiet, må de positive effektene av en slik utstyrsordning ikke stoppe opp på grunn av manglende innbetaling av nevnte avgifter.

Styrets merknad:

Styret støtter at alle skal ha meningsfylt fritid og ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 148

Tittel: Kamp mot ulikhet

Fra: Hamar Arbeiderparti

Forslag:

Hamar Arbeiderparti mener at kampen mot ulikhet må være bærebjelken i Arbeiderpartiets program for neste valg-periode. Tiltakene må konkretiseres og retningen må være tydelig. Norge skal fortsette å vise vei for andre, med gode velferdsordninger, gode forbrukerrettigheter og et omfordelende skattesystem. Kamp mot utenforskap og retten til arbeid for alle må være rettesnora.

Begrunnelse:

Kampen mot ulikhet er fortsatt ikke over. Selv om formuene er veldig ujevnt fordelt, er inntektene jevnere fordelt mellom oss enn i mange andre land. Sterke fagforeninger, gode velferdsordninger og et omfordelende skattesystem har sørget for det. Men de siste tiårene har ulikhetene økt.

Det finnes mange gode grunner til å være bekymret over økende ulikhet. Ulikhet fører til lavere tillit mellom folk, og det fører til økt konsentrasjon av makt. Rapporter fra OECD (Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling) og Det internasjonale pengefondet (IMF) har advart mot at økt ulikhet også kan svekke den økonomiske veksten. Ledende økonomer framhever dessuten «den økonomiske ulikhetens paradoks»: Økonomisk ulikhet kan bidra til å svekke støtten til omfordeling, mens stor grad av likhet bidrar til sterkere støtte til omfordelende velferdsordninger. I USA betegnes dette som en «ulikhetens hengemyr». I Norge er vi ikke der, men Hamar Arbeiderparti mener at Arbeiderpartiet må arbeide for at vi heller ikke kommer dit. Med regjeringens skattelette- og privatiseringspolitikk er vi på feil vei.

Økende økonomisk ulikhet gjør at vi i større grad velger ulike nabolag, ulike skoler, ulike venner og ulike jobber.

Ifølge tankesmien Agenda viser velgerundersøkelsen fra forrige stortingsvalg at norske velgere blir stadig mer kritiske til inntektsulikheten, parallelt med at ulikheten øker. Kanskje er skiller vi oss ut også på den måten. Dette er et sunnhetstegn og bør inspirere Arbeiderpartiet til å ta den ledende rollen mot all urett og ulikhet i samfunnet.

Det er nok å ta av. Sakene har stablet seg opp for Solberg-regjeringen, og folk som rammes fortviler: NAV-skandalen, Høyres feilslåtte skolepolitikk (ifølge PISA-resultatene), lønnsøkningen blant statstoppe, ambulansedyene som står på bakken og Nord-Norge som fraflyttes.

Styrets merknad:

Styret ønsker oversendes til Arbeiderpartiets programkomité for vurdering der.

Styrets innstilling:

Oversendes Arbeiderpartiets programkomité

Forslag nr. 149

Tittel: Trygdeskandalen: Vi trenger en rettferdig velferd

Fra: Hamar Arbeiderparti

Forslag:

Hamar Arbeiderparti ønsker at trygdesystemet skal sørge for den nødvendige økonomiske tryggheten til alle innbyggere som trenger det. Reglene for trygd må også bli enklere slik at brukerne gis større innblikk i sine egne rettigheter og plikter. Trygdesystemet trenger også et sterkere og mer upartisk tilsyn. Trygdemottakere skal også ytes ressurser i form av fri juridisk bistand i trygdespørsmål.

Begrunnelse:

Fri flyt av personer på tvers av landegrenser er et prinsipp i EØS-avtalen. EU har vedtatt en forordning som gir rett til å ta med seg ytelser til andre EØS-land uten å søke om det. Forordningen ble en del av norsk lov 1. juli 2012.

NAV forsto ikke at forordningen gjelder foran norsk lov. Derfor praktiserte de i flere år folketrygdens regler, som betyr at en må man oppholde seg i Norge for å motta en del ytelser. NAV har derfor urettmessig krevd pengene tilbake når noen har mottatt trygdeytelser og samtidig reist til EU/EØS-land.

Minst 2400 trygdemottakere har fått krav om tilbakebetaling. Mange mennesker er dømt og har sittet i fengsel for trygdesvindel. Det finnes også mennesker som har falt fra og ikke fikk oppleve å bli frifunnet.

Rammer de svakeste

Flertallet på stortinget og flere regjeringer, representert ved de fleste partier, vårt eget inkludert, har bidratt til skandalen. Både for politikere og byråkrater har fristelsen ved å kunne spare enorme beløp i trygdeytelser ført til tunnelsyn på hvordan ytelsene kunne reduseres.

Folk på trygd har måtte betale regningen! Metoden ble å anmelde og få folk dømt for trygdesvindel. Siden EU-dommen i 2017 har domstolene i Norge gitt minst 24 personer fengselsstraff med bakgrunn i feil tolkning av loven. 22 av disse ble dømt til ubetinget fengsel.

Menneskerettsbrudd og urettmessige fengselsstraffer er blant de alvorligste overtramp offentlige forvaltning kan begå. Skandalen viser en etat som ikke evner å forstå reglene riktig og klarer å ivareta borgernes rettigheter. Men den viser med like stor kraft at domstolene og dens parter – dommere, aktorer og forsvarere – ikke har integritet nok til å dømme riktig og rettferdig i denne saken.

Denne saken krever flere former for løsninger:

- De urettmessig dømte må få oppreisning

- De ansvarlige må stilles til rette
- Domstolenes behandling må sanksjoneres og integriteten til rettsvesenet må gjenopprettes.
- Politikken må tydeliggjøres

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 150

Tittel: Kampen mot økte forskjeller

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Øke formueskatten til 2013-nivå
- At barnetrygden trenger en generell økning, og at den skal dobles fra dagens nivå.
- Ha gratis skolemat ved alle grunnskoler og videregående skoler.
- At alle norske kommuner skal ha utstyrslager for utlån av sportslig utstyr slik at flere skal ha råd til å delta i organisert idrett.
- At alle norske kommuner skal tilby fritidsklubber, ungdomshus eller lignende åpne møteplasser for ungdom som oppleves relevant og bidrar til sterkere fellesskap, økt livskvalitet og økt mestring.

Begrunnelse:

Som sosialdemokrater er kampen mot økte forskjeller mellom folk en av de viktigste kampene vi tar. Vi tror på en fremtid for alle, der alle er like mye verdt. Uansett hvem du er, hvor du kommer fra eller hvor mye penger foreldrene dine har, så skal du ha muligheten til å lykkes. Etter 6 år med Frp- og Høyre-regjering har vi et samfunn med økende ulikhet mellom de som har mest fra før og de som har minst.

Noe av det som gjør Norge til det flotte landet å bo i, er at vi har små forskjeller mellom folk. Land med små forskjeller er bedre å bo i for alle. Små forskjeller fører til mindre kriminalitet, høyere levealder, bedre utdanningsnivå og høyere sosial mobilitet. Små forskjeller er dessuten bra for økonomien som helhet. Samtidig ser vi en samfunnsutvikling der forskjellen mellom de som har lite og de som har mye vokser fortere enn noen ganger før.

Tidlig i 2019 sa Statistisk Sentralbyrå at Norge for første gang i historien ikke er et likhetssamfunn. Norges 10% rikeste eier over 60% av all formuen vår, samtidig som andelen barn under 18 år som lever i familier med vedvarende lavinntekt har tredoblet seg siden 2001. Skal vi ha et samfunn der vi lykkes, kan vi ikke akseptere at ulikhetene i Norge fortsetter å utvikle seg på samme måten som den utviklingen vi har sett de siste 20 årene. Ulikhet skaper et samfunn med større forskjeller, større avstand mellom folk, mindre tillit og flere som faller utenfor fellesskapet.

Når vi vet at dårlig råd går i arv og fører til lav sosial mobilitet, kan vi ikke sitte stille og se på at det skjer. Med stadig høyere makspris i barnehagen, idrett som fordyrer seg, færre fritidsklubber og en galopperende boligprisvekst der bolig har utviklet seg til å bli et investeringsobjekt fremfor et hjem, er det på tide å ta grep. Arbeiderpartiet mener løsningene er basert på vårt prinsipp om at vi skal universelle ordninger i velferdsstaten, som alle får ta del av uavhengig av økonomi.

Arbeiderpartiet mener det er et viktig prinsipp at vi har universelle ordninger i velferdsstaten, og som alle får ta del av uavhengig av økonomi. Barnetrygden er en slik ordning og har vært et viktig redskap for å minske barnefattigdommen. Barnetrygden har i falt i verdi de siste årene samtidig som fattigdommen har økt. Ifølge SSB har kutt i barnetrygden direkte innvirkning på andelen barn som vokser opp i familier med dårlig råd. Arbeiderpartiet mener derfor at barnetrygden trenger et løft.

Hver eneste dag møter 14% av alle skolebarn i den norske skolen opp på skolen uten matpakke. Det tilsvarer over 50 000 barn som må gå gjennom skoledagen på tom mage. Å sørge for at barn spiser sunn mat i løpet av skoledagen er noe av det mest effektive vi kan gjøre for folkehelsa og for utjevning av sosiale forskjeller. Studier har vist at frokostinntak kan ha positiv effekt på skoleprestasjoner, blant annet på kognitiv funksjon, konsentrasjon og akademisk prestasjon. Skolemat er dermed bra både for sosial utjevning og godt læringsutbytte.

Dagens kostnader knyttet til idrettsdeltakelse og fysisk aktivitet er altfor høye. Undersøkelser viser at en aktiv 14-åring som spiller fotball eller håndball aktivt kan ende med å bruke rundt 20 000 kroner i året på lisens, utstyr, reiser, klubbmedlemskap og andre avgifter for deltakelse. Arbeiderpartiet mener at dette bidrar til å skape sosial ulikhet i ungdomsidretten og dermed et klasseskille mellom folk som har råd til å drive med idrett og folk som ikke har det.

Fritidsklubber som møteplass for ungdom skaper en arena der ungdom fra ulike vennegjenger kan treffes og bli kjent med hverandre. Ungdom som vokser opp i familier med dårlig råd oppgir et ønske om fritidsklubber eller et sted der de kan møte andre ungdommer utenfor hjemmet. Ved å ha et krav om fritidsklubber i alle norske kommuner, unngår en at det er tilfeldig hvilke ungdommer som får et godt fritidstilbud, men sikrer at alle ungdommer får et fristed der de kan oppleve mestring, læring, utvikle sosiale ferdigheter og mindre utenforskap.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 151

Tittel: En skattepolitikk for vanlige folk og mindre forskjeller

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Øke satsen på formuesskatten
- Innføre generasjonsskatt på arv, og legge til grunn et høyt bunnfradrag
- Redusere skattebyrden for lave og middels store inntekter
- Redusere flate avgifter som ikke har en helse- eller miljøpolitisk begrunnelse
- At selskaper med en digital inntektsmodell må skattlegges i landet der tjenesten leveres, og skattenivået på digitale tjenester må økes
- Innføre enhetlig skattlegging av multinasjonale selskaper
- Innføre grunnrenteskatt for fiskeoppdrett
- Innføre naturressursskatt på vindkraft
- Innføre eiendomsskatt på verk og bruk
- Øke makssatsen på eiendomsskatt til 9 promille
- Innføre en nasjonal eiendomsskatt

Begrunnelse:

For arbeiderbevegelsen har alltid hensynet til vanlige mennesker trumfet interessene til de som har aller mest. Gjennom en sosialdemokratiet har man bygd opp et velferdssamfunn

med ambisjon å gi ulike mennesker like muligheter til å lykkes. Vi har gjort mye, men ulikhetene som følger av sosiale og økonomiske forskjeller gir fortsatt store forsprang til de med mest. For å ta Norge i en ny retning vil Arbeiderpartiet legge om fra en blå skattepolitikk for de aller rikeste, til en rød skattepolitikk som minsker forskjellene og skaper muligheter for mennesker.

Tall fra SSB viser at formueulikheten har økt de siste årene. Skal vi i fremtiden ha mulighet til å ta store velferdsløft som vil gi flere mennesker bedre muligheter er vi avhengig av å sikre skatteinntekter. I en tid hvor veksten i formuer er større enn lønnsveksten og at kapitalen i samfunnet samler seg på få hender må Arbeiderpartiet presentere en politikk som omfordeler.

En omlegging fra blå til rød skatt betyr at skattebyrden må økes for de med de største inntektene og formuene, mens skattebyrden reduseres for små og middels store inntekter. Derfor vil Arbeiderpartiet innføre en generasjonsskatt på arv og øke satsen på formuesskatten. På den andre siden ønsker vi at små og vanlige inntekter skal skattlegges lavere, slik at folk med lave inntekter får økt sin kjøpekraft. Da skaper vi en omfordelingspolitikk som skaper mindre forskjeller og større muligheter.

Flate avgifter er en usosial og urettferdig form for skattlegging som rammer de som har minst mest. Det er urettferdig at arveavgiften fjernes, formuesskatten reduseres, mens vanlige folk må betale mer i usosiale avgifter. Arbeiderpartiet vil at skattesystemet skal innrettes slik at de som eier mest skal bidra mest. Arbeiderpartiet ser med bekymring på regjeringens økte avgifter. Flate avgifter som ikke har en helse- eller miljøpolitisk begrunnelse må erstattes med progressiv skattlegging.

Arbeiderpartiet ser med økende bekymring på at forskjeller forsterkes gjennom generasjoner, at formue i større grad blir samlet på få hender og at man går bort fra prinsippet om å skatte etter evne. 67 av Norges 100 rikeste etter ligningsformue har primært arvet formuene sine. I dag eier den rikeste prosenten i samfunnet en fjerdedel av all formue, mens de øvrige 99% av oss deler på de resterende tre fjerdedelene. Over tid er veksten i verdien av kapital høyere enn veksten i verdien på arbeid, og derfor er det behov for å bruke skattepolitikken til å redusere forskjellene. Derfor vil Arbeiderpartiet innføre en generasjonsskatt på arv.

Nye digitale inntektsmodeller og multinasjonale selskaper utfordrer skattegrunnlaget. I dag misbruker både multinasjonale selskaper og enkeltpersoner det internasjonale skattesystemet for å unngå å betale skatt. For Arbeiderpartiet er det en selvfølge at alle skal betale skatt. Derfor vil Arbeiderpartiet gå inn for enhetlig skattlegging av multinasjonale selskaper. Digitale selskaper som Facebook og Google fører inntektene sine ut av landet til hovedkontor i land med kunstig lave skattesatser. Det undergraver skattegrunnlaget i Norge og andre land. Derfor vil Arbeiderpartiet at selskaper med en digital inntektsmodell skal skattlegges i landet der tjenesten leveres.

Mange norske kommuner har et dårlig økonomisk handlingsrom til å kunne ta grep mot de mange utfordringene samfunnet står overfor både innen økende forskjeller, klimautfordringer og sentralisering. Arbeiderpartiet mener at kommuner som skal kunne ta initiativ og løse de problemene mennesker i norske kommuner har i sin hverdag må ha en god økonomi. Ett av verktøyene kommuner har til å øke sin egen inntekt er ved å justere eiendomsskatten. Da mener Arbeiderpartiet at handlingsevnen til kommunene må bli økt for å sikre velferdstjenester til alle, og at taket på eiendomsskatt må bli økt til 9 promille, og at man skal innføre en nasjonal eiendomsskatt, hvor inntektene tilfaller kommunen, og man har en minstesats og toppsats, hvor kommunen kan justere mellom disse.

Det har alltid vært et sosialdemokratisk prinsipp at de som tjener penger på naturressurser som tilhører fellesskapet skal måtte bidra til det fellesskapet som de får låne naturressursene av. Når man likevel ser at særordninger innenfor noen bransjer som vindkraft og fiskeoppdrett gjør at noen sitter med stor profitt uten å bidra tilbake til fellesskapet, så må man skape politikk som gjør til at også de bidrar. Derfor mener Arbeiderpartiet at man må innføre en grunnrenteskatt på fiskeoppdrett og naturressursskatt på vindkraft.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

SPRÅKPOLITIKK**Forslag nr. 152**

Tittel: Forenkling av det politiske og byråkratiske språket

Fra: Grue Arbeiderparti

Forslag:

Det politiske og byråkratiske språket, gjerne det offentlige språket, skal forenkles slik at det er forståelig for alle grupper i samfunnet. Det kan svært ofte kuttes ned både på antall ord, antall setninger og i tillegg fremmedord og fortsatt ha samme budskap. Rett og slett forenkle språket.

Begrunnelse:

Undersøkelser viser at 1 av 3 ikke skjønner brev og dokumenter de får fra det offentlige. Dette er ikke mottakers feil, men avsenders problem. Det blir i alt for stor grad brukt både fremmedord, mange ord og lange innviklede setninger for å forklare noe for mottaker. Med det som resultat at mottaker ikke får tak i essensen i budskapet.

Dette gjelder også politiske budskap. Noe som gjør at avstanden mellom velgere og politikere øker, i en tid da nettopp de som klarer å gjøre den avstanden kortere vinner fram. Vi må altså forenkle, forkorte og gjøre enda tydeligere våre politiske budskap. Samtidig arbeide for en endring hos det offentlige til å gjøre det samme.

Vi har politisk tatt i bruk et uttrykk som viser nettopp dette tydelig og klart; «Oljenæringen skal utvikles, ikke avvikles». Dette budskapet er på en kort setning, det inneholder nok til full forståelse og åpner opp for at vi kan underbygge med mange gode argumenter og begrunnelse i etterkant.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

UTDANNING OG OPPVEKST**Forslag nr. 153**

Tittel: Øke satsingen på utdanningstilbud for voksne i Kongsvingerregionen

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti

Forslag:

Øke budsjettet, med øremerkede midler, for Senter for voksnes læring og videregående opplæringstilbud for voksne i Kongsvingerregionen

Begrunnelse:

Senterne for voksnes læring har ansvaret for å behandle søknader om videregående opplæringstilbud for voksne (fra 25 år og oppover). De skal også tilby veiledning i forbindelse med søknadene, og de skal iverksette realkompetansevurdering, dvs faglige vurderinger opp mot et spesifikt yrke.

I Kongsvingerregionen er budsjettet til Senter for voksnes læring tilsagnsbasert og dermed lite forutsigbart. Opplæringstilbudene fastsettes fra år til år. Høsten 2020 er det varslet kutt i tilbudene. Ett av de antatte kuttene er en klasse i VG1 Helse. I inneværende skoleår har denne klassen 20 elever, hovedsakelig innvandrerkvinner. Minst like mange søkere er

aktuelle til høsten, men da kan altså tilbudet være fjernet. Konsekvensen kan bli at kvinner som kan utdanne seg til sårt tiltrengte helsearbeidere i stedet blir sosialklienter. Senteret i Kongsvingerregionen har én fast stilling som voksenopplæringskoordinator. I 2019 ble stillingsprosenten økt fra 50 til 85%. I mars 2020 reduseres stillingsprosenten til 55%, igjen på grunn av budsjettkutt. Etterspørselen tilsier at man minst burde ha en koordinator i 100% stilling, og selv da ville kapasiteten være mindre enn etterspørselen. Kongsvingerregionen ligger under landsgjennomsnittet for utdanningsnivå. Derfor bør budsjettene for utdanning, også for voksne, økes, ikke reduseres.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 154

Tittel: Grunnbemanning i barnehagene

Fra: Stange Arbeiderparti

Forslag:

Grunnbemanning i barnehagene økes.

Begrunnelse:

Dagens bemanningsnorm innebærer at barnehagene skal ha minimum

- 1 ansatt (ett årsverk) per 3. dje barn under 3 år

- en ansatt (per 6 barn) over 3 år

Det er klart behov for flere voksne og økt voksentetthet.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og være tilgjengelig for alle barn

I barnehagen skal barn oppleve mestring, inkludering og deltakelse, de skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter, for å trives på skolen og lykkes i utdanningsløpet. Med økt voksentetthet vil barnet få tettere og mer individuell oppfølging som vil styrke barns grunnleggende forståelse og positive opplevelse. Økt bemanning vil også kunne gi mer tid til observasjon og oppfølging av det enkelte barn, barns språk, læring, lek og vennskap med andre barn. Dette er viktig for barns mestring i hverdagen

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 155

Tittel: En helhetlig skolehverdag

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Utrede forslag om en helhetlig skolehverdag.

Begrunnelse:

Dette er viktig for å gi alle et helhetlig tilbud. Skoledagen må bl.a. bestå av undervisning, lek, lekser, fysisk aktivitet, mellommenneskelige relasjoner og mat. Når skolearbeidet gjøres ferdig på skolen, vil muligheten for en mer aktiv hverdag på ettermiddag/kveld være lettere å få til. En helhetlig skolehverdag vil gi muligheten til å spre undervisningen mer, f.eks. med

kortere økter. Det kan videre være aktuelt i å involvere 5 åringene i tilbudet. Et delmål for en endring av skoledagen er å løfte guttene, som vi har sett kan henge etter. I det videre arbeid er det avgjørende med bred involvering.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 156

Tittel: Samordnet søskenmoderasjon

Fra: Lillehammer Arbeiderparti

Forslag:

LAP ønsker å utrede muligheten for utvidet og samordnet søskenmoderasjon for foreldrebetaling i barnehage og SFO. Hensikten er å redusere kostnaden for familier med mange barn og/eller dårlig økonomi til å ha barn i barnehage og SFO.

Begrunnelse:

Vanlig plass i barnehage i Lillehammer kommune koster i dag 3685 kr/mnd. Det gis 30 % moderasjon for barn nr. 2 og 75% moderasjon for barn nr. tre og oppover. Har man tre barn i barnehage samtidig blir kostnaden 7 336 kr/mnd. SFO-plass koster 2871. Her gis søskenmoderasjon på hhv. 50% for barn nr. 2 og 75% for barn nr. tre og oppover. Per i dag er det ingen samordning av moderasjonsordningene mellom barnehage og SFO. Har man f. eks. to barn i barnehage og ett barn i SFO blir månedlig kostnad for familien over 9000 kroner/mnd.

Det finnes en ordning med gratis kjernetid og utvidet søskenmoderasjon for familier med lav inntekt, men denne er behovsprøvd og søknadsbasert. Nasjonalt har man sett en stor nedgang i antall barn som blir født. Det gjelder også i Lillehammer. Det er spesielt mange færre som velger å få flere enn to barn sammenliknet med tidligere. Det er viktig å legge til rette for at både mor og far kan kombinere arbeid og familieliv og få flere enn to barn hvis de selv ønsker det. En utvidet søskenmoderasjon for særlig barn nummer tre og oppover og ikke minst en samordning av moderasjonsordningene for foreldrebetaling til barnehage og SFO ville bidratt til det. Forhåpentligvis ville det også kunne bidratt til at enkelte barn som i dag ikke går i barnehage eller SFO av økonomiske grunner vil kunne delta likevel. Forslaget innebærer at kommunestyregruppa, og da partiets fraksjon i utvalg for oppvekst, utdanning og kultur, bes om å utrede en modell for dette i tråd med forslaget.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 157

Tittel: Styrking av rådgivertjenesten i skolen

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Nord-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Styrk rådgivertjenesten i skolen.

Begrunnelse:

Rådgivingstjenesten er et førstelinjetilbud for elever i både grunnskole og videregående skole. Rådgivingstjenesten er en viktig tjeneste for alle elever i skolen, men kanskje viktigst

for de som sliter mest. Samfunnet endrer seg og dagens elever møter utfordringer som er mer komplekse og sammensatte enn tidligere. I tillegg er elevgruppen mer sammensatt og har andre behov for hjelp.

Det er flere instanser som jobber aktivt med elevene, Dette medfører at rådgiver får flere møter og oppdrag å håndtere. Eksterne instanser kan for eksempel være: BUP, NAV, flyktningkontor, Tolketjenesten, helsesøster, DPS, barnevernstjenesten, lånekassen og PPT. Dagens finansiering tar ikke hensyn til elevgruppen på skolen, men blir tildelt på grunnlag av antall elever uansett hva de kommer med av karakterer og utfordringer. En økt finansiering av rådgivingstjenesten kan gi mindre feilvalg i og til videregående skoler og gi en økt andel av gjennomført og bestått.

For den det gjelder kan dette være avgjørende å få rett hjelp til rett tid. For samfunnet vil det være en gevinst at rådgivingstjenesten fungerer best mulig. Det hjelper ikke med studier hvis det ikke er tid til å hjelpe.

Styrets merknad:

Styret påpeker at forslaget er helt i tråd med fylkesvalgprogrammet vårt for inneværende valgperiode, og ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 158

Tittel: Forebygge frafall fra videregående skole

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Nord-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Andelen som har fullført videregående opplæring i løpet av fem år ligger nå på 75 % (kilde: SSB 2020). Videregående skole har altså er frafall på 25 %. Frafallet fra videregående opplæring har vært 25-30 % de siste 20 årene!! Her må det settes inn flere ressurser for å forebygge, alternativt er det nødvendig med en skolereform. Målet må være en god og gjennomførbar skole som har ressurser nok til å ivareta alle elever.

Begrunnelse:

Bestått videregående opplæring har stor betydning for en aktiv deltakelse i samfunnslivet. Personer som ikke har fullført videregående har gjennomsnittlig lavere inntekt, høyere arbeidsledighet og benytter seg oftere av offentlige stønader og trygd enn de som har fullført. I tillegg kan det være en stor personlig og økonomisk belastning for den enkelte ikke å ha fullført videregående opplæring. Rapporten "Kostnader av frafall i videregående opplæring" fra Senter for økonomisk forskning viser blant annet at hvis andelen av et kull som fullfører videregående opplæring øker med 10 prosent, kan den samfunnsmessige gevinsten bli 5,4 milliarder kroner for hvert kull.

Styrets merknad:

Styret understreker at Arbeiderpartiet i fylkestinget jobber med forebygging av frafall og har gjort det i svært mange år. Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 159

Tittel: Kongsvinger skal bli fast studiested i Innlandet

Fra: Kongsvinger Arbeiderparti, Grue Arbeiderparti, Sør-Odal Arbeiderparti, Nord-Odal Arbeiderparti, Åsnes Arbeiderparti og Eidskog Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti mener at høyere utdanning må være tilgjengelig der folk bor. Vi støtter opp om Høgskolesenteret i Kongsvinger, og vil bidra til at Kongsvinger skal bli et fast studiested i Høgskolen i Innlandet.

Begrunnelse:

Kongsvinger-regionen ble rammet hardt av finanskrisen, og rundt 700 arbeidsplasser forsvant. Store omstillingsprosesser i næringslivet har snudd nedgangen, og næringslivet i regionen vokser i form av økt omsetning og økning i antall arbeidsplasser. Samarbeidet mellom Høgskolesenteret i Kongsvinger og næringslivet har vært en viktig suksessfaktor i dette arbeidet, men det er behov for økt kompetent arbeidskraft i regionen. Økt tilgang på utdanning i nærområdet vil kunne bidra til å øke antall sysselsatte, øke utdanningsnivået i Innlandet og i Kongsvinger-regionen, og bidra til at befolkningen kan "lære hele livet".

Det er godt dokumentert at kunnskapsmiljøer er viktig i utvikling av solide regioner, at det styrker lokalt næringsliv, og at studenter i stor grad blir der de studerer. Satsing på Høgskolesenteret i Kongsvinger derfor viktig for regionens og Innlandets utvikling. Høgskolesenteret i Kongsvinger svarer på næringslivets behov og tilbyr et nytt, nasjonalt studium i bærekraftsøkonomi og et masterprogram i digital ledelse & business analytics. Innlandet trenger nye, fremtidsrettede studier for å utvikle næringslivet, styrke verdiskapningen, og dermed styrke tilflytting. En satsing på Høgskolesenteret i Kongsvinger som fast studiested med flere fremtidsrettede studietilbud vil bidra til å styrke Innlandet og Kongsvinger-regionen.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 160

Tittel: Tidlig innsats for alle barn

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Utvikle en nasjonal rammeplan for aktivitetsskole som erstatter dagens rammeplan for SFO
- Styrke kompetansen til de ansatte i SFO-ordningen
- Sørge for et gratis måltid i aktivitetsskolen i tråd med nasjonale kostholdsråd
- Gradvis innføre gratis deltids plass i aktivitetsskole/SFO på 1.-4. trinn i alle kommuner
- At SFO/AKS skal samarbeide med idretten, frivilligheten og kulturskolen
- At SFO/AKS skal brukes som virkemiddel i integreringspolitikken og støtte opp under barnas språkutvikling

Begrunnelse:

Arbeiderpartiet vil ha en kunnskapsskole for alle barn og unge i hele landet. Barnehagen, skolen og SFO skal gi en god ramme for allsidig utvikling for alle barn. Så å si alle barn går i barnehage og på skole, men på fritiden er det store forskjeller mellom barn. Arbeiderpartiet ønsker å styrke og fornye skolefritidsordningen (SFO) for alle barn i hele landet.

Ifølge Meld. St. 6 (2019-2020) om tidlig innsats er det store variasjoner i SFO-tilbudet på tvers av kommuner og skoler. SFO har i dag heller ikke de samme kravene til kompetanse som skolen og barnehagen har. På landsbasis står 18% av elevene på 1. trinn utenfor SFO-tilbudet, og andelen øker for hvert trinn.

Arbeiderpartiet ønsker å styrke kvaliteten på SFO-ordningen og sørge for at ordningen inkluderer flere barn, slik at flere barn får leke og lære også utenfor skoletid. Arbeiderpartiet

ønsker å gjennomføre en barnereform der SFO gjøres om til en aktivitetsskole (AKS) ved at det utarbeides en ny nasjonal rammeplan som erstatter dagens rammeplan for SFO.

En ny innsats overfor SFO/AKS bør også kombineres med andre sektorpolitiske mål. Derfor ønsker Arbeiderpartiet at aktivitetsskolen skal ha et gratis måltid og at aktivitetsskolen skal samarbeide med idretten, frivilligheten og kulturskolen for å gi barna en mangfoldig og opplevelsesrik hverdag.

Den nasjonale evalueringen av SFO viser at 30-40 % av foreldrene som tar barna ut av SFO, oppgir som grunn at tilbudet er for dyrt. Arbeiderpartiet mener at SFO/AKS skal være en del av det helhetlige tilbudet for barn. På sikt må derfor aktivitetsskolen bli gratis for alle på 1. til 4. trinn i alle kommuner.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 161

Tittel: Fraværgrensa

Fra: AUF i Innlandet

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Fjerne den nasjonale fraværgrensa
- Innføre et skolereglement hvor tilstrekkelig antall godkjente vurderingssituasjoner og en helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn
- Gjennomføre forskningsprosjekter om fravær i skolen for å innhente mer kunnskap om hva som faktisk fungerer mot fravær
- Ha en nasjonal gjennomgang av lærerløse timer, slik at retningslinjene blir like over hele landet
- At elever skal kunne stryke timesfravær, og ikke bare dager
- Innføre politisk fravær i ungdomsskolen
- Fjerne bruk av adgangstegn ved skoler som praktiserer dette

Begrunnelse:

Fra skoleåret 2016/2017 har regjeringen hatt et treårig prøveprosjekt med en nasjonal fraværgrense. Forsøket har vist at elever som tidligere hadde høyt fravær, nå har økt fravær. Med regjeringa sin fraværgrense er det dermed flere elever som står i fare for å droppe ut av videregående opplæring. Fastleger har opplevd et rush av elever, som risikerer å stryke i et fag om de ikke får en legeattest. Dette virker mot sin hensikt. Arbeiderpartiet mener vi må ha tillit til at læreren kan finne hensiktsmessige løsninger selv. Vi mener regjeringas fraværgrense starter i feil ende og vi vil heller sette i gang tidlige tiltak som forhindrer fravær. Arbeiderpartiet mener at det eksisterende lovverket for fravær må bli erstattet med et skolereglement hvor antall godkjente læringssituasjon og helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn, og at dagens rigide fraværgrense fjernes.

Styrets merknad:

Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen

Forslag nr. 162

Tittel: Skolestruktur i Innlandet

Fra: Folldal Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet skal ha et godt tilbud i videregående skole over hele fylket. Ungdom skal bli tildelt plass ved *nærskole*, under forutsetning av at tilbudet finnes der. Det skal gis gode valgmuligheter innen programområdene, uavhengig av bosted.

Begrunnelse:

Som flere har påpekt i høringsuttalelsene, vil skolestrukturen i Innlandet, i de nærmeste årene, bli utfordret av nedgang i elevtallet. Lavere elevtall innebærer færre søkere til enkelte programområder, noe som igjen medfører vanskeligheter med å opprettholde tilbudet ved skoler med lave søkertall. Fritt skolevalg, i realiteten karakterstyrt, vil trolig føre til eliteskoler og økte forskjeller i samfunnet, noe vi ikke støtter. Det må være en forutsetning at det gis et mangfoldig skoletilbud ved nærskole, slik at man har gode valgmuligheter uavhengig av bosted. Innlandet fylke har store reiseavstander. Dersom utdanningstilbud forsvinner ved nærskole vil det medføre store reiseavstander for ungdom i distriktene. For å kunne velge utdanningsretning ut ifra de drømmer ungdom har, må det legges til rette for gode valgmuligheter ved nærskole. Alternativet er lang reisevei og pendlertilbud for å kunne gå på ønsket utdanningsretning. Det kan medføre at ungdom i distriktene velger utdanningsretning ut ifra tilbudet som gis i nærheten, og ikke ut ifra interesser og ambisjonene de har. Feilvalg er en av årsakene til frafall i videregående skole, og medfører store samfunnsmessige kostnader. Innlandet kan ikke være bekjent av at bosted i stor grad legger premissene for den utdanningen ungdommene kan velge.

Styrets merknad:

Styret vil bemerke at Innlandet Arbeiderparti allerede har vedtak om nærskolemodellen for videregående skole, og at denne modellen er vedtatt i fylkestinget. Videre har vi i vår samarbeidsavtale med Senterpartiet slått fast at ingen videregående skoler eller skolesteder skal legges ned i inneværende fireårsperiode. Fylkestinget har vedtatt en normtallsmodell som skal sikre at utdanningstilbud igangsettes selv om kun 60 % av de tilgjengelige plassene fylles opp, og i noen tilfeller også kan igangsettes med færre elever enn dette. Styret ønsker at forslaget vurderes nærmere av redaksjonskomiteen.

Styrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen